

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

HAYAT BOYU ÖĞRENME KAPSAMINDA OKULLAR
HAYAT OLSUN PROJESİ'NİN İLKOKULLARDA
UYGULANIŞININ İNCELENMESİ
(KONYA İLİ ÖRNEĞİ)

Coşkun ERKAL
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Prof. Dr. Osman AKANDERE

Konya-2015

T. C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Adı Soyadı	Coşkun ERKAL		
Numarası	128302031011		
Ana Bilim / Bilim Dalı	İlköğretim / Sınıf Öğretmenliği		
Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora ☐	
Tezin Adı	HAYAT BOYU ÖĞRENME KAPSAMINDA OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ'NİN İLKOKULLARDA UYGULANIŞININ İNCELENMESİ (KONYA İLİ ÖRNEĞİ)		

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Coşkun ERKAL

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin
Adı Soyadı Çağrı ERKAL
Numarası 122302031011
Anı Sınıfı / Bölümü İktisadi İhtisas / Sınıf Öğretmenliği
Programı Üst Lisans
Tez Danışmanı Prof. Dr. Osman AKANBERİ
Tez Adı Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Okullar Hayat Olan Projelerin Okullarda Uygulanmasını İncelenmesi (Konya Örneği)

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Okullar Hayat Olan Projelerin Okullarda Uygulanmasını İncelenmesi (Konya Örneği) başlıklı bu çalışma 23/03/2015 tarihinde yapılan Okullarda Uygulanmasını İncelenmesi (Konya Örneği) sonucunda başarılı ile başarılı bulunarak, kurum tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Öğretim Adı Soyadı Öğretim Üçüncü İmza

Prof. Dr. Osman AKANBERİ (Danışman)
Yrd. Doç. Dr. Sağıt ENGİRELİ (Üye)
Doç. Dr. Safak ÜNBÜKAR (Üye)

ÖNSÖZ

Tez konusunun belirlenmesinden tezin tamamlanmasına kadar; bilgisiyle, tecrübesiyle ve manevi yakınlığıyla desteğini esirgemeyen danışman hocam Prof. Dr. Sayın Osman AKANDERE'ye canı gönülden teşekkür ederim.

Verdiği röportajlarla tezimi zenginleştiren Konya İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Sayın Ahmet CİĞERCİ'ye, Konya Büyükşehir Belediyesi Okullar Hayat Olsun Projesi Koordinatörü Sayın Seyit Ali ESER'e, İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü/Ağaçlandırma Şube Müdürü Sayın Talip KAVLAK'a teşekkür ederim.

Her zaman yanımda olan ve desteklerini esirgemeyen kıymetli aileme teşekkürü bir borç bilir, şükranlarımı sunarım.

Coşkun ERKAL

KONYA-2015

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

	Adı Soyadı	Coşkun ERKAL	
	Numarası	128302031011	
	Ana Bilim / Bilim Dalı	İlköğretim / Sınıf Öğretmenliği	
Öğrencinin	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☐	Doktora ☐
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Osman AKANDERE	
	Tezin Adı	HAYAT BOYU ÖĞRENME KAPSAMINDA OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ'NİN İLKOKULLARDA UYGULANIŞININ İNCELENMESİ (KONYA İLİ ÖRNEĞİ)	

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAYAT BOYU ÖĞRENME KAPSAMINDA OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ'NİN İLKOKULLARDA UYGULANIŞININ İNCELENMESİ

(KONYA İLİ ÖRNEĞİ)

Coşkun ERKAL

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

Danışman

Prof. Dr. Osman AKANDERE

Konya–2015

Bu araştırmada, hayat boyu öğrenme yaklaşımı, Okullar Hayat Olsun Projesi ve projenin Konya özelinde uygulanışı incelenmiştir. Bu konunun seçilme nedeni; projenin güncel oluşu ve üzerinde çalışılmamış olmasıdır.

Bu araştırmanın amacı, hayat boyu öğrenme kapsamında uygulanan Okullar Hayat Olsun Projesi'ne dair Konya'da düzenlenen etkinlikleri incelemek ve bu etkinliklerin Konya insanına getirilerini ortaya koymaktır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

- 1) Hayat boyu öğrenmenin tarihsel gelişimi nasıldır?
- 2) Hayat boyu öğrenme nedir?
- 3) Hayat boyu öğrenmenin amacı nedir?
- 4) Hayat boyu öğrenme becerileri nelerdir?
- 5) Hayat boyu öğrenme yolları nelerdir?
- 6) Hayat boyu öğrenme alt programları nelerdir?
- 7) Okullar Hayat Olsun Projesi neyi ifade etmektedir? Bu projenin amacı nedir? Amaçlanan hedefe ne kadar ulaşılmıştır? Projenin faydaları nelerdir? Proje kapsamında açılan kurslar, yapılan etkinlikler nelerdir?
- 8) Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında Konya'da yapılan etkinlikler nelerdir? Bu etkinliklerin Konya insanına katkıları nelerdir? Proje kapsamında açılan kurslar nelerdir? Bu kurslara katılan vatandaşların memnuniyet durumları nedir?

Araştırma üç ana bölümden oluşmaktadır.

1. Bölüm: Hayat Boyu Öğrenme.
2. Bölüm: Okullar Hayat Olsun Projesi.
3. Bölüm: Okullar Hayat Olsun Projesi ve Konya.

Bu araştırmada, doküman analizi noktasında konuya ışık tutabilecek tezlerden, sempozyum bildirisinden, makalelerden, raporlardan, belgelerden, Milli Eğitim Şuraları'ndan; protokol üyelerinin projeye ilişkin düşünceleri ve verdiği röportajlardan (Türkiye genelinde), projenin yönetim kademesindeki insanlarla yaptığım röportajlardan (Konya özelinde), proje tanıtım filminden ve elektronik ortam dokümanlarından faydalanılmıştır.

Hayat boyu öğrenme, kelime anlamlarından da çıkarılabileceği üzere yaşam boyu yeniliklere açık olmayı, temel becerilerin yanı sıra yer ve zaman sınırlaması olmaksızın öğrenme faaliyetlerinde bulunulması manasına gelmektedir. Okullar Hayat Olsun Projesi ise, hayat boyu öğrenmeyi temel alan, eğitimde yaş sınırlandırmasını ortadan kaldıran, okulları sadece öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü hafta içleri ile sınırlandırmayıp akşamları ve hafta sonları da gerek öğrencilerin, gerek velilerin, gerek mahallelinin kullanımına sunarak daha işlevsel hale getiren; böylelikle öğrenmenin yaşı olmadığı düşüncesini gözler önüne seren ve elde olan imkânların maksimum seviyede değerlendirilmesini sağlayan bir projedir. Proje kapsamında okul bahçeleri peyzaj çalışmaları ve dikilen fidanlarla birlikte daha yaşanabilir hale gelmektedir. Verilen kurslar neticesinde milli takımlara (judo) kabul gören sporcular yetişmektedir. Okul – öğrenci – veli üçgeni daha sağlam temeller üzerinde yükselmekte ve gerek velinin gerekse öğrencinin okula olan aidiyet ve güven duygusu artmaktadır. Böylece, özellikle öğrenciler zamanlarını zararlı ortamlarda heba etmekten kendilerini muhafaza edebilmektedirler. Okulların hafta içleri (akşamlar da dâhil) ve hafta sonları cıvıl cıvıl olmasıyla birlikte sadece zamanın ve kamu mallarının olumlu yönde değerlendirilmesiyle kalınmayıp; ülkemizin eğitim seviyesi yükselmekte, dünya ile rekabet edebilme gücü artmaktadır.

T. C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Adı Soyadı	Coşkun ERKAL		
Numarası	128302031011		
Ana Bilim / Bilim Dalı	İlköğretim / Sınıf Öğretmenliği		
Programı	Tezli Yüksek Lisans	☐	Doktora ☐
Öğrencinin	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Osman AKANDERE	
	Tezin İngilizce Adı	EXAMINATION OF THE APPLICATION IN PRIMARY SCHOOLS OF THE PROJECT LET THE SCHOOLS BE LIFE IN THE REALM OF LIFE-LONG LEARNING (EXAMPLE: KONYA)	

SUMMARY**MASTER THESIS**

EXAMINATION OF THE APPLICATION IN PRIMARY SCHOOLS OF THE PROJECT LET THE SCHOOLS BE LIFE IN THE REALM OF LIFE-LONG LEARNING (EXAMPLE: KONYA)

Coşkun ERKAL

NECMETTİN ERBAKAN UNIVERSITY INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES DEPARTMENT OF PRIMARY EDUCATION FORM TUTOR FIELD

Consultant

Prof. Dr. Osman AKANDERE

Konya–2015

In that survey, lifelong learning approach, Spring Life in Schools Project and implementation of the project in Konya is examined. The reason why this project is chosen is that it is up to date and it has never been searched before.

The aim of that research is examining the activities held in Konya concerning Spring Life in Schools Project within the scope of lifelong learning and to exhibit the benefits of these activities for local people.

In line with this purpose, below questions are answered.

- 1)How is the historical evolution of lifelong learning?
- 2)What is lifelong learning?
- 3)What is the aim of lifelong learning?
- 4)What are the skills of lifelong learning?
- 5)What are the methods of lifelong learning?
- 6)What are the sub branches of lifelong learning?
- 7)What does it mean Spring Life in Schools Project? What is the aim of that project? How far is the primary target? What are the benefits of the project? What are the courses given and activities within the scope of the project?
- 8)What are the activities held in Konya within the scope of Spring Life in Schools Project? What are the benefits of that project for the citizens of Konya?What are the courses opened within the scope of this project? What is the satisfaction state of participating citizens?

That research consists of three main sections.

Section 1: Lifelong Learning.

Section 2: Spring Life in Schools Project

Section 3: Spring Life in Schools Project and Konya

In that research, it is utilized from the thesis which can light the subject on the point of document analysis, symposium announcements, articles, reports, documents, National Education Councils, opinions of the protocol members and their interviews (throughout Turkey), the interviews which I made with the people who are at the management stage of the project (particularly in Konya), teasers of the project and electronic environment documents.

As it is understood from the word meaning, lifelong learning means being open to innovations during life, besides main skills, engaging in learning activities without time and place restriction. On the other hand, Spring Life in Schools Project is a project which bases on lifelong learning eliminates age limitation in education, makes the schools more functional by means of bringing into service of not only for the local people but also for the parents and students at weekends and in the evenings by not limiting the schools with the weekdays when the students have their education. Therefore, it reveals the idea that learning has no age limitation and helps to utilize the opportunities on the maximum level which we have. As part of the project, with the landscaping and planting school gardens becomes more livable. As a result of the courses, sportsmen are grown who are well accepted by National Team (judo). Triangle of school-student-parents becomes firmly established and the feeling of safety and belonging of both students and parents increases. By this way, especially students can protect themselves from wasting time at harmful places. Along with schools being full of life, on weekdays (including evenings) and at weekends it provides not only using public domain and time properly but also it increases education level and the power of competing with the world.

KISALTMALAR

HBÖ	: Hayat Boyu Öğrenme
Akt.	: Aktaran
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MEGEP	: Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
HEM	: Halk Eğitim Merkezleri
MEM	: Mesleki Eğitim Merkezleri
LLP	: Hayat Boyu Öğrenme Programı
AB	: Avrupa Birliği
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TBB	: Türkiye Belediyeler Birliği
İSMEK	: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Meslek Eğitimi Kursları
Ö.D.	: Ömer DİNÇER
V.E.	: Veysel EROĞLU
K.T.	: Kadir TOPBAŞ

KİPTAŞ	: İstanbul Konut İmar Plan Sanayi ve Ticaret A.Ş.
İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
TOKİ	: Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
NUTS	: Türkiye İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması
O.H.O.P.	: Okullar Hayat Olsun Projesi
A.C.	: Ahmet CİĞERCİ
S.A.E.	: Seyit Ali ESER
BELMEK	: Ankara Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Kursları
KOMEK	: Konya Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Kursları
T.K.	: Talip KAVLAK
KADEM	: Konya Büyükşehir Belediyesi Aile Destek Merkezi
Yay.	: Yayın
Haz.	: Hazırlayan

ŞEKİL VE TABLOLAR LİSTESİ

Şekil 1	: Hayat Boyu Öğrenmenin Kilit Konuları	12
Tablo 1	: Hayat Boyu Öğrenme Becerilerinin Öğretimi	21
Tablo 2	: 2009 Yılı Comenius Projelerine İlişkin İl Bazında İstatistikler	29
Tablo 3	: 2009 Yılı Erasmus Projelerine İlişkin İl Bazında İstatistikler	31
Tablo 4	: 2009 Yılı Leonardo da Vinci Projelerine İlişkin İl Bazında İstatistikler	33
Tablo 5	: 2009 Yılı Grundtvig Projelerine İlişkin İl Bazında İstatistikler	35
Tablo 6	: İller Bazında Okullar Hayat Olsun Projesi Kapsamında Açılan Kurslar, Kayıtlı ve Belge Alan Kursiyer Sayılarına Dair Veriler	44
Tablo 7	: İller Bazında Okullar Hayat Olsun Projesi'nin Uygulandığı Okullarda Açılan Kursların Çeşitlerine Göre Belge Alan Kursiyer Sayıları	48
Tablo 8	: Okullar Hayat Olsun Projesi'nin Uygulandığı Okullarda Katılım Sağlanan Kurs Alanlarına Dair Veriler	50
Tablo 9	: Okullar Hayat Olsun Projesi Çerçevesinde Karatay Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü Tarafından Açılan Kurslar	72
Tablo 10	: Okullar Hayat Olsun Projesi Çerçevesinde Meram Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü Tarafından Açılan Kurslar	75
Tablo 11	: Okullar Hayat Olsun Projesi Çerçevesinde Selçuklu Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü Tarafından Açılan Kurslar	77
Tablo 12	: Okullar Hayat Olsun Projesi Kapsamında Konya Büyükşehir Belediyesi'nin Okulların Kullanımı İçin Temin Ettiği Malzemelerin Listesi	79
Tablo 13	: Konya İli Kurs ve Kursiyer Sayıları	81

İÇİNDEKİLER

Bilimsel Etik Sayfası	i
Tez Kabul Formu	ii
Önsöz	iii
Özet	iv
Summary	vii
Kısaltmalar	x
Şekil ve Tablolar Listesi	xii
Giriş	1

BİRİNCİ BÖLÜM

HAYAT BOYU ÖĞRENME

1.1. Hayat Boyu Öğrenmeye Genel Bir Bakış	5
1.1.1. Hayat Boyu Öğrenmenin Tarihsel Gelişimi	5
1.1.2. Hayat Boyu Öğrenmenin Türkiye'deki Tarihsel Gelişimi	7
1.1.3. Hayat Boyu Öğrenme Nedir?	11
1.1.4. Hayat Boyu Öğrenmenin Amacı	16
1.1.5. Hayat Boyu Öğrenme Becerileri	19
1.2. Hayat Boyu Öğrenme Yolları	22
1.2.1. Formel Eğitim	22
1.2.1.1. Örgün Eğitim	22
1.2.1.1.1. Okul Öncesi Eğitim	23

1.2.1.1.2. İlköğretim	23
1.2.1.1.3. Ortaöğretim	24
1.2.1.1.4 Yükseköğretim	24
1.2.1.2. Yaygın Eğitim	24
1.2.1.2.1. Hizmet İçi Eğitim	25
1.2.1.2.2. Halk Eğitimi	25
1.2.2. İnfornel Eğitim	26
1.3. Hayat Boyu Öğrenme Alt Programları	27
1.3.1. Okul Eğitimi (Comenius) Programı	29
1.3.2. Yükseköğretim (Erasmus) Programı	31
1.3.3. Mesleki Eğitim (Leonardo da Vinci) Programı	32
1.3.4. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı	34
1.3.5. Ortak Konulu (Transversal) Program	36

İKİNCİ BÖLÜM

OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ

2.1. Projeye Genel Bir Bakış	37
2.2. Proje Sunumu	38
2.2.1. Projenin Amacı	38
2.2.2. Projenin Gereççeleri	39
2.2.3. Projenin Kapsamı ve Tarafları	40

2.2.4. Örnek İşbirliği Alanları	40
2.2.5. Tarafların Sorumluluk ve Yükümlülükleri	42
2.2.6. Proje Yönetimi	43
2.2.7. Projenin Yararları	43
2.3. Türkiye Geneli Kurs ve Kursiyer Verileri	44
2.4. Okullar Hayat Olsun Projesi İle İlgili Tarafların Düşünceleri	54
2.5. Okullar Hayat Olsun Projesi İle İlgili Basında Çıkan Haberler	59

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ ve KONYA

3.1. Konya’da Okullar Hayat Oldu	63
3.2. Okullar Hayat Olsun Projesi Konya İli İstatistikleri	65
3.2.1. Okullar Hayat Olsun Projesi Kapsamında İlk Etapta Açılmış Olan Kurslar	69
3.2.2. Konya Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri Tarafından Proje’nin Uygulandığı Okullar	70
3.2.3. Konya Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Halk Eğitim Merkezi Müdürlükleri Tarafından Açılan Kurslar	72
SONUÇ	84
KAYNAKÇA	86
EKLER	89
ÖZGEÇMİŞ.....	

GİRİŞ

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN

YÜRÜTÜLEN PROJELER ÜZERİNE

Gerek Avrupa Birliği gerekse yerel finansman katkılı projelerle ülkemizdeki eğitim kalitesinin artırılması, öğrenmenin yaşı yoktur düşüncesinden hareketle bütün bireylerin eğitilmeleri ve böylece ülkemizin ulusal ve uluslararası arenada diğer ülkelerle rekabet edebilir hale gelmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda pilot il uygulaması yapılarak özeldeki başarıyı ülke geneline yayma düşüncesi söz konusudur. Örneğin, Avrupa Birliği finansman katkılı projelerden olan Hayat Boyu Öğrenmenin Geliştirilmesi Projesi'nde (Teknik Destek) faaliyetler 43 ili kapsamakta olup bu 43 ilin koordinasyonunun sağlandığı ofisleri en iyi coğrafi şartları sağladığı düşüncesiyle Kayseri, Şanlıurfa ve Erzurum'da açılmıştır.

Avrupa Birliği finansman katkılı diğer bir proje olan Türkiye Yetişkin Öğrenme Projesi'nin "Yetişkin Öğrenimi İçin Avrupa Uygulamaları" genel hedefi; ülkemizdeki yetişkin eğitiminin incelenerek mevcut tablonun resmedilmesi, hayat boyu eğitimin önünde engel pozisyonunda bulunan durumların ortadan kaldırılarak yetişkinlerin her daim eğitime ulaşılabilirliğinin sağlanması ve böylece hayat boyu öğrenme aktivitelerine katılımın artırılmasıdır. Projenin uygulandığı illerden bazıları; İstanbul, İzmir, Eskişehir, Samsun, Antalya, Gaziantep ve Erzincan'dır.

Belirlenen hedeflere ulaşmak adına hayat boyu öğrenme sürecine katılım oranı düşüklüğünün nedenlerinin tespit edilmesi ve çözüme yönelik çalışmaların başlatılması; toplumda hayat boyu öğrenme etkinliği üzerine farkındalık oluşturmak amacıyla seminerler, sempozyumlar düzenlenmesi, broşürler basılması; yaygın eğitim kurumlarının sorumluluk almasının sağlanması; yaygın eğitim kurumu yöneticilerine yapılacak olan eğitimler ile bu kişilerin farkındalığının artırılması gibi

faaliyetler mevcuttur. Bu doğrultuda; Ankara’da 250 kişiye yönelik “Yetişkin Eğitimi Sempozyumu”, hayat boyu öğrenme kısa film yarışması, İstanbul, Adana, Gaziantep, Samsun, İzmir, Erzincan gibi illerde ilgili kurum müdürleriyle 2 günlük eğitim ve bölge toplantıları, 81 ilin tamamında yetişkinlere yönelik “Güvenli internet kullanımı ve aile içi iletişim” konulu seminer, üç ayda bir yayınlanması planlanan yetişkin eğitim bülteni, öğrenme fırsatlarına erişim imkânlarının anlatıldığı broşürlerin basılması söz konusudur.

Yerel finansmanlı projelerden olan “öğrenme şenlikleri” ile hayat boyu öğrenmeye katılımın teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Pilot uygulamasının 2013 yılında Eskişehir, Bursa ve Kocaeli’de başarıyla gerçekleştirilmesinin ardından 2014 yılında İstanbul, Ankara, İzmir, Rize, Kayseri, Malatya gibi illerde de uygulanan proje ile var olan öğrenme fırsatlarına ilişkin bilgilerin sunulmasına olanak sağlanmaktadır.

Öğrenme Şenlikleri’nin Faydaları

- ✓ Öğrenenlerin talepleri hakkında fikir sahibi olmaya katkı sağlanması.
- ✓ Yetişkinlerin öğrenme olanaklarına erişimi hususunda davranış geliştirilmesi, bu konudaki devlet politikalarının yönlendirilmesi, yetişkin eğitimi ve katılımın önündeki engeller gibi hususlarda farkındalığın artırılmasına katkı sağlanması.
- ✓ Ortak çalışma kültürünün teşvik edilmesine katkı sağlanması. Kamu, yerel yönetim, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve firmalar arasında iş birliği ve koordinasyonun artırılmasına, ortaklar arasında işbirliği yolu ile yeni bakış açısı ve deneyimler kazanılmasına yardımcı olması.
- ✓ Öğrenmenin sıkıcı bir süreç yerine ilgi çekici, eğlenceli ve kişiyi rehabilite eden bir süreç olduğu hususunda farkındalık oluşturulmasına katkı sağlanması.
- ✓ Hayat Boyu Öğrenmeye katılım yoluyla bireylerin yeteneklerini keşfetmesini sağlayarak moral ve motivasyonunu üst düzeye çıkarmasına yardımcı olması.

- ✓ Politikacıların halkla olumlu ilişkiler kurmalarına katkı sağlanması.
- ✓ Kişilerde kendilerini geliştirme konusunda istek uyandırarak Hayat Boyu Öğrenme konusunda farkındalık oluşturulmasına katkı sağlanması.
- ✓ Her yerde eğitim olgusunun vurgulanmasına ve Millî Eğitim Bakanlığı'nın vatandaşın her zaman yanında olduğunun hissettirilmesine katkı sağlanması.
- ✓ Toplumda eğitim kurumlarına olumlu bakış açısının güçlendirilmesine katkı sağlanması.
- ✓ Sosyal ve kültürel gelişimin desteklenmesi- Örneğin; Öğrenme Şenliğinin de katkısıyla şehrin üniversiteleri şehir dışından daha kaliteli öğrencileri çekebilir, bilim ve sanat kuruluşları bu şehirleri tercih edebilir, şehrin sunduğu zengin kültür ortamı kaliteli işgücü açısından şehrin 'yaşanılabilir' olmasını sağlar.

Yerel finansman kaynaklı projelerden olan Okullar Hayat Olsun Projesi'nin amacı; Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren okulların eğitim ve öğretim saatleri dışında, belediyelerle işbirliği yapılması suretiyle,

- Velilerin ve mahallelinin hizmetine açılması,
- Öğrenciler ve yetişkinler için birer hayat boyu öğrenme merkezi ile yaşayan güvenli alanlar haline dönüştürülmesi,
- Belediyelerin yeni bir mekân oluşturmaksızın meslek ve beceri kazandırma, spor, kültür, sosyal hizmetleri için okulları çok amaçlı kullanılabilmesi,
- Bahçelerinin ağaçlandırılmasıdır.

Projenin süresi 5 yıl olup 13 Aralık 2011 – 13 Aralık 2016 tarihlerini kapsamaktadır. Projenin bütçesi, kamu kaynakları ve katkı sağlayacak yerel yönetimler tarafından finanse edilmektedir. Proje, Türkiye genelinde uygulanmaktadır.

Projenin Gerekçeleri

- ❖ Kıt kaynakların etkin kullanılmaması,
- ❖ Okullardan gündüz saatlerinin ancak % 30 unda yararlanılması,
- ❖ Öğrenciler, aileler ve halkın okullarda mevcut olan eğitsel kaynaklardan ve imkânlardan yeterince yararlanamaması,
- ❖ Çocuklar ve gençler için yeterli oyun ve spor alanlarının bulunmaması,
- ❖ Bilgi toplumunda eğitim ve hayat boyu öğrenme hizmetlerine yönelik talep artışı ve bu hizmetler için gereken bina, bakım ve diğer maliyetlerin yüksekliği,
- ❖ Çoğu yerleşim yerinde okul binaları ve bahçeleri dışında halka hizmet üretilebilecek bu büyüklükte başka fiziki kapasitenin bulunmaması,
- ❖ Belediyelerin toplumun ekonomik, sosyal ve fiziki kalkınmasından sorumlu belediyeçilik anlayışı gereği eğitimden sağlığa, spor faaliyetlerinden, zararlı alışkanlıklarla mücadeleye kadar birçok alanda toplumsal sorumluluk gereği hizmet üretme yükümlülükleri,
- ❖ Belediye hizmetlerinin yerellik prensibi gereğince sunulması gerekliliği,
- ❖ Gençleri ve çocukları şiddet ve zararlı alışkanlıklardan korumak için okulların güvenli bir sığınak olabilmesi,
- ❖ Şehirlerde mahallelinin öğrenme, eğlenme ve dinlenme faaliyetleri için okul bahçeleri dışında alanların olmaması projenin gerekçelerini oluşturmaktadır (<http://hbogm.meb.gov.tr/> Erişim Tarihi: 13.01.2015).

BİRİNCİ BÖLÜM

HAYAT BOYU ÖĞRENME

1.1. HAYAT BOYU ÖĞRENMEYE GENEL BİR BAKIŞ

1.1.1. Hayat Boyu Öğrenmenin Tarihsel Gelişimi

Hayat boyu eğitim fikrinin tam manasıyla ilk kez gündeme gelişi XX. yüzyılın başlarında olmuştur. 1920’li yıllarda John Dewey, Eduard Lindeman ve Basil Yeaxle, eğitimin (tabiri yerinde ise) beşikten mezara bir süreç olduğu düşüncesini dile getirmişlerdir. Böylece eğitim ve öğrenme konusunda okulun kurmuş olduğu egemenliğe karşılık olarak eğitim ve öğrenmenin yaşı yoktur düşüncesi savunulmuş, eğitim ve öğretimin zaman ve yer kavramıyla sınırlandırılmayacağı vurgulanmıştır. 1926 yılında yazdığı ve dilimize ‘Halk Eğitiminin Anlamı’ şeklinde çevrilen eserinde Lindeman, “eğitim yaşamdır” derken; yaşamın her anında eğitimin söz konusu olduğunu, bu nedenle insan hayatta var olduğu sürece eğitimin bir bitim noktasının olmayacağını ifade eder (Lindeman, 1969: Akt. Ayhan, 2005: 2).

İkinci Dünya Savaşı’nın sonrasında, eğitimin insani bir hak olarak benimsenmesiyle birlikte eğitimin her türünde ve düzeyinde meydana gelen artış ülkelerin eğitime olan toplumsal isteklerini karşılayamadı. Çünkü eğitimin yaygınlaştırılması için gerekli bina, araç – gereç ve öğretmen ihtiyacı karşılanamadı. Bu nedenle formel eğitimin verimliliği düştü. Pek çok yazarın “dünya eğitim bunalımı” dediği olgunun altında yatan gerçek neden, eğitim sistemi ve çevresi arasındaki nitel ve nicel uyumsuzluktu (Ayhan, 2005: 4).

Eğitim bunalımının giderilmesi adına ülkeler, eğitim sistemlerinin amaç ve programlarında yeniliklere imza attılar. Bireyler için; ömür boyu gelişimlerini şekillendiren, bütün toplumsal kurumları dikkate alan yeni kavram ve uygulamalar ortaya çıktı. Böylece, eğitimin farklı ortamlarda “hayat boyu” devam eden bir süreç

olduğu keşfedildi. UNESCO'nun 1979 yılında hazırlattığı 'Yetişkin Eğitimi Terimleri' sözlüğünde de hayat boyu öğrenme ve hayat boyu eğitim, bu anlamda ifade ediliyordu:

“Hayat kendi başına bir öğrenme sürecidir; ancak her insanın, teknik ve toplumsal değişime ayak uydurabilmek, kendi çevresine ilişkin koşullar altında meydana gelen değişiklikler karşısında hazırlıklı olabilmek ve bireysel gelişimi bakımından tüm gizil gücünü harekete geçirebilmek amacıyla sürekli, maksatlı ve ardışık bir öğrenim görmesi için özgül fırsatlara ihtiyacı vardır...” (Titmus vd., 1979: Akt. Ayhan, 2005: 5).

Ayrıca UNESCO hayat boyu öğrenmeyi şu şekilde özetliyordu:

- Eğitim hizmetlerinin okul yaşı sınırlarının dışına çıkarılması,
- Yaşam kalitesini artıran bir araç olarak eğitime gösterilen ilginin artması,
- Günlük yaşam ihtiyaçları ile bağlantılı olarak eğitim alanlarının geliştirilmesi,
- Eğitim ile ilgili verilen kararlarda, çalışanlar, aileler ve toplum üyelerinin söz hakkına sahip olmaları,
- Hedef belirleme, planlama ve yönetimde açık fikirli olunmasına önem verilmesi.

Avrupa Birliği 1996 yılını hayat boyu öğrenme yılı olarak açıklamıştır. Böylelikle bir eğitim reformu niteliğindeki hayat boyu öğrenmenin evrensel ölçekteki önemi giderek artmıştır (Akkuş, 2008: 3-4).

Avrupa Komisyonu 2000 yılında Avrupa hayat boyu öğrenme politikalarının geliştirilmesi amacıyla tanımlanan mesajların yer aldığı ve bu yüzden önemli bir politika belgesi olarak kabul gören “Yaşam Boyu Öğrenme Memorandumu” nu yayınlamıştır (Duman, 2005: 31-44).

Yaşam Boyu Öğrenme Memorandumu'nda yaşam boyu öğrenmenin önemi altı madde ile belirtilmiştir:

1. Herkes için yeni temel beceriler geliştirmek (Sosyal dışlanma ile mücadele etmek ve etkin vatandaşlığı desteklemek için öğrenmeye evrensel ve sürekli erişimin garanti edilmesi),

2. İnsan kaynaklarına daha fazla yatırım yapmak (Öğrenmeye yapılan para ve zaman yatırımı düzeyinin gözle görülür biçimde artırılması),

3. Öğrenmeye değer verilmesi (Öğrenmenin, katılımın ve sonuçların takdir edilme biçimlerinin iyileştirilmesi),

4. Eğitim ve öğrenmede yenilikler geliştirmek (Hayat boyu ve yaşamın her alanına yayılmış öğrenme sürekliliği için etkin öğretme ve öğrenme yöntemleri ile çevre şartlarının geliştirilmesi),

5. Bilgi rehberlik ve danışmanlığını yeniden düşünmek ve biçimlendirmek (Herkesin, hayatları süresince öğrenme fırsatlarına ilişkin kaliteli bilgilere ve tavsiyelere kolayca erişebilmesinin sağlanması),

6. Öğrenmeyi olabildiğince evlere yakın hale getirmek (Öğrencilere, hayat boyu öğrenme fırsatlarının kendi toplumlarında ve uygun olan durumlarda, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı tesislerce desteklenen biçimde sağlanması) (Ersoy ve Yılmaz, 2009: 807-808).

1.1.2. Hayat Boyu Öğrenmenin Türkiye'deki Tarihsel Gelişimi

Türkiye'de hayat boyu öğrenme, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Beş Yıllık Kalkınma Planları, Milli Eğitim Şûraları olmak üzere çeşitli plan ve kararlarda ele alınmıştır. Hayat boyu öğrenme ilk olarak 1973 tarihli "1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu"nda ele alınmıştır. Türk Milli Eğitim Sistemi'nin hayat boyu öğrenme konusunda genel ilkeleri olarak kabul edilen bu Kanun'da hayat boyu öğrenmeden doğrudan söz edilmese de, dolaylı olarak öğrenmenin hayat boyu devam ettirilmesi ve bunun için neler yapılacağı belirtilmektedir.

1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, ağırlıklı olarak 1960'lı yıllarda dünyada egemen olan formel (örgün), informal (algın) ve nonformel (yaygın) eğitim sınıflamasını kullanan bir söyleme sahiptir (Duman, 2005: 34). Hâlâ geçerli olan bu yasanın 18. maddesine göre, eğitim sistemi örgün ve yaygın olmak üzere iki ana bölümden oluşur. Yaygın eğitim ise örgün eğitimin yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar (Madde 18). Yaygın eğitimin kapsam, amaç ve görevleri, kuruluşu ve eşgüdümü, aynı yasanın 40, 41 ve 42. maddelerinde ele alınmıştır. Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre; yaygın eğitimin kapsam, amaç ve görevleri şunlardır (Madde 40):

“Yaygın eğitimin özel amacı, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak örgün eğitim sistemine hiç girmemiş; yahut herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedен çıkmış vatandaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında;

- ❖ *Okuma – yazma öğretmek, eksik eğitimini tamamlamaları için sürekli eğitim imkânları hazırlamak,*
- ❖ *Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerine uyum sağlayıcı eğitim imkânları hazırlamak,*
- ❖ *Millî kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı ve benimsetici nitelikte eğitim yapmak,*
- ❖ *Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,*
- ❖ *Toplumun iktisadi gücünün artırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek,*
- ❖ *Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullandırma alışkanlıkları kazandırmak,*
- ❖ *Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkânlar hazırlamak,*
- ❖ *Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanlara hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır.”*

1963 – 2005 yılları arasındaki 8 adet beş yıllık kalkınma planlarının her birinde halk eğitimi (yetişkin eğitimi) ve dolayısıyla hayat boyu öğrenme konusuna değinilmiştir. Örneğin; birinci beş yıllık planda (1963 – 1967) halk eğitimi, toplumun kalkınması içerisinde ele alınmış, toplum kalkınması geniş halk kitlelerinin eğitimini sağlamak açısından önemli görülmüştür. İkinci planda (1968 – 1972) ise yetişkin eğitimi konusu, yaygın eğitim başlığı altında ele alınmış; kadınların eğitimi ve okuma – yazma eğitimine büyük önem verilmiştir. Beşinci plana (1985 – 1989) bakacak olursak; örgün ve yaygın eğitimin bütünleştirilmesinin önerildiği ve yaygın eğitim kurumlarının yetişkinlere hayat boyu eğitim sunan kurumlar olarak yeniden tanımlanması gereğine işaret edildiği göze çarpar (Duman, 2005: 35).

15 – 19 Ocak 1990 tarihinde toplanan 13. Milli Eğitim Şûrası; hayat boyu öğrenme ile en yakından ilgili olan ve yaygın eğitim başlığını taşıyan tek şuradır. Eğitim ve öğrenmenin hayat boyu devam etmesi gereğine vurgu yapan bu şûrada dört komisyon oluşturulmuştur. Bunlar;

- Yaygın Eğitimde Kavram, Kapsam ve Eğilimler,
- Yaygın Eğitimde Organizasyon ve İşbirliği,
- Yaygın Eğitimde Yatırım ve Finansman,
- Yaygın Eğitimde Personel (MEB, 1990).

Bu şûrada alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- MEB ve üniversitelerin işbirliği ile bir Milli Eğitim Terimleri Sözlüğü hazırlanması ve bu sözlük içinde yetişkin eğitimiyle ilgili bir bölümün yer alması.
- Yetişkin eğitimi programlarında demokrasi eğitimi, çevre bilinci ve katılımcı insan tipinin yetiştirilmesi konularına ağırlık ve öncelik verilmesi.
- Yaygın ve örgün eğitim arasında yatay ve dikey geçişlere olanak sağlanması.
- Yeni bir yaygın eğitim yasası çıkarılması.
- Yaygın eğitime ayrılan kaynakların artırılması.

- ❑ Halk eğitimi merkezlerinde çalışacak olan personelin niteliklerinin yükseltilmesi.
- ❑ Yetişkin eğitiminin denetimi ve programların değerlendirilmesi uygulamasının gerçekleştirilmesi.
- ❑ Kalkınmada öncelikli yörelerdeki eğitim gereksinimlerinin karşılanması konusunun öncelikli olarak ele alınması.
- ❑ Meslek standartlarının oluşturulması.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü'nün veri tabanında yapılan etkinlikler yıllara göre sorgulanmış, 2002 yılından, sorgulamanın yapıldığı 10 Eylül 2008 tarihine kadar; açık oturum, açılış, bilgilendirme, çalıştay, kutlama, kitap sergisi, resim, kitap okuma ve oyun saatleri, önemli gün ve haftalarla ilgili programlar, film gösterimi vb., gezi, gösteri, imza günü, kampanya, kermes, kitap fuarı, kitap okuma saati, konferans, kongre, konser, kurs (resim, dil, müzik, boyama, tiyatro, tezhip, satranç, hizmet içi eğitim, diksiyon, el sanatları, emlak komisyonculuğu, avcılık eğitimi, halk oyunları, görme engelliler için bilgisayar, üniversiteye hazırlık, tenis kursu vb.), kütüphane tanıtımı (oryantasyon), masal okuma saati, müzik dinletisi, panel, satranç turnuvası, seminer, sempozyum, sergi, slayt gösterisi, söyleşi, şenlik, şiir dinletisi, tiyatro, çeşitli toplantı, tören ve turnuvalar, video gösterisi, yarışmalar olmak üzere hayat boyu öğrenme kapsamında düşünülebilecek toplam 22 049 etkinlik düzenlenmiştir (Ersoy ve Yılmaz, 2009: 812).

Türkiye'nin Avrupa Birliği Müktesebatına Uyum Programı (2007 – 2013) kapsamında Eğitim ve Kültür başlıklı müzakere faslı çerçevesinde 26.2007.2.05 referans numaralı eylem ile Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi'nin hazırlanması taahhüt edilmiştir. “Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi”nin hazırlanma süreci, Projeler Koordinasyon Merkezi başkanlığı bünyesinde yürütülen Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP) kapsamında başlamıştır. İlgili sektörlerin hazır bulunduğu çeşitli platformlarda konu tartışılmış, beklentiler tespit edilmiş, görüşler dikkate alınarak bir taslak oluşturulmuştur. Oluşturulan bu taslak, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nda oluşturulan özel bir komisyon tarafından geliştirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı

koordinatörlüğünde son taslak üzerine, ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum örgütlerinin görüş ve önerileri dikkate alınarak son şekli verilen Strateji Belgesi, Devlet Planlama teşkilatı tarafından Yüksek Planlama Kurulu'na intikal ettirilmiş ve Kurul'un 2009/21 numaralı kararıyla kabul edilmiştir (Bükel, 2010: 107).

“Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi”, bilgi toplumu olma doğrultusunda gerçekleştirilmesi gerekenlerin düzenlendiği ve ortaya konduğu bir çalışmadır. Herkes için eğitim ve öğrenme imkânlarına erişimin sağlanması; böylelikle öğrenme kültürünün gelişmesi ve insan kaynaklarına yapılan yatırımla Türkiye'nin dünyadaki rekabet gücünü artırması için bir başlangıçtır (MEB, 2009).

1.1.3. Hayat Boyu Öğrenme Nedir?

Hayat boyu öğrenme, İngilizcedeki “life – long learning” kavramına karşılık gelmektedir. Hayat boyu öğrenme, MEB tarafından hazırlanan ve Yüksek Planlama Kurulu'nca 5 Haziran 2009 tarihinde onaylanan “Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi”ndeki tanımında; *“Kişisel, toplumsal, sosyal ve istihdam ile ilişkili bir yaklaşımla bireyin; bilgi, beceri, ilgi ve yeterliliklerini geliştirmek amacıyla hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinlikleri”* olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2009: 7). Hayat boyu öğrenmenin amacı ise, bireylerin bilgi toplumuna uyum sağlamaları ve bu toplumda yaşamlarını daha iyi kontrol edebilmeleri için ekonomik ve sosyal hayatın tüm evrelerine aktif bir şekilde katılımlarına imkân vermektir.

OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü)'nün hayat boyu öğrenmeye bakışı aşağıdaki şekildedir (Tortop, 2010: 10-11):

- ◆ Yaş, cinsiyet ya da istihdam statüsü ne olursa olsun, insanlarda öğrenme fırsatlarına ulaşmak için ortak bir isteğin olduğuna inanılmaktadır.
- ◆ Eğitim ve öğretim kurumları dışındaki öğrenmenin değeri benimsenmektedir.
- ◆ Yaşam boyu öğretime göre şekillendirilmiş bir eğitimde kullanılan öğretim ve öğrenme araç ve yöntemleri geleneksel yaklaşımdan çok farklıdır.

Hayat boyu öğrenme;

- Örgün, yaygın ve okul dışı eğitimi kapsar.
- Yaş, sosyo-ekonomik statü veya eğitim seviyesine sınır koymaz.
- Öğrenme sürecinin sadece okullarda değil; kişilerin yaşam boyu dâhil oldukları toplumsal, siyasi, kültürel ve eğlence alanlarında da devam ettiği gerçeğine dayanır, hayat boyu sürer ve her alanda varlığını gösterir (<http://hayatboyu.meb.gov.tr/?px=1.2.40> Erişim Tarihi: 10.02.2014).

Şekil 1. Hayat Boyu Öğrenmenin Kilit Konuları

Hayat boyu öğrenme; resmi bir özellik taşıyan veya taşımasının iş ile ilgili, bireysel ya da toplumsal açıdan bilgi ve beceri geliştirme amaçlı, yaşam boyunca gerçekleştirilen öğrenme etkinliklerinin tümü olarak bilinmektedir. Öğrenme, okul öncesinden emeklilik sonrasına kadar; okul ve üniversitelerdeki resmi eğitimden, iş yerlerinde devam eden mesleki eğitime ya da ailelerin çocuklarından öğrendiği çeşitli teknolojilerin kullanımına, televizyon izlerken ya da müze ziyaretlerindeki öğrenmeye kadar yaşamın her evresine yayılabilmektedir. Her ne kadar hayat boyu öğrenme için bir sınır oluşturma konusunda girişimlerde bulunulsa da, hayat boyu öğrenme, sınırsız öğrenmeyi ifade etmektedir (Ersoy ve Yılmaz, 2009: 806).

Eğitimin hayat boyu devam eden bir süreç olması kabul görmektedir. Hayat boyu öğrenme ile şekillendirilen eğitim, herkese ihtiyacı olan eğitimi, ihtiyaç duyduğu anda ve olanaklarına uygun yerde vermeyi amaçlayan eğitim olarak belirtilmektedir. Hayat boyu öğrenme ilkesinden hareketle, dört öğrenci türüne hizmet verilmektedir. Bunlar:

- ✓ Tümevarımsal ya da buluş yoluyla öğrenenler.
- ✓ Kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu almak isteyenler.
- ✓ Rehberliğe ihtiyaç duyup bireysel öğretim programı isteyenler.
- ✓ Grup içinde öğrenmek isteyenler (Demirel, 2009: Akt. Komisyon, 2012: 362).

Çağımızda, insan tarafından üretilen bilgi miktarı arttığından bireyin yaşam boyunca çoğu kez eğitim kurumlarına dönmesi gerekmektedir. Bu durum eğitim kurumlarının işleyişine yön vermektedir. Toplumda yaşanan hızlı değişiklikler, toplumu oluşturan bireylerin hayat boyu yeni bilgi ve beceriler kazanmalarını gerekli kılmaktadır. İlköğretimden sonra eğitime devam edemeyen, orta öğretimi tamamladıktan sonra yükseköğretime devam edemeyen ya da tüm eğitim kurumlarını tamamladığı hâlde eğitime ihtiyaç duyan bireylerin ihtiyaçlarını karşılamak için esnek ve farklı bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Günümüzde, bu ihtiyacı karşılayan yaklaşımın hayat boyu öğrenme yaklaşımı olduğu düşünülmektedir.

Toplumda hiçbir yaş grubunu ayırt etmeden öğrenmek isteyenlerin hepsine öğrenme olanağı verilmelidir. Günümüzde eğitim etkinliklerinin ağırlığı, örgün eğitim kurumlarından örgün olmayan öğrenmeye (halk eğitim, vb.), okulun dışına ve hayat boyu eğitim kurumlarına doğru kaymaktadır. Bahsedilen durumun gerçekleşmesi hayat boyu öğrenme ile mümkündür (Demirel, 2009: Akt. Komisyon, 2012: 363).

Hayat boyu öğrenmenin temel prensipleri şunlardır:

- ❖ Öğrenmeyi evlere kadar yaklaştırmak: Hayat boyu öğrenme fırsatlarının bireylere mümkün mertebe yakından verilmesi;
- ❖ Rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin gözden geçirilmesi;

- ❖ Öğrenmeye değer verilmesi: Öğrenmeye katılım ile öğrenme çıktılarının anlaşılması ve değerlendirilmesinde izlenen yolların iyileştirilmesi;
- ❖ İnsan kaynaklarına yatırımın artırılması;
- ❖ Hayat boyu ve hayatın her alanında öğrenmenin devamlılığı için etkili öğrenme ve öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi;
- ❖ Bilgi toplumu ve ekonomisine aktif katılımın sağlanması;
- ❖ Öğrenme fırsatlarına evrensel ve sürekli erişimin sağlanması (<http://hayatboyu.meb.gov.tr/?px=1.2.40> Erişim Tarihi: 12.02.2014).

Bagnall'a göre hayat boyu öğrenme kavramının geleneksel eğitim anlayışından ayrıldığı noktalar şunlardır:

- ❑ Geleneksel eğitimde eğitim hizmetinin sağlanması öne çıkarken; hayat boyu öğrenmede öğrenme etkinliğinin kendisi ön plana çıkarılır.
- ❑ Geleneksel eğitimde takip edilen müfredatın üzerinde durulurken; hayat boyu öğrenmede öğrenmenin sonuçları başat önemdedir.
- ❑ Öğrenmenin içeriği yerine; sürecin birey tarafından nasıl yönetileceği önem kazanır.
- ❑ Geleneksel eğitim deyince akla çocuk ve gençler gelirken; hayat boyu öğrenmede tüm hayata yayılan bir eğitim uğraşısı söz konusudur.
- ❑ Geleneksel eğitim anlayışında belirli kurallar içerisinde sınırları önceden çizilmiş davranış ve tutumlar geçerliken; hayat boyu öğrenmede bilginin edinilmesi süreci ucu açık olup tamamen bireye ve birtakım düzenleyici rolü üstlenmiş kuruluşlara bırakılmıştır.
- ❑ Önceden belirlenmiş amaçlara ulaşıldığında işlevi büyük oranda biten bir anlayıştan; amacın değişen koşullara göre tekrar tekrar adapte edilmesini içeren esnek bir modele geçiş.
- ❑ Toplumun ihtiyaçlarını baz alan bir anlayıştan; bireyin ihtiyaçlarına odaklanan bir anlayış.
- ❑ Eğitimin gelenek, ideoloji ve kültür öğelerinin içiçe geçirilmesiyle verildiği bir anlayıştan; bilginin kişinin kendisinin ve koşullarının belirlediği bir biçimde bütünsellikten kopuk olarak verildiği bir anlayış (Bagnall, 2005: Akt. Özcan, 2008: 19).

Hayat boyu öğrenmenin üç özelliği; süreklilik, yaratıcılık ve öğrenmedir. Süreklilik, eğitim sürecinin yaşamın ilk yıllarından sonuna kadar devam ettiğini vurgular. Yaratıcılık, sadece sentez düzeyinde davranışlar gerçekleştirme değil; bireylerin kendi potansiyellerini fark etmelerini (metabolişsel düşünce) ve bu farkındalık ile yaratıcılıklarını geliştirmeyi sağlar. Öğrenme ise, bireyin kendi yaptığı çalışmalar ile daha anlamlı öğrenmelerin gerçekleşeceğini savunur.

Hayat boyu öğrenmeye göre program geliştirme çalışmaları “yeterliliğe dayalı”dır. Bunun nedeni, öğretimde bireylerin ilgi ve ihtiyaçlarının önemszenmesidir. Zira bu durum, öğretimin yeri ve süreci bakımından esnek özelliklere sahip olmasını gerektirir. Yeterliğe dayalı yaklaşım, belirli bir görevi yerine getirebilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranışların belirlenmesi ve gerçek çevre koşulları altında bireylerin istenen yeterliğe ulaşabilmesini savunur (Komisyon, 2012: 363).

Hayat boyu öğrenmenin temelini oluşturan ve etkin biçimde uygulanmasına rehberlik eden ilkeler:

- Öğrencinin merkezî konumda bulunması,
- Eşit fırsatların önemi,
- Öğrenme fırsatlarının niteliği ve konuyla olan ilgisi olarak ifade edilmektedir (Tortop, 2010: 11).

MEB “Türkiye’nin Başarısı için İtici Güç Hayat Boyu Öğrenme Politika Belgesi”nde hayat boyu öğrenme “kişisel, toplumsal, sosyal ve/veya istihdama yönelik bir perspektif ile bilgilerin, becerilerin ve yetkinliklerin geliştirilmesi amacıyla hayat boyunca gerçekleştirilen tüm öğrenme faaliyetleri” olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca, hayat boyu öğrenmenin örgün eğitim, yaygın eğitim ve informel eğitimi kapsadığı ve hayat boyu öğrenme için yaş, sosyoekonomik statü ya da eğitim seviyesi bakımından herhangi bir kısıtlama olmadığı belirtilmektedir. Öğrenme sadece okullarda değil; hayatın diğer alanlarında da (örneğin; çalışma sırasında ya da toplumsal ve siyasal, kültürel ve dinlenmeye yönelik hayat) gerçekleştiği için hayat boyu öğrenme hayat boyudur ve hayatın her alanına yayılmıştır (MEB, 2006: 5).

Küreselleşme ve çağdaş yaklaşımların etkisiyle bireylerin teknolojik imkânlarla öğrenmeyi öğrenmeleri, sosyalleşmeleri, okullarda öğrendikleri becerileri günlük yaşama aktarmalarını sağlayan hayat boyu öğrenmede bireylerin kendi yeteneklerine göre yetişmesi önemlidir.

Başarılı insanlar, nasıl öğreneceğini bilen insanlardır. Nasıl öğreneceğini öğrenmenin önemli bir boyutu, bir öğrenen olarak farkındalık kazanmaktır. Öğrenciler, kendi yeteneklerini tam anlamıyla geliştirmek için kendi öğrenme deneyimleri üzerinde iyice düşünme ihtiyacı içindedirler. Bu da ancak öğrenmeyi öğrenme süreci ile başarılabilir. Öğrenmeyi öğrenme; değişen dünyada hayat boyu öğrenme, bireysel ve toplumsal olarak ayakta kalabilmenin bir gereğidir. Hayat boyu öğrenenler, farklı koşullarda öğrenme ve çalışma yeterliliğine sahip olanlar, hayati öneme sahiptir (Komisyon, 2012: 364-365).

1.1.4. Hayat Boyu Öğrenmenin Amacı

Günümüzde eğitim ve öğrenme; örgün eğitimin ötesinde, hayat boyu süren, gerekli yöntemleri kullanarak bireylerin gelişimleri için gereksinim duyduğu her türlü bilgi ve beceriyi bireylere kazandırmayı ve mevcut eğitim sisteminin tümünü geliştirmeyi hatta değiştirmeyi amaçlayan bir yaklaşıma sahiptir (DPT, 2001: 21).

Hayat boyu öğrenmenin; bilmek için öğrenmek, yapmak için öğrenmek, olmak için öğrenmek, birlikte yaşamak için öğrenmek olmak üzere dört temel amacı vardır (Singh, 2002: Akt. Ersoy, 2009: 17). Fakat hayat boyu öğrenmenin en temel amacı “öğrenmeyi öğretmek”tir.

Öğrenmeyi öğrenmek, çeşitli kaynaklardan bilgiye ulaşarak elde edilen bilgiyi günlük hayatta problem çözme, planlama ya da karar verme aşamalarında kullanabilmek ve bilgisayarın da bilgiye ulaşmada bir araç olarak görülmesini sağlamak olarak bilinmektedir. Yaşanılan bilgi çağında, bu temel amaç çerçevesinde bireysel ya da toplumsal gelişim amacıyla bilginin etkili ve verimli olarak kullanılmasını sağlayarak öğrenmeyi desteklemek de hayat boyu öğrenmenin amaçlarındandır (DPT, 2001: 13). Ayrıca, her yaşta insanın yüksek kalitede öğrenme olanaklarından eşit ve açık olarak faydalanabilmesi, bunun yanında temel

becerilere sahip bireylerin bu becerilerini güncelleyebileceği ya da daha ileri düzeye taşıyabileceği fırsatların sunulması da hayat boyu öğrenmenin hedefleri arasında yer almaktadır (Ersoy, 2009: 18).

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda hayat boyu eğitimin temelde üç amaç taşıdığı belirtilmektedir. Bunlardan biri “hayat boyu öğrenmede fırsatlar yaratarak bireylerin kişisel gelişimlerini sağlamak” tır. Kişisel gelişimden kastedilen; birey merkezli aktif öğrenmenin hayat boyu devam ettirilmesidir. Bireylere daha fazla seçme ve girişim hakkı tanınarak, bireylerin ilgisine ve gereksinimine uygun eğitim vermek amaçlanmaktadır. Çocuk, genç, yetişkin demeden her insanın öğrenme ihtiyacının karşılanması adına eğitim imkânları seferber edilmelidir. Kişisel gelişim; insanların varlıklarını sürdürmek, kapasitelerini sonuna kadar kullanmak, beyin teknolojisini geliştirmek, onurlu bir biçimde yaşamak ve çalışmak, kalkınma sürecine her anlamda katkıda bulunmak, hayat standartlarını yükseltmek, bilinçli kararlar vermek ve öğrenmeyi devam ettirmek için ihtiyaç duydukları her türlü öğrenmeyi içermektedir.

Bir diğer amaç ise; “toplumsal bütünleşmeyi sağlamak”tır. Toplumsal bütünleşme; hayat boyu öğrenme açısından eşit fırsatlara sahip, demokratik bir toplumda bütünleşmeyi sağlamak anlamında kullanılmıştır. Hayat boyu öğrenme, günümüze dek küçük grupların yararlandığı bir süreç olmuştur. Hayat boyu eğitim, bu durumu tersine çevirmeyi, yani herkese yaşam boyu öğrenme fırsatları sunarak (fırsat eşitliğine katkıda bulunarak) ve toplumun demokratik temellerini güçlendirerek toplumsal bütünleşmeyi amaçlamaktadır.

Hayat boyu eğitim son olarak “ekonomik büyüme”yi amaçlamaktadır. Yukarıda değinilen fırsat eşitliğinin, becerilerini geliştirmek isteyen bireylere de sunulması gerekmektedir. Böylece, yetişen kalifiye elemanlarla verimin artırılması da ekonomik büyümenin sağlanmasında büyük bir etkiye sahip olacaktır (DPT, 2001: 10).

Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve 2009 – 2013 Dönemi Hayat Boyu Öğrenme Faaliyet Planı'nda hayat boyu öğrenmenin amacı, bireylerin bilgi toplumuna uyum sağlamaları ve bu toplumda yaşamlarını daha iyi kontrol

edebilmeleri için ekonomik ve sosyal hayatın tüm evrelerine aktif bir şekilde katılımlarına imkân vermektir şeklinde ifade edilmektedir.

Hayat boyu öğrenmenin amacı, farklı şekillerde ifade edilmesine rağmen herkes için bazı noktalarda benzerlik göstermektedir. Bunlar:

- ◆ Nitelikli okul öncesi eğitimi yaygınlaştırma,
- ◆ İlk ve orta öğretimde gerçek bir öğrenme temelinin oluşturulması,
- ◆ Okuldan sonra işe girişlerin kolaylaştırılması,
- ◆ Yetişkinleri öğrenmeye özendirmediir.

Bu maddeleri açıklayacak olursak; hayat boyu öğrenme becerisinin ilk olarak okul öncesi dönemde kazandırılması, daha sonraki dönemlerde kalıcı olmasının sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Çünkü, bu dönemde kazandırılmayan alışkanlıkların daha sonraki dönemlerde kazandırılması ya da var olan alışkanlıkların daha sonra değiştirilmesi çok güç olmaktadır. İkincisi, ilk ve orta öğretimde bireysel gelişmeye olanak tanıyan olumlu öğrenme ortamlarının oluşturulması ve bu gelişmeyi teşvik eden ölçme ve değerlendirme sistemlerinin kullanılması gerekmektedir. Böylelikle, öğrencilerin öğrenme yetenekleri özenle takip edilebilecektir. Hayat boyu öğrenmenin bir diğer amacı; okul hayatından iş hayatına geçişlerin ve iş yaşamında karşılaşılan değişimlerin neden olduğu sorunların, verilen danışmanlık hizmetleri ve hayat boyu öğrenme fırsatları ile en aza indirilmesidir. Yetişkinlere, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olduğu düşünülen hayat boyu öğrenme kapsamındaki etkinliklerin sunulması; onların öğrenme konusundaki çabalarını artıracaktır. Bütün bu hizmetlerin sunulabilmesi için; tüm öğelerin uygun biçimde birleştirilmesi ve aralarındaki tutarlılığın sağlanması, gerekli yatırımların yapılması ve ihtiyaç duyulan altyapının hazırlanması gerekmektedir (DPT, 2001: 16). Günümüzde, bir bireyin örgün eğitimde öğrendikleri ile yaşamını sürdürmesi neredeyse imkânsız hale gelmiş; örgün eğitimden sonra da öğrenmenin devam ettirilmesi bir zorunluluk halini almıştır.

Hayat boyu öğrenme, istihdamla ilgili amaçlar kadar bireysel, vatandaşlık ve sosyal amaçları da kapsar. Formel eğitim sistemi içinde ve dışında farklı çevrelerde olabilir. Hayat boyu öğrenme, insana ve bilgiye yatırımın artmasını, bilgisayar

okuryazarlığı dâhil olmak üzere temel becerilerin edinilmesinin desteklenmesini ve yenilik için fırsatların genişletilmesini, öğrenmenin daha esnek formlarını içerir. Bu amaç, bireylerin yüksek kalitedeki öğrenme olanaklarına ve farklı öğrenme yaşantılarına açık ve eşit olarak ulaşmasının sağlanması içindir. Eğitim sistemi, buna ulaşmada anahtar role sahiptir (Turan, 2005: 87).

Netice itibarıyla, nasıl ki hayat boyu öğrenme için birbirine benzer tanımlar yapılagelmiştir; tıpkı bunun gibi hayat boyu öğrenme için birbirinden çok da farklı olmayan amaçlar ortaya atılmıştır. Sürekli olarak her alanda gelişmelerin yaşandığı bilgi çağında ihtiyaç duyulan toplumların oluşturulmasında hayat boyu öğrenmenin amacı, özetle öğrenmeyi öğrenmiş bireylerle bilginin önemli rol oynadığı ekonomik rekabete karşı koyabilmektir. Günümüzün rekabet ortamında bu beceriyi kazanmış bireylere ihtiyaç duyulmaktadır (Ersoy, 2009: 20).

1.1.5. Hayat Boyu Öğrenme Becerileri

Avrupa Birliği Eğitim ve Kültür Komisyonu, hayat boyu öğrenme için gerekli olan sekiz temel yeterlik belirlemiştir (Figel, 2007: Akt. Diker, 2009: 33). Bunlar:

- **Öğrenmeyi öğrenme:** Bireyin, öğrendiklerini organize edebilme, bilgi ve zaman yönetimini sağlayabilme, öğrenme gereksinimlerinin ve süreçlerinin farkında olma becerisidir.
- **Girişimcilik:** Bireylerin, görüşlerini eyleme dönüştürebilme becerisi, üretken ve yeniliklere açık olma, risk alma, hedeflerine ulaşmak için projelerini planlama ve yönetme yeteneğidir.
- **Anadilde iletişim becerileri:** Bireylerin, kavramları anadillerinde ifade etme ve yorumlama yeteneği; duygu, düşünce ve izlenimlerini sözlü ve yazılı biçimde dile getirebilme ve kişilerle etkileşimde bulunabilme becerisidir.
- **Yabancı dillerde iletişim becerileri:** Bireylerin, anadil için gerekli olan yeterlik alanlarına ve iletişim becerilerine yabancı dilde sahip olmalarıdır.
- **Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yeterlikler:** Bireylerin, sosyal hayat ve iş yaşamına etkili biçimde katılabilmeleri için gerekli donanıma sahip olma,

gerekli durumlarda uzlaşmayı sağlayabilme ve toplumsal hayatta demokratik bir katılımcı olabilme becerileridir.

- **Kültürel farkındalık ve ifadelendirme:** Bireylerin, çağdaş kültür hakkında bilgi sahibi olmaları, duygularını müzik, görsel sanatlar ve edebiyat yoluyla ifade edebilmeleridir.
- **Matematik, fen ve teknoloji yeterliği:** Bireylerin, günlük hayatta karşılaşılan problemlerin çözümünde matematiksel düşünmeyi kullanabilme, mantıksal ve uzamsal düşünme becerisine sahip olma, fen ve teknoloji ile ilgili kavram, ilke ve kullanılan yöntemler hakkında bilgi sahibi olmalarıdır.
- **Dijital yeterlik:** Bireylerin, bilgi ve iletişim teknolojilerinde yeterli olmalarıdır (bilgiye erişmek, bilgiyi üretmek, depolamak, değerlendirmek, sunmak ve değiştirmek için bilgisayarı etkin biçimde kullanma ve internet yoluyla iletişimde bulunabilme).

Tüm bu yeterliklerin kazanılabilmesi için gerekli olan en temel beceri bilgiye ulaşma, bilgiyi tanıma ve kullanma durumunu ifade eden “bilgi okuryazarlığı”dır. Hangi eğitim düzeyi olursa olsun, hayat boyu öğrenmenin gerçekleşmesinde bilgi okuryazarlığı önde gelen gerekliliktir (Diker, 2009: 34).

Tablo 1. Hayat Boyu Öğrenme Becerilerinin Öğretimi (Knapper ve Cropley, 2000: Akt. Diker, 2009: 39-40):

Hayat Boyu Öğrenme Becerileri	Hayat Boyu Öğrenme İçin Öğretim
Öğrenciler öğrenmelerini kendileri planlarlar.	Öğrenme hedeflerini planlama sürecini birlikte somutlaştırma: Eğer öğrenciler kendi öğrenmelerini geliştirmeye katılırlarsa, öğrenmeyi daha çok benimserler. Öğrenmeyi içten benimsemek, hayat boyu öğrenmenin temelini oluşturur.

	Biçimlendirici değerlendirme yapma (sürekli geri bildirim): Öğrencilere, değerlendirmenin öğrenmedeki yararlarını göstermeye yardımcı olur. Öğrenciler, yanlış veya eksiklerini ortaya çıkarabilir ve bu bilgiyi öğrenmelerini yönlendirmede kullanabilirler.
Öğrenciler öğrenmelerini kendileri değerlendirirler.	Kendi kendini değerlendirme ve akran değerlendirme uygulaması: Öğrenciler, öğrenme için önemli ilk adım olan, neyi bilmediklerini bulmayı, kontrol etmeyi öğrenirler. Akran değerlendirme ve kendi kendini değerlendirme, öğrenciler öğrenmelerini sürekli şekilde takip ettikleri takdirde değerlendirmenin öğrencilerin öğrenmesi için çok önemli bir beceri olduğunu varsayar.
Resmî olmayan ortamlarda öğrenme	Öğrencilerin mevcut bilgilerinden başlayan öğrenme ve öğretim stratejileri kullanma: Formel olmayan ortamlarda nasıl öğreneceğini öğrenmek, öncelikle öğrencilerin resmî olmayarak kazandıkları bilgilere değer vermelerini gerektirir.
Aktif öğrenme	Araştırmaya yönelik bir eğitim programı kullanma: Öğrencilerin pasif alıcılar olmaktansa; bilgiyi araştırdıkları bir eğitim programı kullanılmalıdır. Böylece öğrenciler, bilgiyi nasıl kazanacakları ve nasıl süzgeçten geçireceklerini öğrenirler.
Akran öğrenmesi	Akran değerlendirmesi ve grupça öğrenmeyi kullanma: Öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerini ve belirgin öğrenme becerilerini kazanmalarını kolaylaştırır.
Öğrenciler farklı disiplinlerden bilgileri birleştirirler.	Bu becerinin en iyi örneği olan probleme dayalı öğrenme: Öğrencinin, disiplinlerin sınırları dışına çıkmasını sağlayan, günlük yaşamdaki karmaşık problemleri ele alır.
Farklı durumlarda farklı öğrenme	En azından öğrenilen içerik kadar öğrenme süreci üzerinde duran stratejiler kullanma: Burada öğrenciler

stratejileri kullanılır.	nasıl öğrenecekleri hakkında açıkça bilgilendirilirler.
--------------------------	---

1.2. HAYAT BOYU ÖĞRENME YOLLARI

1.2.1. Formel Eğitim

Formel eğitim, eğitimin kurumsallaştırılmasıdır. Okullar, formel eğitimin gerçekleştiği mekânlardır. Okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim programları, kurum ve kuruluşların hizmet içi eğitim programları çerçevesinde gerçekleşen eğitim, formel eğitim kapsamında yer alır.

Formel eğitimin temel özellikleri:

- ❖ Planlı ve programlıdır.
- ❖ Varılmak istenen hedefler önceden bellidir (Eğitimin programlı olması, hedeflere dayalı olmayı gerektirir).
- ❖ Belli bir mekân ve ortam gereklidir.
- ❖ Eğitimde, profesyonel araç ve gereçler kullanılır.
- ❖ Olumlu davranışlar kazandırmak esastır (Komisyon, 2012: 10).

1.2.1.1. Örgün Eğitim

Örgün eğitim, eğitim ve öğretim kurumlarında gerçekleşir. Eğitim sürecinin sonunda, tanınan yeterliliğe veya diplomaya götürür (Mahiroğlu, 2005: 158).

Örgün eğitim, birbirini takip eden kesitlerden örülmüş eğitim türüdür. Belli bir yaş kümesindeki bireylere, millî eğitimin amaçlarına göre hazırlanmış eğitim programlarıyla okul çatısı altında düzenli olarak verilen eğitimdir. Örgün eğitimin iki temel özelliği vardır. Bunlar:

- ❑ Birbirini takip eden kesitlerden oluşması (süreklilik),
- ❑ Belli yaş gruplarına yönelik olmasıdır.

Örgün eğitim, okul öncesi eğitimden yükseköğretime kadar olan eğitim basamaklarını kapsamaktadır. Bu basamaklarda, birini atlayıp bir sonrakinden devam

edilemez. Örneğin, ilköğretim tamamlanmadan ortaöğretime; ortaöğretim tamamlanmadan yükseköğretime başlanamaz (Komisyon, 2012: 11).

1.2.1.1.1. Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri:

- Çocukları ilköğretime hazırlamak,
- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak,
- Çocuklara sevgi, saygı, sorumluluk, iş birliği, hoşgörü, yardımlaşma ve paylaşma gibi davranışları kazandırmak,
- Çocuklara hayal güçlerini, eleştirel düşünme becerilerini geliştirme, onlara iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışlarını kazandırmaktır.

1.2.1.1.2. İlköğretim

İlköğretimin amaç ve görevleri:

- Her bir öğrenciye iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak,
- Her öğrenciyi ilgi ve kabiliyetleri doğrultusunda yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak,
- Öğrencilerin kendilerini geliştirmelerini, sosyal, kültürel, eğitsel, bilimsel, sportif ve sanatsal etkinliklerle millî kültürü benimsemelerine ve yaymalarına yardımcı olmak,
- Öğrencilere bilgi yüklemek yerine, bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma yöntem ve tekniklerini öğretmektir.

1.2.1.1.3. Ortaöğretim

Ortaöğretimin amaç ve görevleri:

- Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vererek onlara; kişi ve toplum sorunlarını tanıma, sorunlara çözüm yolları

arama ve yurdun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmak,

- Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi ve kabiliyetleri doğrultusunda yükseköğretime, hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

1.2.1.1.4. Yükseköğretim

Yükseköğretimin amaç ve görevleri:

- Öğrencileri ilgi ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda, yurdumuzun bilim politikasına ve toplumun yüksek seviyede ve çeşitli kademelerdeki insan gücü ihtiyaçlarına göre yetiştirmek,
- Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek incelemeler yapmak ve araştırmalarda bulunmak,
- Toplumumuzun genel seviyesini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz ve yazıyla halka yayarak yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmaktır (Komisyon, 2012: 12-15).

1.2.1.2. Yaygın Eğitim

Yaygın eğitim, eğitim ve öğretim sisteminin içinde örgün eğitime paralel olarak yer alır. Toplumun her kesimindeki vatandaşın yararlanabileceği biçimde devlet ve sivil toplum kuruluşları tarafından desteklenir. Amaç, toplumun niteliğinin artırılmasıdır (Diker, 2009: 28).

1.2.1.2.1. Hizmet İçi Eğitim

Yaygın eğitim, genellikle halk eğitim müdürlükleri ve diğer kurumlar tarafından kurslar yoluyla gerçekleştirilir. Kurslar, resmî ve özel kurum iş yerlerinde düzenlenen çalışmalar yaygın eğitim kapsamındaki hizmet içi eğitimidir. Öğretmenlere yönelik olarak açılan “bilgisayar kullanım becerilerini kazandırmaya ilişkin hizmet içi eğitim programı” yaygın eğitime örnektir. Bir öğretmen, her yaştan meslektaşı ile aynı sınıfta, aynı sıralarda bu eğitimi alabileceği gibi, bir sonraki

hizmet içi programa katılmak için bilgisayar kullanım becerilerini kazandırma programına katılmak zorunda da değildir. Diğer bir söyleyişle yaygın eğitim, örgün eğitim gibi belli yaş gruplarına yönelik değildir ve süreklilik gerektirmez.

Hizmet içi eğitim ile çalışanlar kendi bilgi ve birikimlerini çalışma arkadaşları ile paylaşabilmektedir. Böylece, kurum gelişmekte ve paylaşımcı bir çalışma ortamı oluşmaktadır. Hizmet içi eğitimde bakanlığın yöneticileri, üniversitelerin öğretim üyeleri ve eğitim sistemindeki uzmanlar görev almaktadır (Komisyon, 2012: 17).

1.2.1.2.2. Halk Eğitimi

“Yığın eğitimi”, “toplum eğitimi”, “sosyal eğitim” olarak da ifade edilen halk eğitimi, yetişkinlere yönelik olarak yürütülen eğitim çabasıdır. Hutchinson yetişkin eğitimini “Meslekleriyle doğrudan doğruya ilgili olmaksızın kişisel yeteneklerini geliştirmek, bölgesel, ulusal veya uluslararası alanda, bir toplum üyesi olarak toplumsal sorumluluklarını artırmak isteyen yetişkinlerin kendi iradeleriyle girdikleri eğitim çeşididir.” şeklinde tanımlamıştır (Komisyon, 2012: 17).

Yetişkin eğitiminin hedef kitlesi; yaş, eğitim düzeyi, öğrenme isteği, cinsiyeti ve farklı gereksinimleri olan kişilerden oluştuğu için çok geniştir ve bu nedenle heterojen bir özellik gösterir. Diğer yandan, toplumun farklı kesimlerinden (köylü, kentli, işçi, işveren, çiftçi, esnaf, ev hanımı, serbest meslek, vb.) oluşan hedef kitlenin değişik beklenti ve gereksinimlerinden dolayı yetişkin eğitimi etkinlikleri çok geniş bir alanı kapsar (Celep, 2003: Akt. Diker, 2009: 32).

Ülkemizde yetişkin eğitimi özel ve devlet kurumları tarafından gerçekleştirilmektedir. Dernekler, vakıflar, sendikalar, çeşitli bakanlıklar, sivil toplum örgütleri, dersaneler, özel amaçlı kurslar ve üniversitelerin sürekli eğitim merkezleri yetişkinlere yönelik eğitimler vermektedir. Türkiye’de yetişkinlere yönelik eğitim/yetiştirme hizmetleri aşağıdaki gibi gruplandırılabilir (Kıvrak, 2007: Akt. Diker, 2009: 32):

- Halk Eğitim Merkezleri (HEM): Okuma-yazma kursları, meslek kursları, sosyal-kültürel kurslar.

- Mesleki Eğitim Merkezleri (MEM): Çıraklık, kalfalık ve ustalık eğitimi, kısa süreli meslek kursları.
- Pratik Kız Sanat Okulu: Kızlara yönelik kısa süreli meslek kursları.
- Özel Eğitim Kurumları: Eğitim ve uygulama okulu, iş eğitim merkezi, bilim ve sanat merkezi.
- Özel Öğretim Kurumları: Kısa süreli mesleki kurslar.
- Diğer Kurumlar: Olgunlaşma Enstitüsü ve Yetişkinler Teknik Eğitim Merkezi.
- Uzaktan Eğitim Hizmetleri: Açık İlköğretim Okulu, Açık Öğretim Lisesi ve Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Lisesi.

1.2.2. İnfornel Eğitim

Daha önceden belirlenmiş bir plana, programa bağlı olmaksızın yapılan eğitim etkinliklerine infornel eğitim denir. Çocuklar ve gençler, arkadaşları ile oluşturdukları gruplar içinde; yardımlaşmayı, dayanışmayı, iş birliğini, kurallara uymayı, grubun değerlerini benimsemeyi öğrenirler ve sosyalleşirler. Bu tür öğrenmeler, infornel eğitim kapsamında yer alır. Bir annenin elini burnuna götüren çocuğuna “Çek elini bakayım, çok ayıp!” demesi, infornel eğitim kapsamındadır. Daha önceden bunu planlayıp bir program çerçevesinde yapmamış olmasına, bu olayın doğal bir süreçte ve ortamda gerçekleşmesine karşın; görgü kurallarına uyma, kötü ve ayıp davranışlardan kaçınma, terbiyeli, ahlaklı bir çocuk yetiştirme gibi genel bir amaç taşır. Ancak bu amaç veya amaçların nasıl gerçekleştirileceği önceden belli değildir (Komisyon, 2012: 10).

İnfornel eğitim, doğal olarak günlük hayatı izler. Örgün ve yaygın eğitimde olduğu gibi amaçlanmış bir eğitim olmak zorunda değildir. Bu nedenle, bireylerin kendileri tarafından bile bu yolla edinilen bilgi ve becerilerin kendi bilgi ve becerilerine katkısı olmayabilir (Mahiroğlu, 2005: 158).

İnfornel eğitimin temel özellikler:

- Doğal ortamda kendiliğinden gerçekleşir.
- Planlı ve programlı değildir.

- ❑ Öğreticiler, profesyonel değildir.
- ❑ Olumlu ve olumsuz yönde öğrenme gerçekleşebilir.
- ❑ Yer, mekân ve eğitimin gerçekleştiği ortam önceden belli değildir (Komisyon, 2012: 10).

1.3. HAYAT BOYU ÖĞRENME ALT PROGRAMLARI

Aşağıda yer verilen Hayat Boyu Öğrenme Programı'nın tanımı, amacı, hedef kitlesi, alt programları ile ilgili bilgiler; 2009 Yılı Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) ve Gençlik Programı Uygulama Raporu'ndan alınmıştır.

Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) Nedir?

Hayat Boyu Öğrenme Programı bir çatı program niteliğindedir. Program, insan yaşamının tamamını etkileyebilen ve eğitimin bireylerin hayatının tamamını etkileyecek bir unsur haline getirilmesini ifade etmektedir. Hayat Boyu Öğrenme Programı'nın bünyesinde dört adet sektörel program (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig) ve bunlara ek olarak Ortak Konulu Program (Transversal) bulunmaktadır. Hayat Boyu Öğrenme Programı altında yer alan tüm sektörel programlar bir bütün halinde bir insanın hayatı boyunca alabileceği eğitim ve öğrenme imkânlarını temsil eder.

Bir Topluluk Programı olan Hayat Boyu Öğrenme Programı, Avrupa Birliği bütçe dönemlerini esas alacak şekilde dönemler halinde planlanır ve uygulanır. İlk kez 1995 yılında başlatılan programın ilk dönemi 2000 yılında, ikinci dönemi ise 2006 yılında sona ermiştir. Programın üçüncü dönemi ise, 2007-2013 bütçe dönemidir.

Hayat Boyu Öğrenme Programı'nın (LLP) Amacı Nedir?

Hayat Boyu Öğrenme Programı, Avrupa vatandaşlarının ulusal ve uluslararası düzeyde, bireysel ve kurumsal olarak eğitim ve öğretim alanında yapacakları sosyal, kültürel ve mesleki faaliyet ve projelere finansman desteği sağlamak ve metot göstererek yardım etme esası üzerine kurulmuştur. Bu çerçevede, bir yandan eğitimcilerin ve gençlerin bir proje üretebilecek şekilde ve bir proje

kapsamında sorunları tespit edip çözüm üretmek için girişimde bulunma ve inisiyatif üstlenme becerileri geliştirilmekte; bir yandan da sosyal sorumluluk üstlenmelerine imkân sağlanarak demokratik reflekslerinin güçlenmesi ve aktif vatandaşlık bilinçlerinin artması sağlanmaktadır.

Programların önemli hedeflerinden birisi de, Avrupa'da farklı ülkelerde ve kültürel coğrafya alanlarında yaşayan toplumlar arasında anlayış ve iş birliği ortamını geliştirmektir. Programlar kapsamındaki pek çok faaliyet sayesinde; farklı kültür ve yaşam tarzlarından gelen insanlar birlikte çalışma, sorunlara birlikte çözümler arama ve en önemlisi kendi özgün tecrübelerini paylaşma imkânı bulmaktadırlar.

Lizbon Stratejisi ile belirlenen hedeflere ulaşılması da programın amaçları arasındadır. Lizbon Stratejisi, 'Avrupa Birliği'ni 2010 yılına kadar dünya çapında rekabet gücü en yüksek ve en dinamik bilgi tabanlı bir ekonomi haline getirmek' hedefi üzerine kurulu olup ekonomik ve sosyal olgular üzerine inşa edilmiştir. Lizbon süreci; yenilikçilik, ekonomik, sosyal ve çevresel yenilenme ve sürdürülebilirlik kavramlarına önem verir ve bu konularda hedefler koyar.

Hayat Boyu Öğrenme Programı'nın Hedef Kitlesi Kimlerdir?

Çatı programlar ve bunların altında yer alan sektörel program ve alt faaliyetler bir bütün olarak ele alındığında, bir bireyin hayatının hemen hemen tamamını kapsayacak şekilde yapılandırıldıkları görülecektir. Bu şekilde her yaştaki vatandaşın bu sosyal içerikli programlardan yararlandırılması hedeflenmektedir.

Comenius programı; okul öncesi, ilk ve ortaöğretim kurumları ile üniversitelerin öğretmen yetiştiren birimlerinde öğrenim görenleri kapsamaktadır. Erasmus programı, üniversite eğitimini; Grundtvig programı, yetişkin eğitimini; yani eğitimlerini tamamlayamamış ya da eğitimini bitirmiş olan yetişkin bireyleri kapsamaktadır. Leonardo da Vinci programı ise, bir bireyin yaşamında en önemli kısmı oluşturan meslek hayatını hedef almaktadır. Bu şekilde, bir bireyin tüm yaşamı boyunca eğitilmesini sağlayacak toplumsal bir kalkınma hedeflenmektedir. Hayat Boyu Öğrenme Programı'nın özellikle formel ve örgün eğitime yani okul eğitimine

odaklandığını; Eğitim ve Gençlik Programları bünyesindeki bir diğer çatı program olan Gençlik Programı'nın ise yaygın eğitim odaklı ve okul dışı faaliyetlere odaklandığını söylemek mümkündür. Tüm programlar esas alındığında, en genel anlamıyla programların hedef kitlesinin toplumu oluşturan tüm bireyler olduğunu söyleyebiliriz.

1.3.1. Okul Eğitimi (Comenius) Programı

Comenius Programı, Lizbon hedeflerine ulaşabilmek için öğrenciler ve eğitim personeli arasında Avrupa kültür ve dil çeşitliliği ile değerleri hakkında bilgi ve anlayış oluşturmayı, öğrencilerin kişisel gelişimleri için gerekli olan temel becerileri edinmelerini amaçlar. Bu hedefler, “Okul Eğitimi” alanında Avrupa ülkeleriyle iş birliği yoluyla eğitimde kalitenin artırılması ve kültürel diyalogu sağlayarak dil öğreniminin teşvik edilmesini kapsar. Bu doğrultuda, Avrupa ülkelerinde eğitimle ilgili kurumlar arası iş birliğini sağlamaya çalışır. Comenius programının hedef kitlesi; okul öncesi, ilk ve ortaöğretim kuruluşları ile eğitim fakülteleridir.

Tablo 2. 2009 Yılı Comenius Projelerine İlişkin İl Bazında İstatistikler

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	İstanbul	156	56	35,90	1.109.700	14,41
2	İzmir	75	29	38,67	577.000	7,49
3	Ankara	76	20	26,32	400.000	5,19
4	Kocaeli	34	17	50,00	351.000	4,56
5	Adana	48	13	27,08	239.000	3,10
6	Antalya	24	10	41,67	214.590	2,79
7	Konya	46	12	26,09	212.500	2,76
8	Trabzon	11	8	72,73	184.000	2,39
9	Eskişehir	23	9	39,13	168.800	2,19
10	Gaziantep	13	8	61,54	164.000	2,13

11	Samsun	17	7	41,18	151.000	1,96
12	Mardin	11	7	63,64	147.500	1,92
13	Adıyaman	11	6	54,55	114.500	1,49
14	Şanlıurfa	12	6	50,00	88.000	1,14
15	Giresun	9	3	33,33	69.000	0,90
16	Osmaniye	6	3	50,00	69.000	0,90
17	Hatay	6	3	50,00	59.000	0,77
18	Ordu	6	3	50,00	59.000	0,77
19	Şırnak	4	3	75,00	59.000	0,77
20	Siirt	5	2	40,00	48.000	0,62
21	Erzurum	3	1	33,33	42.225	0,55
22	Elazığ	9	2	22,22	26.000	0,34
23	Diyarbakır	3	1	33,33	23.000	0,30
24	Rize	4	1	25,00	23.000	0,30
25	Ağrı	2	1	50,00	13.000	0,17
26	Artvin	2	1	50,00	13.000	0,17
27	Sinop	3	1	33,33	13.000	0,17
28	Muş	5	1	20,00	9.500	0,12
	GENEL TOPLAM (64 İL)	997	386	38,72	7.700.518	100

Tablo 2’de, 2009 yılı itibarıyla projesi kabul edilen 64 ilimizden 28 tanesine yer verilmiştir. Kabul edilen projesi olmayan 17 ilimiz; Amasya, Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Erzincan, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Kırıkkale, Kilis, Sakarya, Tokat, Tunceli ve Van’dır. Bu illerden Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Erzincan ve Gümüşhane başvuruda dahi bulunmamıştır.

Projeleri en çok kabul edilen iller bazında ilk üç sırada İstanbul, İzmir ve Ankara’nın yer aldığını görüyoruz. 56 proje ile ilk sırada yer alan İstanbul’u, 29 proje ile İzmir ve 20 proje ile Ankara takip etmektedir. Konya ise, 12 proje ile

dokuzuncu sırada yer almaktadır. Genel toplama baktığımızda 997 proje için başvuru yapıldığını ve bunlardan 386'sının kabul edildiğini ve bu rakamın yüzde olarak da 38,72'ye tekabül ettiğini söyleyebiliriz. Projeler için ayrılan ödenek miktarı ise 7.700.518 €'dur.

1.3.2. Yükseköğretim (Erasmus) Programı

Erasmus Programı, yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile iş birliği yapmalarını teşvik etmeye yönelik bir Avrupa Birliği programıdır. Yükseköğretim kurumlarının ortak projeler üretip hayata geçirmeleri; kısa süreli öğrenci ve personel hareketliliği yapabilmeleri için karşılıksız mali destek (hibe) sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, yükseköğretim sistemini iş dünyasının gereksinimlerine uygun olarak geliştirmek ve üniversite mezunlarının iş dünyasında istihdam edilebilirliğini artırmak amacıyla yükseköğretim kurumları ile iş çevreleri arasındaki ilişkilerin ve iş birliğinin artırılmasını da teşvik etmektedir.

Tablo 3. 2009 Yılı Erasmus Projelerine İlişkin İl Bazında İstatistikler

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	İstanbul	8	3	37,50	160.206	19
2	Ankara	3	2	66,67	276.557	31
3	Adana	2	2	100,00	96.520	11
4	Antalya	2	1	50,00	94.000	10
5	Denizli	1	1	100,00	75.500	8
6	İzmir	1	1	100,00	56.810	6
7	Sakarya	1	1	100,00	47.901	5
8	Tokat	1	1	100,00	88.250	10
	TOPLAM	19	12	63,16	895.744	100

Tablo 3'e bakacak olursak; Erasmus Projeleri için yapılan 19 başvurudan 12'sinin kabul edildiğini ve yüzde olarak 63,16'ye tekabül eden bu projeler için toplam 895.744 € ödenek ayrıldığını söyleyebiliriz. Bütün illerimizde üniversite olmasına rağmen Ağrı, Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Karaman, Kırklareli, Kilis, Mardin, Ordu, Osmaniye, Siirt, Şırnak, Tunceli, Yalova illerindeki üniversiteler, Erasmus Üniversite Beyanname'si'ne (Erasmus University Charter) sahip olmadıklarından Erasmus faaliyetlerinden yararlanamamışlardır.

1.3.3. Mesleki Eğitim (Leonardo Da Vinci) Programı

Leonardo da Vinci Programı, AB'ne üye ve aday ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarını desteklemek ve geliştirmek için yürütülen bir programdır. Programın hedef kitlesi; tüzel kişilik sahibi tüm resmi ve özel kurum ve kuruluşlar, Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) kurumları ile KOBİ, STK ve yerel idarelerdir. Leonardo da Vinci Programı; ülkeler arası iş birliğinin geliştirilmesi yoluyla mesleki eğitim sistemleri ile uygulamalarında kalitenin geliştirilmesini, yeniliklerin teşvik edilmesini ve mesleki eğitimde Avrupa boyutunun güçlendirilmesini amaç edinmiştir.

Program kapsamında uygulanan Hareketlilik (Mobility) faaliyeti ile tüm özel sektör ve kamu kuruluşları ile mesleki eğitim kurumları arasında hareketlilik gerçekleştirilmekte; bu sayede tüm mesleklerde, yurt dışında farklı ülkelerde yapılan uygulamaların ülkeler arasında değişimi sağlanmaktadır. Aynı zamanda, temel düzeyde mesleki eğitim almakta olan öğrenciler ile işsizler de dâhil olmak üzere; işgücü dünyasındaki kişilerin, çalışanların katıldığı ülkeler arası staj faaliyetleri yapılmaktadır.

Tablo 4. 2009 Yılı Leonardo da Vinci Projelerine İlişkin İl Bazında İstatistikler

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki

				(%)		Payı (%)
1	Ankara	212	40	18,87	2.883.770	17,82
2	İstanbul	106	23	21,70	1.695.321	10,66
3	Mersin	82	18	21,95	707.744	4,45
4	Konya	76	12	15,79	1.132.309	7,12
5	Adana	90	11	12,22	411.375	2,59
6	Kayseri	40	11	27,50	444.450	2,79
7	Bolu	33	8	24,24	637.100	4,01
8	Bursa	48	8	16,67	216.625	1,36
9	İzmir	61	8	13,11	463.673	2,92
10	Çankırı	15	7	46,67	479.889	3,02
11	Gaziantep	43	7	16,28	402.752	2,53
12	Sakarya	25	6	24,00	171.200	1,08
13	Trabzon	46	6	13,04	219.950	1,38
14	Batman	15	4	26,67	84.575	0,53
15	Ağrı	6	3	50,00	220.130	1,38
16	Erzurum	22	3	13,64	73.975	0,47
17	Muş	19	3	15,79	71.660	0,45
18	Rize	8	3	37,50	153.850	0,97
19	Diyarbakır	34	2	5,88	219.800	1,38
20	Erzincan	17	2	11,76	32.000	0,20
21	Hakkari	9	2	22,22	100.900	0,63
22	Tunceli	3	2	66,67	152.900	0,96
23	Adıyaman	8	1	12,50	30.150	0,19
24	Artvin	6	1	16,67	22.800	0,14
25	Uşak	6	1	16,67	8.400	0,05
26	Van	17	1	5,88	61.250	0,39
27	Zonguldak	27	1	3,70	54.000	0,34
28	Bayburt	4	1	25,00	14.500	0,09
29	Karaman	13	1	7,69	90.900	0,57

30	Şırnak	3	1	33,33	45.800	0,29
	GENEL TOPLAM	2026	300	14,80	15.905.117	100

Tablo 4’de, 2009 yılı itibarıyla projesi kabul edilen 76 ilimizden 30 tanesine yer verilmiştir. Projeleri en çok kabul edilen iller bazında ilk üç sırada Ankara, İstanbul ve Mersin’in yer aldığını görüyoruz. 40 proje ile ilk sırada yer alan Ankara’yı, 23 proje ile İstanbul ve 18 proje ile Mersin takip etmektedir. Konya ise, 12 proje ile dördüncü sırada yer almaktadır. Genel toplama baktığımızda 2 026 proje için başvuru yapıldığını ve bunlardan 300 tanesinin kabul edildiğini ve bu rakamın yüzde olarak da 14,80’e tekabül ettiğini söyleyebiliriz. Projeler için ayrılan ödenek miktarı ise 15.905.117 €’dur.

1.3.4. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı

Grundtvig Programı, bilginin sürekli yenilenmesi neticesinde oluşan gereksinimleri karşılamayı, yetişkin kişilere yaşamları boyunca bilgi ve niteliklerini geliştirmek için imkânlar sunarak istihdam olanaklarını artırmayı ve toplumda meydana gelen değişikliklere uyum sağlamalarını amaçlar. Grundtvig, mesleki eğitim dışında kalan her çeşit yetişkin ve yaygın eğitim üzerine odaklanır. Yaygın eğitim içindeki öğrenci, öğretmen, eğitmen ve diğer personel ile yetişkin eğitimi alanındaki eğitim kurumları ve bu tür eğitim fırsatları sunan kuruluşları hedefler.

Grundtvig Programı’nda, yaygın eğitim kurumları başta olmak üzere sivil toplum kuruluşları, araştırma merkezleri, danışmanlık ve bilgi/iletişim kuruluşları ile özel kuruluşlar, yükseköğrenim kurumları, ülkeler arası ortaklıklar, Avrupa projeleri ve ağlar kurarak birlikte çalışabilir, uluslararası hareketlilik faaliyetlerinde bulunabilirler. 2009 yılından itibaren Grundtvig Programı tarafından desteklenen faaliyet sahası genişlemiş; bu faaliyetlere Gönüllü Projeleri, Çalışma Grupları, Yurt Dışı Hizmet içi Eğitim faaliyetleri, ziyaret ve değişimler gibi faaliyetler de eklenmiştir.

Tablo 5. 2009 Yılı Grundtvig Projelerine İlişkin İl Bazında İstatistikler

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	İzmir	20	7	35,00	141.000	11,10
2	Ankara	17	6	35,29	114.495	9,02
3	Kocaeli	12	6	50,00	140.400	11,06
4	İstanbul	16	5	31,25	92.736	7,30
5	Yozgat	8	5	62,50	108.000	8,51
6	Adana	9	4	44,44	66.000	5,20
7	Antalya	9	2	22,22	37.500	2,95
8	Bolu	6	2	33,33	33.000	2,60
9	Giresun	3	2	66,67	41.500	3,27
10	Konya	15	2	13,33	33.000	2,60
11	Kahramanmaraş	4	2	50,00	33.000	2,60
12	Samsun	2	2	100,00	50.000	3,94
13	Sinop	2	2	100,00	33.000	2,60
14	Adıyaman	2	1	50,00	25.000	1,97
15	Ağrı	2	1	50,00	16.500	1,30
16	Amasya	2	1	50,00	24.080	1,90
17	Aydın	2	1	50,00	16.500	1,30
18	Bilecik	3	1	33,33	16.500	1,30
19	Bursa	2	1	50,00	16.500	1,30
20	Edirne	2	1	50,00	16.500	1,30
21	Elazığ	4	1	25,00	16.500	1,30
22	Eskişehir	2	1	50,00	27.760	2,19
23	Gaziantep	8	1	12,50	24.530	1,93
24	Mersin	6	1	16,67	16.500	1,30
25	Kastamonu	3	1	33,33	25.000	1,97
26	Kayseri	6	1	16,67	16.500	1,30
27	Kütahya	5	1	20,00	16.500	1,30

28	Manisa	6	1	16,67	16.500	1,30
29	Rize	1	1	100,00	16.500	1,30
30	Trabzon	3	1	33,33	5.198	0,41
31	Tunceli	1	1	100,00	16.500	1,30
32	Uşak	2	1	50,00	16.500	1,30
	GENEL TOPLAM	231	66	28,57	1.269.699	100,00

Tabloya baktığımızda Grundtvig projesi kabul edilen il sayısının 32 olduğunu görüyoruz. Yüksek gelişmişlik düzeyine sahip İzmir, Ankara ve Kocaeli ilk üç sırada yer almaktadır. Konya ilinin 15 projesinin sadece 2'sinin kabul edildiği ve böylece 10. sırada yer aldığı görülmektedir.

1.3.5. Ortak Konulu (Transversal) Program

Genel olarak iki veya daha fazla alt programın faaliyetlerini kapsayan alanlarda Avrupa işbirliğini ve üye ülkelerin eğitim sistemlerinin kalitesini ve tanınmasını destekleyen bir programdır. Program altında bulunan faaliyetlerden sadece Çalışma Ziyaretleri ülke merkezli olarak yürütülmektedir. Çalışma Ziyaretlerinin amacı, katılımcı ülkeler için ortak fayda alanlarında karar vericiler ve eğitim uzmanları arasında; özellikle okul öncesi, ilk, orta ve mesleki eğitim alanlarında bilgi ve deneyim alışverişini kolaylaştırmaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ

2.1. PROJEYE GENEL BİR BAKIŞ

Okullar Hayat Olsun Projesi 13 Aralık 2011 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında imzalanan

protokolle yürürlüğe girmiş ve projenin koordinasyonu Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir. Okullar Hayat Olsun Projesi ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren okulların eğitim ve öğretim saatleri dışında belediyelerle işbirliği yapılması suretiyle velilerin ve mahallelinin hizmetine açılması, öğrenciler ve yetişkinler için birer hayat boyu öğrenme merkezi ile yaşayan güvenli alanlar haline dönüştürülmesi; belediyelerin yeni bir mekân oluşturmaksızın meslek ve beceri kazandırma, spor, kültür, sosyal hizmetleri için okulların çok amaçlı kullanılabilmesi ve ağaçlandırılmasıdır. Projenin bütçesini proje ortaklarının yükümlülükleri kapsamında kendi bütçelerinden ayıracakları kaynaklar oluşturmaktadır. Projenin süresi Okullar Hayat Olsun Projesi Uygulama Protokolü'nde beş (5) yıl olarak belirlenmiştir. Proje ortaklarının projenin devam etmesi yönünde görüş bildirmesi durumunda proje devam edecektir (Proje Hakkında, <http://okullarhayatolsun.meb.gov.tr/> Erişim Tarihi: 20.04.2014).

Okullar sadece gündüzleri eğitim veren kurumlar olmasın, yediden yetmiş herkes eğitim alsın, niteliklerini geliştirsin, okusun - yazsın, yabancı dil öğrensin, mesleki eğitim alsın, iş öğrensin, kısacası okullar hayat olsun diye Milli Eğitim Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği işbirliği yaptı. Bu işbirliğine göre; kamu kaynaklarının verimli kullanılması için, akşam saatleri ve hafta sonlarının da etkin bir şekilde değerlendirilmesini hedefleyen proje sayesinde okullardan tüm insanların faydalanması sağlanacak. Öğrencilere yönelik etüt ve kurslarla eğitim kalitesinin artırılması amaçlanırken; yetişkinlere yönelik mesleki, sosyal ve kültürel hizmetlerle okul adeta eğlenme ve dinlenme aktivitelerini de içinde barındıran öğrenme alanlarına dönüşmektedir. Yetişkinlere meslek ve beceri kazandırılması, sosyal ve kültürel eğitimlerle destek olunması ve yetişkinlerin boş zamanlarını okul içinde değerlendirmesinin öğrenme süreçlerine ve eğitim kalitesine etkisi oldukça yüksektir.

Okullar Hayat Olsun Projesi ilk olarak Konya Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde Kocatepe İlköğretim Okulu ve Türk Telekom Erol Güngör Sosyal Bilimler Lisesi'nde pilot uygulamaya başladı. Okulda verilen kurslar sayesinde yüzlerce kişi okuma - yazma ve yabancı dil öğrendi, web tasarımı, bilgisayar, kuaförlük, kalorifer ateşçiliği, ebru gibi yirmi (20) farklı kursla mesleki bilgi ve

nitelik kazandı (Konya/Karatay Kocatepe İlköğretim Okulu Okullar Hayat Olsun Projesi Tanıtım Filmi, <http://hbogm.meb.gov.tr/oho/pilotUygulama.html> Erişim Tarihi: 27.04.2014).

2.2. PROJE SUNUMU

Aşağıda yer verilen Okullar Hayat Olsun Projesi'nin amacı, gerekçeleri, kapsamı ve tarafları, örnek işbirliği alanları, tarafların sorumluluk ve yükümlülükleri, proje yönetimi ve projenin yararları ile ilgili veriler; <http://okullarhayatolsun.meb.gov.tr/> internet adresinin Dokümanlar başlığından alınmıştır. Erişim tarihi: 15.05.2014).

2.2.1. Projenin Amacı

Okullar Hayat Olsun Projesi'nin amaçlarını aşağıdaki maddeler halinde sıralayabiliriz:

- Okulların toplum hizmetine açılması,
- Okul bahçelerinin düzenlenmesi ve ağaçlandırılması,
- Okulların dersliklerinin, kütüphanelerinin, bilgi teknolojileri sınıflarının, çok amaçlı salonlarının, konferans salonlarının, spor salonlarının ve okul bahçelerinin belediyelerle işbirliği içinde eğitim-öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında velilerin ve mahallelinin hizmetine açılması,
- Okul bahçelerinin fiziki yapılarına uygun projelere göre yeniden düzenlenerek Orman ve Su İşleri Bakanlığı, belediyeler ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde peyzaj ve tasarımının yapılması ve ağaçlandırılması,
- Okulların öğrenciler ve yetişkinler için birer “hayat boyu öğrenme merkezi” ve dinlenme, eğlenme aktivitelerine imkân veren “yaşayan güvenli alanlar” haline dönüştürülmesidir.

2.2.2. Projenin Gerekçeleri

Okullar Hayat Olsun Projesi'nin gerekçelerini aşağıdaki maddeler halinde sıralayabiliriz:

- ❑ Okullardan gündüz saatlerinin ancak % 30'u civarındaki kısmında yararlanılması.
- ❑ Çoğu yerleşim yerinde okul binaları ve bahçeleri dışında halka hizmet üretilebilecek bu büyüklükte başka fiziki kapasitenin bulunmaması.
- ❑ Öğrenciler, aileler ve halkın okullarda mevcut olan eğitsel kaynaklardan ve imkânlardan yeterince yararlanamaması.
- ❑ Bilgi toplumunda eğitim ve hayat boyu öğrenme hizmetlerine yönelik talep artışı ve bu hizmetler için gereken bina, bakım ve diğer maliyetlerin yüksekliği.
- ❑ Kıt kaynakların etkin kullanılması.
- ❑ Gençleri ve çocukları şiddet ve zararlı alışkanlıklardan koruma. Okul güvenli bir sığınak olacaktır.
- ❑ Çocuklar ve gençler için yeterli oyun ve spor alanlarının bulunmaması.
- ❑ Büyükşehirlerde mahallelinin öğrenme, eğlenme ve dinlenme aktiviteleri için okul bahçeleri dışında alanların olmaması.
- ❑ Belediyelerin toplumun ekonomik, sosyal ve fiziki kalkınmasından sorumlu belediyeçilik anlayışı gereği eğitimden sağlığa, spor aktivitelerinden zararlı alışkanlıklarla mücadeleye kadar birçok alanda toplumsal sorumluluk gereği hizmet üretmekte oluşları.
- ❑ Belediye hizmetlerinin yerellik prensibi gereğince sunulması gerekliliği.
- ❑ Gelişmiş birçok ülkede, okul saatleri dışında da okullardan yararlanılıyor olunması:
  - Okullar sadece öğrencilere değil; aynı zamanda okul çevresindeki mekânlarda yaşayan mahalleli yetişkinlere de hizmet vermektedir.
  - Okullar, çevresindeki toplumla bütünleşen Öğrenme Merkezleri, Açık Okul haline gelmektedir.
  - Öğrenme süreçleri iyileşmekte ve eğitim kalitesi artmaktadır.

2.2.3. Projenin Kapsamı ve Tarafları

- ◆ Okulların eğitim-öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında dersliklerinin, kütüphanelerinin, bilgi teknolojileri sınıflarının, çok amaçlı salonlarının, konferans salonlarının, spor salonlarının ve okul bahçelerinin belediyelerle işbirliği yapılarak hizmete açılması.
  - Belediyeler – MEB, il/ilçe milli eğitim müdürlükleri
- ◆ Okul bahçelerinin ağaçlandırılması ve düzenlenmesi.
  - Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile bu konuda katkı sağlamak isteyen sivil toplum kuruluşları ve meslek odalarıdır.

2.2.4. Örnek İşbirliği Alanları

Konferans Salonları, Çok Amaçlı Salonlar ve Derslikler

- Meslek edindirme kursları, sanat ve hobi içerikli tüm kurslar.
- Sosyal ve kültürel nitelikli toplantı ve faaliyetler.
- Ailelerin okullara aidiyetini artıracak toplantı, seminer ve konferanslar, aile – çocuk eğitimine ilişkin bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri, okuma – yazma kursları vb. etkinlikler.
- Belediye personeline yönelik hizmet içi eğitimler.

Bilgi Teknolojisi Sınıfları ve Kütüphane

- Bilgi teknolojisi sınıfları ile kütüphaneler okulun giriş katına konumlandırılmalı, duvarları temel eserlerden oluşan bir kütüphane ile donatılmalı, yeterli sayıda bilgisayar konularak öğrencilere internete erişim ve ödevlerini hazırlayıp çıktı alma imkânı sunulmalıdır.
- Veliler çocuklarını internet salonlarına göndermek yerine yerel özelliklere göre okul saatleri dışında gece 20.00 – 21.00’e kadar açık olacak bu mekânlardan yararlanmayı tercih edeceklerdir.
- e – kütüphaneler oluşturularak ulusal ve uluslararası veri tabanlarına erişim ve okul bünyesinde öğrencilere yönelik ücretsiz eğitim içerikleri ile teçhiz edilebilir.

- Öğrencilerin ve gençlerin güvenli ortamlarda internete erişimleri ve ödünç verme hizmetleri ile mahallelinin kitap okuma alışkanlığının güçlendirilmesi.
- Yetişkinler ve öğrenciler için bilgisayar ve dil kursları açılabilir.

Spor Salonları

- Öğrenciler, gençler, çevre ve amatör spor kulüplerinin yararlanabileceği şekilde kullanılabilir. Bu salonlarda, okullarda olmayan ve gençler için cazip olan spor alanlarında kurslar düzenlenebilir (güreş, uzak doğu sporları, atletizm, vb.).
- Bu salonlar fitness programı imkânı sunacak ekipmanlarla donatılarak hem örgün öğretim öğrencilerine hem de mahallelinin yararlanmasına açılabilir. Bayanlar için özel programlar düzenlenebilir.

Okul Bahçeleri ve Oyun Alanları

- Okul bahçeleri mahallelinin eğlenme ve dinlenme aktiviteleri için yararlanabilecekleri, çocuklar ve gençlerin oyun oynayıp spor yapabilecekleri mekânlar olarak kullanılabilir.
- Okul bahçeleri ağaçlandırılarak ve oyun alanları ile donatılarak öğrencilere ve ailelere açılabilir. Bu mekânların kullanılması büyük şehirlerde bulunan halkın rahatlamasına, komşuluk ilişkilerinin gelişmesine ve mahallelinin okula sahip çıkmasına hizmet edecektir.
- Okul bahçelerinde bulunması gereken unsurları içeren Bahçe Düzenleme İlkeleri belirlenmiş ve Örnek Okul Bahçe Tipleri hazırlanmıştır.

Bahçe Düzenleme İlkeleri

- Öğretim Binaları ve Eklentileri
- Tören Alanı
- Atatürk Büstü ve Bayrak Direkleri
- Ana Sınıfı Oyun Parkı ve Kum Havuzu
- Spor Sahaları: Voleybol Sahası, Basketbol Sahası, Mini Futbol Sahası

- Çardak
- Çiçek Tarhı: Öğretim binasının girişlerinde, bakımı kolay, mevsime ve iklim bölgesine uygun çiçeklerden oluşan düzenleme.
- Yeşil Alan ve Ağaçlandırma: Okul bahçelerinde beton ve asfalt yüzeylerden kaçınılmalı, peyzaj projesine uygun olarak, doğa temelli yaklaşımla tasarlanmış geniş çim alanları ve okul bahçesi ihata duvarı boyunca iklim bölgesine uygun ağaçları içeren düzenleme.
- Dinlenme ve Oturma Grubu
- Açık Derslik ve Anfıtiyatro
- Gezinti Yolları
- Geleneksel Çocuk Oyunları Sahaları: Anaokullarında ve ilköğretim okullarında mendil kapmaca, sek sek, dokuztaş alanı.
  - Mendil Kapmaca Oyun Sahası: Oyun sahası en az 15 m. x 27 m., en fazla 20 m. x 40 m. olacak şekilde mendil kapmaca alanı pürüzsüz ve düz zeminde düzenlenmelidir.

2.2.5. Tarafların Sorumluluk ve Yükümlülükleri

Milli Eğitim Bakanlığı – İl/İlçe Milli Eğitim ve Okul Müdürlüklerinin Yükümlülükleri

- ◆ İşbirliğine uygun olan okullar ve işbirliği alanlarını belirlemek,
- ◆ Protokol çerçevesinde yer alan okul birimlerinin Protokol yapılan belediyeye hazır halde sunulmasını sağlamak,
- ◆ Isınma ve aydınlanma giderlerini karşılamak,
- ◆ Eğitici görevlendirmek,
- ◆ Okul bahçelerinin düzenlenmesi ve ağaçlandırılmasının tip projelere uygun olarak yapılmasını sağlamaktır.

TBB – Belediyelerin Yükümlülükleri

- ◆ Hizmetler için yeterli insan kaynağı ve bütçeyi sağlamak,

- ◆ Okulda mevcut bulunmaması halinde işbirliği içinde kullanılacak alanlarının tesisi veya eksiklerinin giderilmesine yönelik yatırım harcamalarını yapmak,
- ◆ Hizmet verilen alanların güvenliğini sağlamak,
- ◆ Okul saatleri dışında hizmet verilen birimleri okullar/öğrenciler için örgün eğitime hazır halde bırakmak (temizlik ve bakımının sağlanması)tır.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı – Orman Genel Müdürlüğü Bölge ve İşletme Müdürlüğü yükümlülükleri

- ◆ Uygulama yapılacak ve ağaçlandırılacak okul bahçeleri için ön etüt rapor ve uygulama projeleri hazırlamak,
- ◆ Okul bahçelerinin ağaçlandırılması için gerekli olan fidanları sağlamak,
- ◆ Ağaçlandırılması talep edilen alanlara fidan dikimini gerçekleştirmek ve bu alanların 3 yıl bakım hizmetlerini sunmak.

2.2.6. Proje Yönetimi

Proje yönetimi, merkezde kurulacak Değerlendirme ve Koordinasyon Kurulu ile illerde kurulacak Proje Yönetim Kurulu ve il/ilçe düzeyinde kurulacak Proje Yürütme Kurulu'ndan oluşur.

2.2.7. Projenin Yararları

- ❖ Okul bina ve eklentileri ile okul bahçelerinden yeterince yararlanılması,
- ❖ Okul – aile ilişkisi ve ailelerinin okula aidiyetlerinin güçlendirilmesi,
- ❖ Halkın artan mesleki, sosyal ve kültürel hizmet talebinin karşılanması,
- ❖ Hayat boyu öğrenmenin yaygınlaştırılması,
- ❖ Ülke kaynaklarının etkin kullanılması,
- ❖ Fiziki kapasitenin okul alanları ve bahçeleri ile sınırlı olduğu çoğu il ve ilçede hizmet üretme potansiyelinin ortaya çıkarılması,
- ❖ Belediyelerin okul bina ve bahçelerini okul saatleri dışında kullanarak hizmet üretmeleri,
- ❖ Kamu birimleri arasında işbirliğinin kurumsallaşmasına katkı sağlanması,
- ❖ Belediye hizmetlerinin yaygınlaştırılması,

❖ Toplumun öğrenme imkânlarının genişletilmesidir.

2.3. TÜRKİYE GENELİ KURS ve KURSİYER VERİLERİ

Türkiye genelinde 2011 – 2013 yılları arası Okullar Hayat Olsun Projesi okullarında açılan 53.076 kursa, 448.834 kişi katılmış, 412.201 kişi belge almıştır.

Tablo 6. İller Bazında Okullar Hayat Olsun Projesi Kapsamında Açılan Kurs, Kayıtlı ve Belge Alan Kursiyer Sayılarına Dair Veriler

SIRA NO	İL ADI	AÇILAN KURS SAYISI	KAYITLI KURSİYER SAYISI TOPLAMI	BELGE ALAN KURSİYER SAYISI
1	KONYA	3305	46309	42990
2	İZMİR	2417	25085	23820
3	ANKARA	2697	23836	22326
4	MANİSA	1537	20586	18925
5	AYDIN	2147	18645	16615
6	BALIKESİR	1843	14164	12878
7	ANTALYA	1504	14787	12529
8	BURSA	1232	13295	11979
9	KÜTAHYA	1427	11959	10918
10	DENİZLİ	1260	12253	10917
11	İSTANBUL	1506	10359	9766
12	ÇANAKKALE	441	4732	4166
13	TEKİRDAĞ	678	4649	4127

14	RİZE	502	4508	4030
15	KIRIKKALE	317	4171	3989
16	NİĞDE	231	4469	3979
17	ERZURUM	272	3627	3492
18	ZONGULDAK	274	3722	3484
19	KASTAMONU	597	3668	3477
20	UŞAK	582	3833	3309
21	KARABÜK	366	3272	3048
22	AFYONKARAHİSAR	1123	2940	2823
23	GİRESUN	561	2937	2818
24	GAZİANTEP	396	2893	2742
25	BOLU	237	2719	2652
26	BİLECİK	620	2684	2613
27	VAN	368	2841	2529
28	MALATYA	409	2567	2398
29	ÇORUM	403	2378	2129
30	DÜZCE	409	2296	2058
31	AĞRI	220	754	698
32	BİNGÖL	107	870	653
33	HAKKARİ	75	605	605

34	IĞDIR	314	676	600
35	KİLİS	82	589	572
36	OSMANİYE	219	448	448
37	TUNCELİ	54	433	414
38	ŞIRNAK	55	431	408
39	AMASYA	121	408	359
40	BATMAN	57	406	355
41	KARS	50	313	262

Tabloyu incelediğimizde özellikle büyükşehirlerin ilk sıralarda yer aldığını görmekteyiz. Ülkemizde Okullar hayat Olsun Projesi okullarında 2011 – 2013 yılları arasında açılan kurs sayısı, kayıtlı kursiyer sayısı toplamı ve belge alan kursiyer sayısı bakımından İç Anadolu Bölgesi'nden Konya birinci, Ege Bölgesi'nden İzmir ikinci ve yine İç Anadolu Bölgesi'nden başkent Ankara üçüncü sırada yer almaktadır. Ankara, açılan kurs sayısı bakımından İzmir'e üstünlük kursa da kayıtlı kursiyer sayısı toplamı ve belge alan kursiyer sayısında İzmir'in arkasında yer almaktadır. Konya, proje kapsamında attığı adımların meyvesini birinci sıraya yerleşerek almaktadır. Konya'da yıllık ortalama 1100 kadar kurs açılmakta, bu kurslara yaklaşık 15000 kişi kaydolmakta ve 14000 civarı kursiyer belge almaktadır. Ülkemizin metropol şehri olan İstanbul'un on birinci sıraya yer alması biraz düşündürücüdür. İstanbul'da yıllık ortalama 500 kurs açılmakta, bu kurslara 3500 kişi kayıt yaptırıp 3200 kadarı belge almaktadır. Sayısal verilere baktığımızda ülkemizin dört bir yanından projeye dengeli bir katılımın olduğunu söyleyebiliriz. Yani orta sırada kendine yer bulan illerin içinde bulunduğu bölgeleri heterojen bir dağılım göstermektedir. Bu dengeli dağılım, projenin ülke geneline yayıldığını göstermesi açısından önemlidir. Son sıralardaki illerin çoğunlukla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nden olduğunu söyleyebiliriz. Bu illerden Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Kars'a bakacak olursak; yıllık ortalama 17 kursun

açıldığını, bu kurslara yaklaşık 100 kişinin kayıt yaptırdığını ve bu kurslardan 85 civarı kursiyerin belge aldığını söyleyebiliriz. Yine Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden Batman'a bakacak olursak yıllık ortalama 19 kursun açıldığını, bu kurslara yaklaşık 135 kişinin kayıt yaptırdığını ve bu kurslardan 120 kadar kursiyerin belge aldığını söyleyebiliriz.

Okullar Hayat Olsun Projesi'nin uygulandığı okullarda açılan kursların çeşitlerine göre dağılımı aşağıda verilmiştir. Genel kurslardan belge alan kursiyer sayısı 276.542, mesleki ve teknik kurslardan belge alan kursiyer sayısı 115.477, okuma – yazma kurslarından belge alan kursiyer sayısı 20.182'dir.

Tablo 7. İller Bazında Okullar Hayat Olsun Projesi'nin Uygulandığı Okullarda Açılan Kursların Çeşitlerine Göre Belge Alan Kursiyer Sayıları

SIRA NO	İL ADI	GENEL KURSLARDAN BELGE ALAN KURSİYER SAYISI	MESLEKİ ve TEKNİK KURSLARDAN BELGE ALAN KURSİYER SAYISI	OKUMA-YAZMA KURSLARINDAN BELGE ALAN KURSİYER SAYISI	TOPLAM BELGE ALAN KURSİYER SAYISI
1	KONYA	37332	4935	723	42990
2	İZMİR	18388	4951	481	23820
3	ANKARA	15765	6133	428	22326
4	MANİSA	13433	5155	337	18925
5	AYDIN	8833	7315	467	16615
6	BALIKESİR	9577	3127	174	12878
7	ANTALYA	8549	3648	332	12529
8	BURSA	8244	2211	1524	11979

9	KÜTAHYA	5839	4951	128	10918
10	DENİZLİ	8593	2012	312	10917
11	İSTANBUL	6377	1873	1516	9766
12	SİVAS	7190	2037	528	9755
13	ELAZIĞ	7337	1035	114	8486
14	ADİYAMAN	6724	1595	161	8480
15	MUĞLA	5517	1878	126	7521
16	DİYARBAKIR	1688	4295	1761	7744
17	ADANA	3860	2632	841	7333
18	SAKARYA	5565	1808	98	7471
19	EDİRNE	5016	2092	207	7315
20	TOKAT	4444	2183	485	7112
21	SAMSUN	4361	2354	321	7036
22	MERSİN	3809	1790	1139	6738
23	ŞANLIURFA	2174	2011	2437	6622
24	HATAY	3577	1952	490	6019
25	ORDU	3725	1987	92	5804
26	ESKİŞEHİR	3965	1130	78	5173
27	KAYSERİ	4210	767	32	5009

28	TRABZON	2665	2095	35	4795
29	KOCAELİ	3152	1123	95	4370
30	KIRKLARELİ	2554	1625	6	4185
31	ÇANAKKALE	2552	1583	31	4166
32	TEKİRDAĞ	2828	1181	118	4127

Tabloyu incelediğimizde Konya'nın yine açık ara birinci sırada olduğunu görmekteyiz. Konya, genel kurslardan belge alan kursiyer sayıları, okuma – yazma kurslarından belge alan kursiyer sayıları ve toplam belge alan kursiyer sayılarında en yakın takipçisi olan İzmir'i neredeyse ikiye katlamıştır. İzmir'in mesleki ve teknik kurslardan belge alan kursiyer sayılarında Konya'ya az da olsa bir üstünlüğü söz konusudur. İzmir'in ardından üçüncü sırada yer alan Ankara'da genel kurslardan belge alan kursiyer sayısı 15.765, mesleki ve teknik kurslardan belge alan kursiyer sayısı 6.133, okuma – yazma kurslarından belge alan kursiyer sayısı 428 ve toplam belge alan kursiyer sayısı ise 22.326'dır. Ülkemizin metropol şehri olan İstanbul'un 11. sırada yer alması dikkat çekicidir. İstanbul'da genel kurslardan belge alan kursiyer sayısı 6.377, mesleki ve teknik kurslardan belge alan kursiyer sayısı 1.873, okuma – yazma kurslarından belge alan kursiyer sayısı 1.516 ve toplam belge alan kursiyer sayısı ise 9.766'dır. İlk on sırada bulunan illerimizden 9. sırada yer alan Kütahya'nın dışındakiler büyükşehirdir.

Tabloyu bölgeler bazında incelediğimizde ilk ondaki illerden 2 tanesi (Konya, Ankara) İç Anadolu Bölgesi'nde; 5 tanesi (İzmir, Manisa, Aydın, Kütahya, Denizli), Ege Bölgesi'nde; 2 tanesi (Balıkesir, Bursa) Marmara Bölgesi'nde ve 1 tanesi (Antalya) de Akdeniz Bölgesi'nde yer almaktadır. Doğu Anadolu Bölgesi'nden Elazığ 13.sırada; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden Adıyaman 14.sırada, Diyarbakır 16.sırada ve Şanlıurfa 23.sırada; Karadeniz Bölgesi'nden ise Tokat 20.sırada, Samsun 21.sırada, Ordu 25.sırada ve Trabzon 28.sırada yer almaktadır.

Okuma – yazma kurslarından en çok belge alan kursiyer sayıları bakımından Şanlıurfa 2.437 kursiyer ile birinci, Diyarbakır 1.761 kursiyer ile ikinci sıradadır. Şanlıurfa ve Diyarbakır gibi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin marka şehirlerinin okuma – yazma kurslarından belge alan kursiyer sayılarını etkileyen faktörün bölgedeki yüksek doğurganlık oranı olduğunu söyleyebiliriz.

Mesleki ve teknik kurslardan belge alan kursiyer sayıları bakımından Aydın 7.315 kursiyer ile birinci, Ankara 6.133 kursiyer ile ikinci ve Manisa 5.155 kursiyer ile üçüncü sıradadır.

Tablo 8. Okullar Hayat Olsun Projesi'nin Uygulandığı Okullarda Katılım Sağlanan Kurs Alanlarına Dair Veriler

SIRA NO	KURS ALANI	KAYITLI KURSIYER SAYISI TOPLAMI	BELGE ALAN KURSIYER SAYISI TOPLAMI
1	KİŞİSEL GELİŞİM ve EĞİTİM	155472	146244
2	SPOR	37750	35845
3	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ	34330	30779
4	EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ	32206	29897
5	ÇOCUK GELİŞİMİ ve EĞİTİMİ	31329	27895
6	MÜZİK ve GÖSTERİ SANATLARI	26118	24023
7	YABANCI DİLLER	27451	22954
8	OKUMA – YAZMA	22435	20182
9	BAHÇECİLİK	13279	12565
10	TESİSAT TEKNOLOJİSİ ve İKLİMLENDİRME	10643	9013

11	HASTA ve YAŞLI HİZMETLERİ	7585	6868
12	GIYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ	6808	6234
13	AİLE ve TÜKETİCİ BİLİMLERİ	6002	5637
14	HAVACILIK	3701	3486
15	YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ	3987	3434
16	SANAT ve TASARIM	3391	3200
17	BÜRO YÖNETİMİ ve SEKRETERLİK	2883	2506
18	İNŞAAT TEKNOLOJİSİ	2476	2240
19	PAZARLAMA ve PERAKENDE	2459	2101
20	MOTORLU ARAÇLAR TEKNOLOJİSİ	1865	1797
21	HAYVAN SAĞLIĞI	1599	1562
22	MUHASEBE ve FİNANSMAN	1671	1508
23	ÖĞRETMENLİK ve ÖĞRETİM	1570	1438
24	GÜZELLİK ve SAÇ BAKIM HİZMETLERİ	1395	1236
25	GRAFİK ve FOTOĞRAF	1316	1153
26	SERAMİK ve CAM TEKNOLOJİSİ	1312	1153
27	KONAKLAMA ve SEYAHAT HİZMETLERİ	1116	986
28	METAL TEKNOLOJİSİ	955	811
29	AHŞAP TEKNOLOJİSİ	817	776
30	GIDA TEKNOLOJİSİ	667	654

31	HAYVAN YETİŞTİRİCİLİĞİ	540	540
32	ÇALIŞMA HAYATI	542	492
33	MAKİNE TEKNOLOJİSİ	524	477
34	TARIM TEKNOLOJİLERİ	485	435
35	ELEKTRİK – ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ	446	432
36	KUYUMCULUK TEKNOLOJİSİ	387	375
37	MADENCİLİK ve MADEN ÇIKARMA	280	263
38	GAZETECİLİK	182	180
39	DENİZCİLİK	178	173
40	TEKSTİL TEKNOLOJİSİ	131	120
41	METALURJİ TEKNOLOJİSİ	100	100
42	PLASTİK TEKNOLOJİSİ	98	95
43	ÇEVRE KORUMA	75	74
44	DENİZ ARAÇLARI YAPIMI	56	56
45	SAĞLIK	51	49
46	HARİTA – TAPU – KADASTRO	44	44
47	ULAŞTIRMA HİZMETLERİ	34	34
48	AYAKKABI ve SARACİYE TEKNOLOJİSİ	31	31
49	RADYO TELEVİZYON	24	24
50	DİŞ PROTEZ	14	14
51	MÜZİK ALETLERİ YAPIMI	10	10

52	HUKUK	14	6
GENEL TOPLAM		448834	412201

Okullar Hayat Olsun Projesi'nin uygulandığı okullarda en fazla katılım sağlanan kurslar; kişisel gelişim ve eğitim, spor ve bilişim teknolojileri kursları olmuştur. 155.472 kursiyerin kayıtlı olduğu kişisel gelişim ve eğitim kurslarından 146.244 kursiyer; 37.750 kursiyerin kayıtlı olduğu spor kurslarından 35.845 kursiyer; 34.330 kursiyerin kayıtlı olduğu bilişim teknoloji kurslarından ise 30.779 kursiyer belge almıştır. Okuma – yazma kurslarına kayıt yaptıran 22.435 kursiyerden 20.182'si belge almıştır. Günümüzün rağbet gören alanlarından olan metalurji teknolojisi kurslarına kayıt yaptıran 100 kursiyerin tamamı belge almıştır. En az katılımın sağlandığı kurslar ise diş protez (14), müzik aletleri yapımı (10) ve hukuk (14) olmuştur.

Okullar Hayat Olsun Projesi Faaliyet Raporu, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,02/12/2013,
http://gaziantep.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_04/14031124_1evrak55943.pdf,
 Erişim Tarihi: 01.06.2014.

2.4. OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ İLE İLGİLİ TARAFLARIN DÜŞÜNCELERİ

Milli Eğitim Bakanı Ömer DİNÇER, Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) Başkanı Kadir TOPBAŞ arasında “Okullar Hayat Olsun Projesi” protokolü imzalandı.

Milli Eğitim Bakanı Ömer DİNÇER, Milli Eğitim Bakanlığı Başöğretmen Salonu'ndaki protokol imza töreninde yaptığı konuşmada, iki büyük paydaşın bilgi, birikim ve kaynaklarıyla bir hayali daha hayata geçirdiklerinin söyledi. Son yıllarda okul dışında yapılan okul bina ve bahçelerinin estetik, çevre düzenlemesi, fiziksel

alan ve kalitesi gibi alanlarda eksiklerinin bulunduğunun açık yüreklilikle söylenmesi gerektiğini belirten Bakan Dinçer, şöyle konuştu:

“Bu proje ile okullarımız, bahçelerinin öğrencilerin oynamaktan mutluluk duyacağı şekilde düzenlendiği, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere açık, genç, yaşlı, kadın, erkek herkesin hayat boyu öğrenme merkezi gibi kullanacağı, sahiplenebileceği ortak yaşam alanlarına dönüşecek. Hayallerimiz, biz onları gerçekleştirmek için çaba göstermezsek gerçekten hayal olarak kalacak. Ortak işbirliği ve çabayla çocukların hayallerindeki, oynamaktan mutluluk duyacakları oyun alanlarını ve spor yapabilecekleri mekânları hayalden gerçeğe taşıyacağız. Yeter ki bunu yürekten isteyelim. Bu uğurda çabayı hep birlikte ortaya koyalım. Bu projeye okulların sadece öğrenciler için değil; yetişkinler için de hayat boyu öğrenme merkezine dönüşmesini, eğlenme, spor yapma, dinlenme gibi etkinliklere imkân veren, yaşayan güvenli alanlar haline gelmesini amaçlıyoruz.”

Bakan Dinçer, okul bahçelerini fiziki yapılarına uygun projelere göre, yeniden düzenlenerek, peyzaj ve tasarımlarının yapılacağını, ağaçlandırılacağını ve çevrenin yararlanabileceği alanlar haline getirileceğini ifade etti. Okul bahçelerinin ağaçlandırılması için gerekli olan fidanların Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından temin edileceğini belirten Bakan Dinçer, Bakanlığın aynı zamanda bu alanların 3 yıl süreyle bakım hizmetlerini de gerçekleştireceğini kaydetti. Bakan Dinçer, günümüzde birçok yerleşim merkezinde okul binalarına ait spor salonları, kütüphaneler, okul bahçelerinin çoğu zaman o mahalledeki tek ortak kullanım alanı olduğuna dikkati çekerek,

“Özellikle büyük şehirlerde okul binaları ve bahçeler halkın nefes alabileceği yegâne alanlardır. Dolayısıyla bu bahçelerin ağaçlandırılması, oyun ve spor gibi aktiviteler için fiziki alanların niteliklerinin geliştirilmesinin okullarımızı bir yaşam alanı haline getirmekteki rolü çok büyük olacaktır. Paydaşlarımızla birlikte okullarımızı daha verimli ve etkili bir şekilde kullanarak, toplumla

bütünleşen öğrenme merkezlerine dönüştürmek için tüm belediyelerimizden, sivil toplum kuruluşlarından ve üniversitelerimizden katkı ve öneriler bekliyoruz.” diye konuştu.

Proje kapsamında TBB'nin yeterli insan kaynağı ve bütçeyi sağlayacağını vurgulayan Bakan Dinçer, il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinin de projenin etkili biçimde uygulanmasından sorumlu olacaklarını belirtti. Bakan Dinçer, dünyanın birçok yerinde okullardan, okul dışı saatlerde de yararlanılmasına dönük eğilimlerin arttığına işaret ederek, bunda kamu kaynaklarının daha verimli ve etkin kullanılmasının yanında yaşanan büyük değişim ve dönüşümlerin zorunlu kıldığı hayat boyu öğrenme yaklaşımının da büyük payının bulunduğunu söyledi. Bilgi ve iletişim teknolojisindeki değişimlerin, ömür boyu sürecek bir eğitim ihtiyacını ortaya çıkardığını dile getiren Bakan Dinçer, şunları söyledi:

“Bugüne kadar beceri kazanmak, meslek edinmek, dil öğrenmek ya da okuryazar olmak isteyen vatandaşlara halk eğitim merkezleri aracılığıyla hizmet götürürken, bundan sonra bu hizmetleri belediyelerin de katkılarıyla çok daha güçlü ve yaygın bir şekilde okullarımıza taşıyacağız. Bilgi toplumlarında toplumsal hizmetlere yönelik talep artışları karşısında bu artan ihtiyaçları karşılamak için sürekli yatırım yapmalı ve yeni hizmet modelleri geliştirmeliyiz. Bu hususta halka en yakın hizmet birimleri olan belediyelerle işbirliği içinde çalışacak olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Sorunların doğrudan ve etkin bir şekilde çözümünde yerel yönetimlerin önemi ve işlevselliği her geçen gün biraz daha öne çıkıyor. Kimi ülkelerdeki uygulamalara baktığımızda; okulların bakım, işletme, donanım, öğretim araç ve gereçleri gibi birçok giderlerinin belediyeler tarafından karşılandığını, yerel yönetimlerin de okullarda sanat, kültürel sportif etkinlikler düzenlediğini görüyoruz. Bu proje sayesinde belediyelerimiz de eğitim alanındaki çalışmalarını daha ileri bir noktaya taşıyacaklar. Aslında başta büyükşehir belediyeleri olmak üzere birçok il ve ilçe belediyesi öğrencilere ve yetişkinlere yönelik hizmet sunmak üzere çok

sayıda hizmet merkezine ihtiyaç duyuyorlar. Bu hizmetleri etkili ve yaygın bir biçimde sunan belediye sayısının sınırlı olduğunu biliyoruz. Bu alanda çaba sarf eden belediyelerin, okullarla işbirliği yapılması halinde artacağını düşünüyoruz. Okullarla işbirliği belediyelere halka erişim ve hizmetlerini tanıtmaya fırsatı sunmasının yanında altyapı, yatırım ve personel harcamalarında da önemli kazanım sağlayacaktır. Okullarımızı, başta çocuklarımız olmak üzere herkesin mutluluk duyduğu ve sahiplendiği eğitim ve toplumsal hizmetlere erişim imkânlarından herkesin faydalandığı alanlara dönüştürülmesi önemlidir.”

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş da plansız gelişmenin sonucu olarak bütün yerleşim alanlarında başta şehirler olmak üzere sosyal donatı alanı eksikliği olduğunu belirtti. Genelde sadece barınma ve işyerlerinin düşünülmesi nedeniyle çok sayıda sıkıntı ortaya çıktığını vurgulayan Topbaş, gelişen toplumlarda ortak mekân sayısının artırılmasının, sosyalleşme, sevgi ve hoşgörüyü orantılı olarak yaygınlaştırdığını ifade etti. İSMEK kapsamında eğitim verilen alanlara çok ciddi kiralar ödemek zorunda kaldıklarına dikkati çeken Topbaş, yerel yönetimlerin okulları hizmet vereceği alanlar olarak kullanmalarının büyük bir tasarruf sağlayacağını kaydetti.

Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu da projenin ekonomik, sosyal ve psikolojik yararlarının yanı sıra kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımı açısından da birçok faydasının bulunduğunu söyledi. Günümüzde aynı apartmanda oturan komşuların birbirlerinin dahi tanımadığını belirten Bakan Eroğlu, projenin insanları buluşturma ve insanlar arasındaki sosyal bağları kuvvetlendirmek açısından da önemli bir işlevinin bulunduğunu dile getirdi.

Bakan Eroğlu, okullarda yapacakları ağaçlandırma çalışması sonrasında çocukların verimlerinin artacağını, öğretmenlerin de çok daha zevkli bir şekilde ders anlatacaklarını anlattı. Yapılan yatırımların en faydalısının insana yapılan yatırım olduğunu belirten Bakan Eroğlu,

“Baraj, gölet, sulama biz onların hepsini yaparız. En büyük, en faydalı yatırım insana yapılan yatırımdır. Dolayısıyla insana yapılan yatırımı çok önemsiyoruz. Milli Eğitim Bakanlığı talep ettiği zaman ormanlardan okullar için yer tahsis edeceğiz. Okulları hayat merkezi haline getirmek istiyoruz. Çocuklar ağaç sevgisiyle yetiştiği zaman ağaçları koruyacak, sahip çıkacaklardır.” dedi

(http://hbogm.meb.gov.tr/oho/imza_toreni.html Erişim Tarihi: 10.06.2014).

“Okullar Hayat Olsun” Protokolü Kapsamında Yapılan Çalışmalarda, Çocuklarımız, Diktikleri Fidanlarla Beraber Büyüyorlar.

Bakanlığımız, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında 2011 yılında imzalanan ve uygulamaları Genel Müdürlüğümüzce gerçekleştirilen “Okullar Hayat Olsun” Projesi Uygulama Protokolü ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı faaliyet gösteren tüm okulların eğitim-öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında Belediyelerle işbirliği yapılarak, velilerin, mahallelinin ve çevrenin hizmetine açılması, okulların öğrenciler ve yetişkinler için “hayat boyu öğrenme merkezi” ve eğlenme ve dinlenme aktivitelerine imkân veren “yaşayan güvenli alanlar” haline dönüştürülmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Protokol ile okul bahçelerinin fiziki yapılarına uygun projelere göre yeniden düzenlenerek Bakanlığımız, Belediyeler ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde peyzaj tasarımının yapılması, ağaçlandırılması, ekolojik okul bahçelerinin oluşturularak çevrenin yararlanabileceği alanlar haline getirilmesi hedeflenmiştir.

Uygulama süresi 5 yıl olan ve 2012 yılı başında uygulamaları başlayan Protokol hükümleri doğrultusunda yapılan çalışmalar kapsamında, ülkemizin değişik yörelerinde, Genel Müdürlüğümüzce okul bahçelerinin peyzaj düzenlemeleri yapılarak, ağaçlandırılması sağlanmış ve Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı pek çok okulda, Genel Müdürlüğümüz personelinin fidan dikimi konusunda verdiği bilgilendirmeler eşliğinde, eğitimciler ve çocukların katılımıyla, ağaçlandırma merasimleri düzenlenmiştir.

Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda gerçekleştirilen ve bir kısmına Sayın Bakanımız Prof. Dr. Veysel EROĞLU ile Sayın Genel Müdürümüz Mustafa KURTULMUŞLU'nun da katıldığı “Okullar Hayat Olsun” projesi kapsamında yapılan etkinlikler neticesinde, ülkemiz genelinde 2.339 okul bahçesi, Milli Eğitim Bakanlığı ve Belediyeler ile işbirliği içerisinde yeniden düzenlenmiş ve bu kapsamda 396.729 adet fidan dikilerek yaklaşık 17.350 dekar alan yeniden ağaçlandırılmıştır. Orman Genel Müdürü Mustafa KURTULMUŞLU konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada; “ Ağaçlandırma Seferberliği kapsamında gerek Bakanlık olarak gerekse Genel Müdürlük olarak birçok kurum ve kuruluşla ağaçlandırma protokolleri imzaladık, bizler bir taraftan kamuoyunda ormana ve ağaca olan sevgiyi artırırken, diğer taraftan da ülkede dikilen ağaç sayısını artırmak istiyoruz, Genel Müdürlük olarak ülkenin her bir metrekaresinde yapılacak olan ağaçlandırma çalışmalarının içinde var olmak istiyoruz, bu protokolleri de bu gaye ile yapıyoruz. Bu vesileyle protokollerin uygulanmasında fedakârca çalışan ülkenin dört bir yanındaki mensuplarımıza da ayrıca teşekkür ediyorum” dedi. Milli Eğitim Bakanlığı ile imzalanan “Okular Hayat Olsun” protokolü kapsamındaki çalışmalar, okulların tatil olduğu yaz aylarında, Milli Eğitim Bakanlığı ve yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde, okul bahçelerinin planlanması ve projelendirilmesi şeklinde devam edecek olup, fidan dikim çalışmalarına sonbahar fidan dikim mevsiminde hız verilecektir. (<http://konyaobm1.ogm.gov.tr/> Erişim Tarihi: 13.06.2014).

2.5. OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ İLE İLGİLİ BASINDA ÇIKAN HABERLER

Küre’de 600 fidan toprakla buluştu

Okullar Hayat olsun Projesi'nin taraflarından olan Orman ve Su İşleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Küre Orman İşletme Müdürlüğü ile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün gayretleri neticesinde, okul bahçelerinin ağaçlandırılması hedefi doğrultusunda adımlar atılmaktadır. Bu doğrultuda “Okullar Hayat Olsun Projesi” kapsamında düzenlenen etkinlikte Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu bahçesine 600 adet fidan dikilmiştir. Atılan bu adımlar, diğer birimlere örnek olması ve

özellikle teorikte olan düşüncelerin uygulandığını göstermesi; yani projenin uygulanabilirliğini ispatlaması açısından önemlidir.

‘Okullar Hayat Olsun’ 396 bin fidan kazandı

Okullar Hayat Olsun Projesi ile havadaki oksijen miktarının artmasını sağlayan, erozyonla mücadelede önemli bir yere sahip olan, çevremizin görüntüsünü güzelleştiren; özetle ekolojik denge için olmazsa olmaz olan ağaçlarımıza gereken önem vermeye çalışılmış, bu bilinçle faaliyetler düzenlenmiştir. Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında 2 bin 339 okul bahçesi Milli Eğitim Bakanlığı ve belediyeler tarafından yeniden düzenlendi. Bu kapsamda 17 bin 350 dekarlık alana 396 bin 729 adet fidan dikildi.

OKULLAR HAYAT BULSUN

Okullar Hayat Olsun Projesi’nin üç sacayağından birini oluşturan Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve ilgili birimlerinin sorumluluğu doğrultusunda başlatmış oldukları ağaçlandırma seferberliği; öğrenci, öğretmen, veli ve mahalle sakinlerinin katılımıyla birlikte tüm hızıyla devam etmektedir. Konu ile ilgili değerlendirmelerde bulunan Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU, “*Öğretmenler, öğrenciler, veliler ve mahalle sakinlerinin de iştirakleriyle fidan dikimi yapılmaktadır. Böylece çocuklarla birlikte yapılan bu faaliyet neticesinde, çocuklarımız diktikleri fidanlarla birlikte büyürken, ağacı ve tabiatı seven bir nesil yetişiyor*” dedi.

Okul bahçeleri otopark olmayacak

Okullar Hayat Olsun Projesi’yle okulların halkın kullanımına sunulması amaçlanmaktadır. Bu amaç çerçevesinde nasıl ki okullarda okuma-yazma, yabancı dil, bilgisayar, ebru, vb. kurslar verilmek suretiyle halka hizmet götürülüyorsa; okul bahçelerinin de spor yapılabilecek açık alanlar haline getirilmesi için gerekli olan düzenlemeler yapılmalıdır. Bu nedenle okul bahçeleri ekonomik getirisi olan yerler olarak değil; halkın nefes alabileceği, spor yapabileceği, dinlenip eğlenebileceği, çocukların koşup oynayabileceği yerler olarak değerlendirilmelidir. Konuyla ilgili MEB Müsteşar Yardımcısı Halis Yunus ERSÖZ, “*Bu alanın otopark olarak kullanılması çok anlamsızdı. Bu kadar çocuk top oynamak zorunda kalırken, sokakta*

zamanını geçirmek zorunda kalırken, o alanı birkaç kuruluş gelir elde etmek amacıyla kullanmanın doğru olmadığını düşünüyoruz” dedi.

Aksaray’da okul hayat oldu

Türkiye geneli bir proje olan Okullar Hayat Olsun Projesi’nin tanıtımı ve protokol imzalama töreni Aksaray Kültür Merkezi’nde gerçekleştirildi. Proje, okulların ders saatleri dışında da aktif olması ve öğrencilerin yanı sıra tüm halka da hizmet verebilmesini içeriyor. Proje kapsamında öğrenciler ve veliler ders saatleri dışında okulların laboratuvar, çok amaçlı salon ve derslikleri ile spor salonlarından faydalanabilecekler. Yine proje dâhilinde okul bahçeleri daha yeşil bir hale gelecek ve okul bahçelerine spor aletleri yerleştirilerek mahallelinin toplanma mekânları haline gelecek. Projenin paydaşları Aksaray Valiliği, Aksaray Belediyesi, Milli Eğitim Müdürlüğü ve Orman Müdürlüğü olarak belirlendi. Protokol üyelerinin ortak vurgusu, okulların halkın kullanımına açılmasıyla birlikte kültür ve spor merkezi hüviyetine bürünecek olmasıydı.

“ Okullar hayat buluyor ”

Karaman’da Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında belediyenin çalışmaları devam ediyor. Cumhuriyet Nihat Arslan İlköğretim Okulu bahçesi, projenin taraflarından olan Karaman Belediyesi’ne bağlı Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri tarafından parke taşlarla donatıldı, spor sahasının zeminine beton döküldü. Yapılan çalışmaları yerinde inceleyen Belediye Başkanı Kâmil UĞURLU, *“Artık çocuklarımıza sadece kapalı alanlarda değil; onlara, açık alanlarda da eğitim vermeliyiz. Onları yeşilliklerle, doğa ile ve sosyal donatılarla buluşturmalıyız. Biz, okul bahçelerinin mahallelinin vakit geçirebileceği, eğlenip dinlenme aktiviteleri için yararlanabilecekleri, çocuklar ve gençlerin oyun oynayıp spor yapabilecekleri mekânlar haline gelmesini istiyoruz. Okul bahçelerinin bir yaşam merkezi olması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz”* dedi.

Okullar hayat olsun projesi başladı...

Kırıkkale’de “Okullar Hayat Olsun Projesi Uygulama Protokolü” Vali Yardımcısı Yusuf Ziya KARACAEV başkanlığında İl Milli Eğitim Müdürlüğü,

Kırıkkale Belediyesi ve Orman İşletme Müdürlüğü arasında imzalanarak yürürlüğe girdi. Proje kapsamında Kırıkkale’de faaliyet gösteren okulların derslikleri, kütüphaneleri, bilgi teknoloji sınıfları, çok amaçlı salonları, konferans salonları, spor salonları ve okul bahçeleri eğitim – öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında toplumun hizmetine açılacak.

“Okullar Hayat Olsun Projesi” Samsun’da uygulanıyor

Okullar Hayat Olsun Projesi, Samsun’da uygulanmaya devam ediyor. Proje ile Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı olarak faaliyet gösteren okulların, eğitim – öğretim saatleri dışında, dinlenme aktivitelerine imkân veren güvenli alanlar haline dönüştürülmesi amaçlanıyor. Bu amaç doğrultusunda, Samsun’da proje taraflarından olan milli eğitim müdürlükleri ile belediyelerin işbirliği içerisinde hareket ettiklerini söyleyebiliriz. Özellikle ilçe milli eğitim şube müdürlerinin, ilçelerinde yapılan çalışmalarda belediyelerinin katkılarının yadsınamaz olduğunu düşünmeleri bunun en güzel göstergesidir. Buna karşın belediye yetkilileri de yardımlarının devam edeceğini ve her daim eğitimin yanında olacaklarını ifade etmektedir.

‘Okullar Hayat Olsun Projesi’ Mezitli’de

Milli Eğitim Bakanlığı’nın başlattığı ‘Okullar Hayat Olsun Projesi’ Mersin’in Mezitli ilçesinde de hayata geçiyor. Mezitli Kaymakamı Kamil KICIROĞLU, İl Milli Eğitim Müdür Vekili Kamil ÇELEBİYILMAZ, Mersin Orman İşletme Müdürü Halis BELEN, Mezitli Belediye Başkanı Uğur YILDIRIM, İlçe Milli Eğitim Müdürü Muzaffer NENNİ ve bazı diğer ilçe belediye başkanlarının da katılımıyla “Okullar Hayat Olsun Projesi Uygulama Protokolü” imzalandı. Mezitli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’nde düzenlenen imza töreninde İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü Kamil DURDU projeye ilgili sunum yaptı. Katılımın geniş boyutlu olması, projenin sahiplenildiğini göstermesinin yanı sıra hedeflenen uygulamaların pratiğe dökülmesi adına da umut verici oldu.

Okullar Hayat Olsun Projesi’nde çalışmalar sürüyor

13 Aralık 2011 tarihinde Milli Eğitim Bakanı Ömer DİNÇER, Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU ve Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Kadir

TOPBAŞ tarafından protokolü imzalanan “Okullar Hayat Olsun Projesi” çerçevesinde 2 bin 339 okul bahçesi düzenlenmiş olup 1 milyon 929 bin hektar alanda ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışması yapılmıştır. Bu çalışmalar ile öğrencilere tabiat sevgisinin aşılması ve okul bahçelerinin öğrencilerin rahat nefes alabilecekleri alanlar haline getirilmesi hedeflenmiştir. Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU, “*Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı pek çok okulda Orman Genel Müdürlüğü ekipleri fidan dikimi konusunda eğitim vermektedir. Öğretmenler, öğrenciler, veliler ve mahalle sakinlerinin de iştirakleriyle fidan dikimi yapılmaktadır. Böylece çocuklarla birlikte yapılan bu faaliyet neticesinde çocuklarımız diktikleri fidanlarla birlikte büyürken, ağacı ve tabiatı seven bir nesil yetişiyor. Bakanlığımızın koordinasyonunda gerçekleştirilen ‘Okullar Hayat Olsun Projesi’ uygulama çalışmaları neticesinde ülke genelinde 2 bin 339 okul bahçesi Milli Eğitim Bakanlığı ve belediyelerle işbirliği içerisinde yeniden düzenlendi. Böylece 17 bin 350 dekar alana 396 bin 729 adet fidan dikildi*” dedi. (<http://hbogm.meb.gov.tr/oho/Haberler.html> Erişim Tarihi: 24.07.2014). Proje ile ilgili gazete sayfaları ekler kısmında yer almaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ ve KONYA

3.1. KONYA’DA OKULLAR HAYAT OLDU

Okullar Hayat Olsun Projesi ilk olarak Konya Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde Kocatepe İlköğretim Okulu ve Türk Telekom Erol Güngör Sosyal Bilimler Lisesi’nde pilot uygulamaya başladı. Okulda verilen kurslar sayesinde yüzlerce kişi okuma - yazma ve yabancı dil öğrendi, web tasarımı, bilgisayar,

kuaförlük, kalorifer ateşçiliği, ebru gibi yirmi (20) farklı kursla mesleki bilgi ve nitelik kazandı.

Bir bayan kursiyerin (aynı zamanda bir veli) proje ile ilgili sözleri:

“Kızımın sabah eğitim gördüğü okulda akşamları yine kızımla birlikte ebru kursuna geliyoruz. Bu kurslardan dolayı halk eğitim müdürlüğüne, belediyemize ve Milli Eğitim Bakanlığı'na teşekkür ederiz.”

Projenin pilot uygulamasındaki başarısıyla protokol Milli Eğitim Bakanımız Sayın Ömer DİNÇER'in, Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanı Tahir AKYÜREK'in, ilçe belediyeleri ile il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinin katılımıyla Konya'da imzalandı.

Ömer DİNÇER proje ile ilgili şu ifadeleri kullandı:

“Ülke içinde eğitimin hem niceliğini hem de niteliğini geliştirmek zorundayız ki küresel dünyada rekabet edebilir bir ülke haline gelebilelim. Biz istiyoruz ki okullarımız içinde yaşadıkları mahallenin hayatı gibi olsun, velilerimiz kapıyı açtıklarında okulu bulsunlar.”

Tahir AKYÜREK proje ile ilgili şu ifadeleri kullandı:

“Bu proje, şehirlerimizin ve mahallelerimizin adeta sosyal dokusunu etkileyecek, değiştirecek önemde. Daha güzel yarınlar için eğitimin farklı anlamlarda fiziki olarak da mekânsal olarak da güçlenmesinin şehrimize ve şehirlerimize büyük destek olacağını, güç katacağını, ivme kazandıracağını bir defa daha belirtmek istiyorum.”

Protokolün imzalanmasının ardından başta Konya Büyükşehir Belediyesi olmak üzere ilçe belediyeleri okulların hayat olması için özverili bir süreç içerisine girdi. Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında okul bahçelerinde oyun alanları yapılırken; spor eğitimi için özel alanlar oluşturuldu.

Proje kapsamında Aynur Kasabalı İlköğretim Okulu'nda görev yapan judo eğitmeninin sözleri:

“Okullar Hayat Olsun Projesi’ne yaklaşık bir yıldır Aynur Kasabalı İlköğretim Okulu’nda judo antrenmanlarına devam ediyoruz. Burada çalışmalarımız devam ediyor. Haftada iki (2) gün judo antrenmanları yapıyoruz.”

Konya Büyükşehir Belediyesi’nin her biri 1.730 m² olmak üzere engellilerin kullanımına uygun on (10) adet spor salonunu Konya’ya kazandırmasıyla okullar spor eğitimlerini nitelikli tesislerde yapacak. Modern tesislerde sportif yeteneklerini geliştiren çocuklarımız, gençlerimiz kazandıkları madalyalarla şehirlerimizi, ülkemizi başarıyla temsil edecek.

Spor alanlarını okulların çevre düzenlemesinin yapılması takip ediyor. Birçok okulun bahçe düzenlemesi, yeşil alan düzenlemesi ve oyun alanlarının yapılması; okulları daha güzel, daha fonksiyonel hale getiriyor. Yapılan oyun alanları, satranç alanları, açık kamelyalar gibi sosyal alanlar sayesinde öğrenciler çeşitli oyunlar oynayarak stres atıyor. Açılan kurslar, kazandırılan spor alanları ve bahçe düzenlemeleri okulları bir kültür, spor, sanat merkezi haline getiriyor. Bu sayede her mahalle bir ya da birkaç sosyal merkeze sahip oluyor.

Konya’da yirmi üç (23) ilçe belediyesinin projeye destek vermesiyle okullarda Okullar Hayat Olsun Projesi aktif bir şekilde uygulanıyor. Projenin başlangıcından itibaren Konya’nın merkez ilçelerinde açılan yedi yüz on üç (713) kursta otuz bini (30.000) aşkın kişi projeden faydalandı. Her geçen gün farklı bir konuda yeni bir kurs açılırken; projeden faydalanan insan sayısı katlanarak büyüyor. Projenin Konya’daki başarısının Türkiye geneline yayılmasıyla tüm Türkiye’de okullar hayat oluyor.

Yaz kurslarına katılan öğrencilerin projeye ilişkin düşünceleri:

“Evde yazın boş boş oturacağıma buraya gelip daha çok sosyalleşiyorum. Ayrıca boyumun uzamasına da yardım ediyor.”

“Yaz okulu çok güzel bir şey. Yani burada yaz okulu diye bir şey olmasaydı yaz tatilim çok kötü geçebilirdi.”

“Tabi işte buradaki kurs açılmasaydı ben böyle güzel şeyler öğrenemeyecektim. İyi ki bu kurs açıldı. Bize çok faydalı oldu.”

“İngilizceyi ben önceden hiç böyle görmemiştim. Şimdi ilk defa görüyorum. Buraya gelmeseydim evde kös kös oturacaktım.”

Yaz okulları sayesinde yaz döneminde de öğrenci ve veliler okullardan faydalanıyor. Yaz okullarıyla on binlerce öğrenci ve veli eğitim aldı. Sosyal bütünleşme için piknik, gezi gibi aktiviteler düzenlendi. İnsanların farklı kurslarda teorik ve pratik eğitimi, mesleki eğitimi, deneyim ve nitelik kazanımı, kişisel yeteneklerin geliştirilmesi sağlandı. Okullar Hayat Olsun Projesi ile okullar daha güzel bir çehreye büründü. Okullar sadece öğrencilere değil; toplumun her kesimine hizmet veren kurumlar haline geldi. Konya’da okullar hayat oldu (Konya/Karatay Kocatepe İlköğretim Okulu Okullar Hayat Olsun Projesi Tanıtım Film, <http://hbogm.meb.gov.tr/oho/pilotUygulama.html> Erişim Tarihi: 28.08.2014).

3.2. OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ KONYA İLİ İSTATİSTİKLERİ

Okullar artık akşam saatlerinde ıssız, sessiz, karanlık bir yer olmayacak. Milli Eğitim Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği tarafından uygulamaya konulan “Okullar Hayat Olsun Projesi”yle okullar akşamları da kültür, eğitim, sanat ve spor alanlarında mahalle sakinlerine hizmet veriyor. Projenin örnek uygulamasının yapıldığı Konya’da, Konya Büyükşehir Belediyesi ve Karatay Halk Eğitim Merkezi’nin katkılarıyla insanlar nitelikli bir kursta özverili eğitimciler eşliğinde istedikleri eğitimleri alıyor. Hobi faaliyetlerine katılıyor. Proje örnek olarak Konya’da Karatay Kocatepe İlköğretim Okulu ve Türk Telekom Erol Güngör Sosyal Bilimler Lisesi’nde başladı. İlerleyen süreçte Milli Eğitim Bakanlığı, Konya Büyükşehir Belediyesi, Selçuklu Belediyesi, Karatay Belediyesi, Meram Belediyesi ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri’nin katılımıyla 13/01/2012 tarihinde imzalanan Okullar Hayat Olsun İmza Protokolü neticesinde elli üç (53) okulda otuz üç (33) farklı branşta kurs açıldı. Okul bahçeleri düzenlenerek öğrencilerin öğrenirken eğlenmeleri de sağlandı.

Mahalle sakinleri akşam yemeğinden sonra komşularıyla, arkadaşlarıyla, çocuklarıyla okulun yolunu tutuyor. Kimi aerobik kursunda spor yapıyor, kimi İngilizce veya Arapça eğitimi alıyor. Kimileriye ata sporumuz güreşi öğreniyor. Anne – Kız ebrudayız kursu sayesinde aileler geleneksel el sanatımız ebruyu öğrenirken; birlikte bir şeyler yapmanın mutluluğunu yaşıyor. Bu proje sayesinde okullar binlerce kişiye hayat oldu. Kurslara büyük ilgi gösteren insanlar, yanı başlarında bulunan okullar sayesinde ulaşım, kurs aidatı gibi hiçbir ücret ödemedi boş vakitlerini değerlendiriyor. Dileyenler mesleki kurslar sayesinde de niteliklerini geliştirerek hayata daha donanımlı bir şekilde yeniden merhaba diyor. Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında düzenlenen kurslara katılanlar, kursların sonucunda Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifikalarını almaya hak kazanıyor. Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından desteklenen Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında 2012 eğitim – öğretim yılı sonuna kadar ve yaz kurslarında toplam 4.142 kursiyer kurslarını tamamlayıp Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifikalarını almaya hak kazandılar (Okullar Hayat Oldu, Yay. Haz. Konya Büyükşehir Belediyesi Okullar Hayat Olsun Projesi Birimi, Konya 2012).

“Proje okulu müdürlüklerinin, Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 8. maddesi 3. fıkrası doğrultusunda, cumartesi ve pazar günleri görevlendirilen, eğitim kurumunun yalnızca bir yöneticisine, yönetim görevi karşılığı olarak anılan günler için 2’şer saat ek ders ücreti ödenmesini sağlaması ya da öğretmenler hariç olmak üzere, proje kapsamında örgün eğitim dışı zamanlarda okulu açık tutmak üzere görevlendirilen müdür yardımcısına/memura günlük 8 saatten fazla çalışması durumunda, Milli Eğitim Bakanlığı İzin Yönergesinin 18. maddesinin (d) bendine göre fazla çalışmasının her 8 saati bir gün hesap edilerek izin verilmesi”

(http://okullarhayatolsun.meb.gov.tr/isDosyalar/2014/01/17/16-01-2014-tarihli-ve-233807-s_4W_VMfUg3z.pdf Erişim Tarihi:

05.09.2014).

“İl/ilçe millî eğitim müdürlüklerinin Proje kapsamında örgün eğitim dışı zamanlarda gerçekleştirilecek eğitim faaliyetlerinde öğretmen görevlendirilmesinde, öncelikle Protokolü imzalayan belediyeden insan kaynağı ve bütçeyi sağlamasını istemesi, mümkün olmaması durumunda öğretmen görevlendirmelerinde ve ücret ödemelerinde ortaya çıkan uyumsuzlukları Proje Uygulama Protokolününün 12. maddesi işleme konularak, Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği ve Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararı doğrultusunda çözüme kavuşturması” (http://okullarhayatolsun.meb.gov.tr/isDosyalar/2014/01/17/16-01-2014-tarihli-ve-233807-s_4W_VMfUg3z.pdf Erişim Tarihi: 05.09.2014).

Proje kapsamında Konya Büyükşehir Belediyesi ile işbirliği içerisinde çalışan okullarda akşam ve hafta sonu açılan kurslarda kurs verilen mekânların temizliğinde görev alan personellere 2012 ve 2013 yıllarında ücret ödemeleri yapılmıştır.

Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile Konya Büyükşehir Belediyesi'nin ortaklaşa düzenlediği Haydi Bil Bakalım Bilgi ve Eğlence Yarışması (İlkokul 4. Sınıflar İçin) 8 Kasım 2012 tarihinde başlamış, 30 Mayıs 2013 tarihine kadar haftada iki kez olmak üzere uygulanmıştır.

Yine proje kapsamında 6. Sınıflar arası Bilgi ve Eğlence Yarışması 24 Aralık 2013 tarihinde başlamış, haftada iki kez olmak üzere 27 Mayıs 2014 tarihine kadar uygulanmıştır.

Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile Konya Büyükşehir Belediyesi'nin ortaklaşa düzenlediği Liseler Arası Münazara Yarışması 25 Aralık 2013 tarihinde başlamış, haftada bir gün olmak üzere 30 Nisan 2014 tarihine dek uygulanmıştır.

Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında projeye katılan okullarda “Çanakkale'den Mektup Var”, “Fatih'in Fermanı” ve “Ayşe'nin Rüyası” isimli tiyatro gösterileri düzenlenmiştir.

Konya Büyükşehir Belediyesi Aile Destek Merkezi Uzmanları tarafından Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamındaki okullarda “Ebeveyn ve Çocuk İlişkisi” konulu eğitim seminerleri düzenlendi. Bu seminerlerde 50 okulda 10.000’ e yakın katılım sağlandı. Proje kapsamındaki okullarda “Pozitif Disiplin”, “Maddeye Bağlanma, Hayata Bağlan” ve “Ebeveyn ve Çocuk İlişkisi” isimli eğitim seminerleri devam etmektedir.

Konya merkezde yaz kursu bulunan okullarda öğrencilere yönelik “Karakter Eğitimi Tiyatrosu” gösterimleri devam etmektedir. Günde iki okulda devam eden tiyatro gösterimi sayesinde, öğrencilere kendisine ve topluma yararlı olacak evrensel değerleri kazandırmak, ahlaki – sosyal açıdan gelişimlerine katkıda bulunmak amacıyla karakter eğitimi (değerler eğitimi) sunulmaktadır.

Konya’nın ciğerleri olan mesire yerleri ve piknik alanlarında pikniğe gelen halk ve çocuklar için; çevre bilinci ve yeşili korumanın önemini arttırmayı hedefleyerek yaklaşık 8 bin kişiye 5 farklı parkta sayısı 11 olmak üzere “Yeşil Park Günleri” programı düzenlenmiştir.

“Mahallede Şenlik Var” programıyla Konya’nın farklı mahallelerinde kent kültürü ve kentlilik bilincini arttırmak, komşuluk ilişkilerini geliştirmek ve mahalle sakinlerinin sosyal – kültürel etkinliklere katılımını sağlamak hedeflenmiştir. 20 farklı mahallede yaklaşık 38 bin kişiye ulaşılmıştır.

Okullara ve öğrencilere büyük destekler veren Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından on (10) okula çok amaçlı spor salonu yapıldı. 1.730 m² kapalı alanı olan spor salonları 10 milyon 600 bin tl’ye mal oldu.

Spor Salonu Yapılan Okullar

- ❖ Karatay Aliye Hüseyin Tekbaş İlköğretim Okulu
- ❖ Karatay Hasan Ali Yücel İlköğretim Okulu
- ❖ Karatay İMKB Endüstri Meslek Lisesi
- ❖ Selçuklu Necip Fazıl Kısakürek İlköğretim Okulu
- ❖ Selçuklu Vali İhsan Dede İlköğretim Okulu
- ❖ Selçuklu Osman Nuri Hekimoğlu Anadolu Lisesi

- ❖ Meram Fevzi akmak İlköğretim Okulu
- ❖ Meram TOKİ Zıyanur Aksun İlköğretim Okulu
- ❖ Meram A. Naci Gücüyener İlköğretim Okulu
- ❖ Meram Şehit Pilot Ayfer Gök İlköğretim Okulu

Mahallelerdeki okulların akşamları ve hafta sonları değerlendirilmesiyle her mahalle bir ya da birkaç tane kültür merkezine sahip oluyor. Bu sayede daha donanımlı, daha kültürlü, daha sağlıklı bir toplum daha güçlü bir Türkiye’de geleceğe güvenle bakıyor. Konya’da Okullar Hayat Oldu. Okullar hayat oluyor, Türkiye güçleniyor, Türkiye geliyor. Herkes için, Türkiye için, Okullar Hayat Olsun (Okullar Hayat Oldu, Yay. Haz. Konya Büyükşehir Belediyesi Okullar Hayat Olsun Projesi Birimi, Konya 2012).

3.2.1. Okullar Hayat Olsun Projesi Kapsamında İlk Etapta Açılmış Olan Kurslar

- İngilizce
- Arapça
- Bağlama
- Ebru
- Gitar
- Güreş
- Osmanlı Türkçesi
- Pike Dikimi
- Step – Aerobik
- Web tasarımı
- Yağlı Boya
- Sınavlara Hazırlık Kursları
- Okuma – Yazma Kursu
- Bilgisayar Kullanımı
- Salon Takımı Dikimi
- Voleybol
- Yaşlı – Hasta Bakımı
- Uluslararası Tiyatro

- Kick Boks
- Halk Oyunları
- Bilgisayar İşletmenliği
- Kuaförlük

3.2.2. Konya Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri Tarafından Proje'nin Uygulandığı Okullar

Karatay Bölgesindeki Okullar

- ◆ Aliye Hüseyin Tekbaş İlköğretim Okulu
- ◆ Aynur Kasabalı İlköğretim Okulu
- ◆ Ayşe Hüseyin Özkan İlköğretim Okulu
- ◆ Büyük Sinan Mehmet Fatma Dalan İlköğretim Okulu
- ◆ Fetih Kent İlköğretim Okulu
- ◆ Hürriyet İlköğretim Okulu
- ◆ İbrahim Sulhiye Kamanlı İlköğretim Okulu
- ◆ İsacan Bezirci Ortaokulu
- ◆ Karkent İlköğretim Okulu
- ◆ Kocatepe İlköğretim Okulu
- ◆ Koyunoğlu İlköğretim Okulu
- ◆ Saraçoğlu Ahmet Haşhaş İlköğretim Okulu
- ◆ Şehit Albay İbrahim Karaoğlanoğlu İlköğretim Okulu
- ◆ Toki Mustafa Çetin İlköğretim Okulu
- ◆ Türk Telekom Erol Güngör Sosyal Bilimler Lisesi
- ◆ Ulubatlı Hasan İlköğretim Okulu
- ◆ Yusuf İzzettin Horasanlı İlköğretim Okulu
- ◆ Zeliha Seymen İlköğretim Okulu
- ◆ 19 Mayıs İlköğretim Okulu

Meram Bölgesindeki Okullar

- ◆ Abdussamet Fazilet Kuzucu İlköğretim Okulu
- ◆ Ahmet Naci Gücüyener İlköğretim Okulu
- ◆ Ali Taşoluk İlköğretim Okulu

- ◆ Ali Yaman İlköğretim Okulu
- ◆ Alparslan İlköğretim Okulu
- ◆ Aybahçe Mahallesi Ahmet Haşhaş İlköğretim Okulu
- ◆ Dere Zafer İlköğretim Okulu
- ◆ Dr. Ali Rıza Bahadır İmam Hatip Lisesi
- ◆ Dr. Teoman Bilge İlköğretim Okulu
- ◆ Fevzi Çakmak Ortaokulu
- ◆ Meram Ticaret Meslek Lisesi
- ◆ Şehit Pilot Ayfer Gök İlköğretim Okulu
- ◆ Yunus Emre İlköğretim Okulu
- ◆ Ziyatur Aksun Ortaokulu

Selçuklu Bölgesindeki Okullar

- ◆ Abidin Saniye Erçal İlköğretim Okulu
- ◆ Atatürk Anadolu Lisesi
- ◆ Ayşe Tümer İlköğretim Okulu
- ◆ Dr. Mustafa Öten İlköğretim Okulu
- ◆ Dumlupınar Mahallesi Ahmet Haşhaş İlköğretim Okulu
- ◆ Erenköy Zeki Altındağ İlköğretim Okulu
- ◆ Ertuğrul Gazi İlköğretim Okulu
- ◆ İMKB İlköğretim Okulu
- ◆ Mustafa Bülbül İlköğretim Okulu
- ◆ Mustafa Çuhadar Ortaokulu
- ◆ Mustafa Necati İlköğretim Okulu
- ◆ Necip Fazıl Kısakürek İlköğretim Okulu
- ◆ Nesrin Ayşegül Kardeşler İlköğretim Okulu
- ◆ Osman Gazi İlköğretim Okulu
- ◆ Sağlık Meslek Lisesi
- ◆ Selçuklu TOKİ İlkokulu
- ◆ Sıraç Aydıntaşbaş İlkokulu

**3.2.3. Konya Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Halk Eğitim Merkezi Müdürlükleri
Tarafından Açılan Kurslar**

**Tablo 9. Okullar Hayat Olsun Projesi Çerçevesinde Karatay Halk Eğitim
Merkezi Müdürlüğü Tarafından Açılan Kurslar**

KURS NO	KURS ADI	ÖĞRETMEN	BAŞLAMA	BİTİŞ	TÜR	YER	KURSIYER SAYISI
122	ARAPÇA	NİHAL ÖNER	03.11.2011	04.05.2012	GENEL KURSLAR	KOCATEPE İÖO	17
43	ARAPÇA	NİHAL ÖNER	19.10.2011	25.04.2012	GENEL KURSLAR	KOCATEPE İÖO	20
262	BAĞLAMA EĞİTİMİ	KÜLTİĞİN SARGIN	18.12.2011	03.06.2012	GENEL KURSLAR	BÜYÜK SİNAN FATMA DALAN İÖO	14
272	BAĞLAMA EĞİTİMİ	NURULLAH HARMANKAYA	17.12.2011	26.06.2012	GENEL KURSLAR	BÜYÜK SİNAN FATMA DALAN İÖO	15
492	EBRU	NACİYE DETSELİ	19.03.2012	04.06.2012	GENEL KURSLAR	FETİH KENT İÖO	19
246	GİTAR EĞİTİMİ	HASAN PINARBAŞI	07.12.2011	30.05.2012	GENEL KURSLAR	BÜYÜK SİNAN FATMA DALAN İÖO	17
411	GÜREŞ (MİNİKLER)	KAMİL MİNGAN	24.02.2012	01.02.2013	GENEL KURSLAR	AYNUR KASABALI İÖO	16
412	GÜREŞ (MİNİKLER)	MUSTAFA ŞAHİN	24.02.2012	01.02.2013	GENEL KURSLAR	AYNUR KASABALI İÖO	15

391	GÜREŞ (MİNİKLER)	SEYFULLAH GÜNAYDIN	08.02.2012	16.01.2013	GENEL KURSLAR	KOCATEPE İÖÖ	14
32	İNGİLİZCE	AHMET EREN	11.10.2011	24.04.2012	GENEL KURSLAR	KOCATEPE İÖÖ	30
31	İNGİLİZCE	AHMET EREN	10.10.2011	30.04.2012	GENEL KURSLAR	KOCATEPE İÖÖ	15
249	OSMANLI TÜRKÇESİ	ÖZEL ÖZKAN	03.12.2011	28.04.2012	MESLEKİ ve TEKNİK KURSLAR	SOSYAL BİLİMLER LİSESİ	21
250	OSMANLI TÜRKÇESİ	MUSTAFA UYSAL	03.12.2011	28.04.2012	MESLEKİ ve TEKNİK KURSLAR	SOSYAL BİLİMLER LİSESİ	20
533	PİKE DİKİMİ	HÜLYA KOP	02.04.2012	25.05.2012	GENEL KURSLAR	FETİH KENT İÖÖ	15
311	SAÇ-SAKAL KESİMİ	HASAN SELEK	22.12.2011	21.05.2012	MESLEKİ ve TEKNİK KURSLAR	KOCATEPE İÖÖ	19
482	STEP- AEROBİK	BURÇİN EFE	13.03.2012	05.07.2012	GENEL KURSLAR	KOCATEPE İÖÖ	20
480	STEP- AEROBİK	BURÇİN EFE	12.03.2012	04.07.2012	GENEL KURSLAR	KOCATEPE İÖÖ	20
239	SULUBOYA RESİM	PINAR MENTEŞ	28.11.2011	05.04.2012	GENEL KURSLAR	BÜYÜK SINAN FATMA DALAN İÖÖ	32
266	WEB TASARIMCISI	DURALİ BACAKLI	14.12.2011	16.04.2012	MESLEKİ ve TEKNİK KURSLAR	KOCATEPE İÖÖ	19
298	YAĞLI BOYA RESİM	ADEM EĞİLMEZ	24.12.2011	02.06.2012	MESLEKİ ve TEKNİK KURSLAR	CENGİZ TOPEL İÖÖ	18

TOPLAM (376)

Tablo 9’u incelediğimizde Okullar Hayat Olsun Projesi çerçevesinde Karatay Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü tarafından açılan 20 adet kursa 376 kursiyerin katıldığını görmekteyiz. 10/10/2011 – 01/02/2013 tarihleri arasındaki süreyi kapsayan kursların 15’i genel kurslar (Arapça, Bağlama Eğitimi, Ebru, Gitar Eğitimi, Güreş (minikler), İngilizce, Pike Dikimi, Step – Aerobik, Suluboya Resim) iken; 5’i mesleki ve teknik kurslar (Osmanlı Türkçesi, Saç – Sakal Kesimi, Web Tasarımcısı, Yağlı Boya Resim) dir. Gelen talepler üzerine bazı kurslar (Arapça, Bağlama Eğitimi, İngilizce, Osmanlı Türkçesi, Step – Aerobik) 2. kez, Güreş (minikler) kursu ise 3. kez açılmıştır. Kursiyer sayılarına bakacak olursak, en çok rağbet gören kursların 45’er kursiyer ile Güreş (minikler) ile İngilizce kursları olduğunu söyleyebiliriz. Bu kursları 41 kursiyer ile Osmanlı Türkçesi, 40 kursiyer ile Step – Aerobik, 37 kursiyer ile Arapça ve 32 kursiyer ile Suluboya Resim kurslarının takip ettiğini görmekteyiz. En az katılımın olduğu kurslar ise, 15 kursiyer ile Pike Dikimi, 17 kursiyer ile Gitar Eğitimi ve 18 kursiyer ile Yağlı Boya Resim kurslarıdır.

Tablo 10. Okullar Hayat Olsun Projesi Çerçevesinde Meram Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü Tarafından Açılan Kurslar

KURS ADI	ÖĞRETMEN	BAŞLAMA	BİTİŞ	KURS TOPLAM SAATİ	YER	KURSIYER SAYISI
HAZIR GEREÇLERLE YAPILAN NAKIŞLAR	KÜBRA TERZİ	19.01.2012	11.05.2012	416	KARAHÜYÜK AHMET HAŞHAŞ İÖO	24

ÇEYİZ ÜRÜNLERİ HAZIRLAMA	FADİME DALKIRAN	16.01.2012	28.03.2012	256	FATİH SULTAN MEHMET İÖO	16
AİLE EĞİTİMİ (3 – 6)	FATMA EKEN	18.01.2012	12.04.2012	210	MEHMET BEĞENDİ İÖO	27
YATAK ODASI TEKSTİLİ	GÜLTEN YELEK	28.02.2012	06.06.2012	416	MERAM GÖDENE TOKİ İÖO	12
YATAK ODASI TEKSTİLİ	AYLA AKAY	28.02.2012	06.06.2013	416	MEHMET ve İBRAHİM ÇELİK İÖO	14
BİLGİSAYAR KULLANIMI	MEHMET REMZİ ALIÇLI	23.02.2012	08.06.2012	160	MERAM ALİYAMAN İÖO	20
SINAVLARA HAZIRLIK	HALİL İBRAHİM KESKİN	01.02.2012	27.05.2012	136	MÜMTAZ KORU İÖO	50
SINAVLARA HAZIRLIK	MEVLÜT TECİM	01.02.2012	27.05.2012	49	GÖKYURT İÖO	50
NESNE TABANLI PROGRAMCISI	ORHAN ALTIN	12.03.2012	08.06.2012	130	ATATÜRK KIZ MESLEK LİSESİ	19
OKUMA-YAZMA KURSU (I. KADEME)	YALÇIN KESER	10.03.2012	27.05.2012	120	SELÇUKLU İÖO	6
SINAVLARA HAZIRLIK	MEVLÜT TURŞUCU	12.03.2012	04.05.2012	80	MERAM CUMHURİYET İÖO	16
DEKORATİF AHSAP SÜSLEME	ARZU KILIÇ	15.03.2012	21.05.2012	280	ŞEHİT SÜLEYMAN BALLAN İÖO	15
BİLGİSAYAR KULLANIMI	ENGİN BOYSAK	24.03.2012	15.07.2012	160	KAŞINHANI ATATÜRK İÖO	24

SALON TAKIMLARI DİKİMİ	FADİME DALKIRAN	28.03.2012	30.05.2012	264	FATİH SULTAN MEHMET İÖÖ	14
						TOPLAM (307)

16 Ocak 2012 tarihi ile 15 Temmuz 2012 tarihi aralığında Okullar Hayat Olsun Projesi çerçevesinde Meram Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü tarafından açılan toplam 33 kursa 574 kursiyer katılmış olup, bu kurslardan 14'üyle ilgili veriler tabloda mevcuttur. Tablo 10'u incelediğimizde Hazır Gereçlerle Yapılan Nakışlar (416 Saat), Çeyiz Ürünleri Hazırlama (256 Saat), Aile Eğitimi (210 Saat), Yatak Odası Tekstili (416 Saat), Bilgisayar Kullanımı (160 Saat), Sınavlara Hazırlık (136 – 80 – 49 Saat), Nesne Tabanlı Programcısı (130 Saat), Okuma – Yazma Kursu (120 Saat), Dekoratif Ahşap Süsleme (280 Saat), Salon Takımları Dikimi (264 Saat) alanlarında kurslar açıldığını görmekteyiz. Açılan bu kurslardan Sınavlara Hazırlık kursuna 116, Bilgisayar Kullanımı kursuna 44, Aile Eğitimi kursuna 27, Yatak Odası Tekstili kursuna 26, Hazır Gereçlerle Yapılan Nakışlar kursuna 24 kursiyer, Nesne Tabanlı Programcısı kursuna 19, Dekoratif Ahşap süsleme kursuna 15 kursiyer katılmıştır.

Tablo 11. Okullar Hayat Olsun Projesi Çerçevesinde Selçuklu Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü Tarafından Açılan Kurslar

KURS ADI	ÇALIŞMA GÜNLERİ	ÇALIŞMA SAATLERİ	KURS YERİ	KURSİYER SAYISI
BİLGİSAYAR İŞLETMENLİĞİ	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	OSMANGAZİ İÖ	20

YAŞLI HASTA BAKIMI	HAFTA İÇİ AKŞAM	18.00 – 21.00	ATATÜRK SAĞLIK MESLEK LİSESİ	53
BİLGİSAYAR İŞLETMENLİĞİ	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	ŞÜKRİYE ONSUN İO	15
BİLGİSAYAR İŞLETMENLİĞİ	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	BÜYÜK BAYRAM İO	22
KALORİFERCİ	HAFTA İÇİ AKŞAM	18.00 – 21.00	ATATÜRK SAĞLIK MESLEK LİSESİ	23
BİLGİSAYAR İŞLETMENLİĞİ	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	MİMAR SİNAN İO	15
İNGİLİZCE	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	OSMANGAZİ İO	25
İNGİLİZCE	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	BÜYÜK BAYRAM İO	30
HALK OYUNLARI	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	MİMAR SİNAN İO	42
KİCK BOKS	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	MİMAR SİNAN İO	38
KİCK BOKS	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	NESRİN AYŞEGÜL KARDEŞLER İO	18
ARAPÇA	HAFTA SONU	08.30 – 13.30	BOSNA HERSEK LİSESİ	50
ENGELLİLERE YÖNELİK AÇILAN KURSLAR (ÖMSS)	HAFTA İÇİ AKŞAM	18.00 – 21.00	ATATÜRK ANADOLU LİSESİ	180
HIZLI OKUMA	HAFTA İÇİ AKŞAM	18.00 – 21.00	ATATÜRK SAĞLIK MESLEK LİSESİ	80
OKUMA – YAZMA KURSLARI	HAFTA İÇİ ve HAFTA SONU	08.00 – 21.00	17 OKULDA AÇILDI	170

TOPLAM (781)

Okullar Hayat Olsun Projesi çerçevesinde Selçuklu Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü tarafından açılan toplam 23 kursa 1.256 kursiyer katılmış olup, bu kurslardan 15'iyle ilgili veriler tabloda mevcuttur. Hafta içi ve hafta sonlarında açılan bu 15 kursa 781 kursiyer katılmıştır. Tablo 11'i incelediğimizde Bilgisayar İşletmenliği, Yaşlı Hasta Bakımı, Kaloriferci, İngilizce, Halk Oyunları, Kick Boks, Arapça, Hızlı Okuma, Engellilere Yönelik Açılan Kurslar (ÖMSS) ve Okuma – Yazma Kurslarının açıldığını görmekteyiz. Açılan bu kurslardan Bilgisayar İşletmenliği kursuna 72, Yaşlı Hasta Bakımı kursuna 53, Kaloriferci kursuna 23, İngilizce kursuna 55, Halk Oyunları kursuna 42, Kick Boks kursuna 56, Arapça kursuna 50, Hızlı Okuma kursuna 80, Engellilere Yönelik Açılan kurslara 180 ve Okuma – Yazma kurslarına 170 kursiyer katılmıştır. Kursiyer sayılarını değerlendirecek olursak en fazla katılımın olduğu kursun 180 kursiyer ile Engelliler Yönelik Açılan kurslar, sonra 170 kursiyer ile Okuma – Yazma kursları olduğunu; en az katılımın olduğu kursların ise 42 kursiyer ile Halk Oyunları ve 23 kursiyer ile Kaloriferci kursu olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 12. Okullar Hayat Olsun Projesi Kapsamında Konya Büyükşehir Belediyesi'nin Okulların Kullanımı İçin Temin Ettiği Malzemelerin Listesi

SIRA	VERİLEN MALZEMENİN CİNSİ	ADET
1	SANAYİ TİPİ DİKİŞ MAKİNASI	3

2	BİLGİSAYAR	21
3	BİLGİSAYAR MASASI	21
4	BİLGİSAYAR KOLTUĞU	44
5	PROJEKSİYON CİHAZI	6
6	STEP – AEROBİK TAHTASI	750
7	STEP – AEROBİK MAT	750
8	BAHÇE TİPİ SATRANÇ	22
9	TİŞÖRT	1.500
10	ŞAPKA	1.500
11	KUR'AN-I KERİM	7.760
12	ELİF CÜZ	1.920
13	GÜREŞ MİNDERİ	40
14	TATAMI MİNDER	1.200
15	SATRANÇ TAKIMI	150
16	DARBE YASTIĞI	60
17	LAPA	60
18	ELDİVEN	40

19	KUM TORBASI	30
20	FUTBOL TOPU	120
21	BASKETBOL TOPU	120
22	VOLEYBOL TOPU	120

Okullar Hayat Oldu, Yay. Haz. Konya Büyükşehir Belediyesi Okullar Hayat Olsun Projesi Birimi, Konya 2012.

Tablo 13. Konya İli Kurs ve Kursiyer Sayıları

İL		AÇILAN KURS SAYISI	KAYITLI KURSİYER SAYISI	BELGE ALAN KURSİYER SAYISI	BELGE ALAN KURSİYER ORTALAMASI (2013)	BELGE ALAN KURSİYER ORTALAMASI (2012)
K	AHIRLI	32	642	640	▲	▲

AKÖREN	1	23	23	▼	▼
AKŞEHİR	129	4246	4073	▲	▲
ALTINEKİN	15	256	245	▲	▲
BEYŞEHİR	21	331	300	▲	▲
BOZKIR	9	144	144	▼	▲
CİHANBEYLİ	113	3556	3418	▲	▲
ÇELTİK	3	58	51	▼	▲
ÇUMRA	104	2281	2258	▲	▲
DERBENT	15	296	292	▲	▲
DOĞANHISAR	7	101	100	▼	▲
EMİRGAZİ	3	65	51	▼	▲
EREĞLİ	57	1043	1022	▲	▲
GÜNEYSINIR	9	129	127	▼	▲
HADİM	31	649	638	▲	▲
HALKAPINAR	23	392	367	▲	▲
HÜYÜK	16	290	290	▲	▲
				▼	▲

ILGIN	4	76	75		
KADINHANI	44	866	866	▲	▲
KARAPINAR	84	1688	1594	▲	▲
KARATAY	406	7105	6151	▲	▲
MERAM	334	5641	5123	▲	▲
SARAYÖNÜ	14	217	200	▼	▲
SELÇUKLU	414	13348	12228	▲	▲
SEYDİŞEHİR	97	2167	2027	▲	▲
TAŞKENT	33	520	511	▲	▲
TUZLUKÇU	9	161	159	▼	▲
YALIHÜYÜK	1	18	17	▼	▼
Genel Toplam	2028	46309	42990	▲	▲

Konya’da, Okullar Hayat Olsun Projesi’nin uygulandığı okullarda Selçuklu, Karatay, Meram ve Akşehir ilçeleri belge alan kursiyer sayılarına göre en başarılı ilçelerdir. Bozkır, Çeltik, Doğanhisar, Emirgazi, Güneysınır, Ilgın, Sarayönü ve Tuzlukçu ilçelerinde ise kursiyer sayıları 2012 yılında genel ortalamanın üzerindeyken; 2013 yılında bu sayı genel ortalamanın altında kalmıştır.

Türkiye genelinde 2011 – 2013 yılları arası Okullar Hayat Olsun Projesi okullarında açılan 53.076 kursa, 448.834 kişi katılmış, 412.201 kişi belge almıştır. Konya özelinde açılan kurs sayısı 3.305, kayıtlı kursiyer sayısı toplamda 46.309,

belge alan kursiyer sayısı ise 42.990 olmuştur. Konya bu rakamlar ile gerek kurs sayısı, gerek toplam kayıtlı kursiyer sayısı, gerekse belge alan kursiyer sayısında açık arayla Türkiye birincisi olmuştur.

Proje genelinde kurs çeşitlerine göre kursiyer sayılarına bakacak olursak; genel kurslardan belge alan kursiyer sayısı 276.542, mesleki ve teknik kurslardan belge alan kursiyer sayısı 115.477, okuma – yazma kurslarından belge alan kursiyer sayısı 20.182’dir. Konya özelinde ise; genel kurslardan belge alan kursiyer sayısı 37.332, mesleki ve teknik kurslardan belge alan kursiyer sayısı 4.935, okuma – yazma kurslarından belge alan kursiyer sayısı ise 723’tür. Konya, genel kurslardan belge alan kursiyer sayısında Türkiye birincisi; mesleki ve teknik kurslardan belge alan kursiyer sayısında Türkiye dördüncüsü; okuma – yazma kurslarından belge alan kursiyer sayısında Türkiye yedincisidir.

Türkiye genelinde 10.351 kişinin katılımıyla yapılan Okullar Hayat Olsun Projesi memnuniyet anketine Konya’dan 177 kişi katılmıştır. 177 katılımcının 115’i (% 64.97) kadın, 62’si (% 35.03) erkektir. Katılımcıların 92’si (% 51.98) 25 – 44 yaş aralığındadır. Okullar Hayat Olsun Projesi hakkında katılımcıların 160’ı (% 90.39) projeden memnun olduklarını belirtirken, 104 katılımcı (% 58.76) proje kapsamında ilerleyen süreçte yapılacak etkinliklere katılım göstereceğini belirtmiştir (Okullar Hayat Olsun Projesi Faaliyet Raporu, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, 02/12/2013, http://gaziantep.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_04/14031124_levrak55943.pdf, Erişim Tarihi: 27.09.2014).

SONUÇ

Araştırmada, günümüz eğitim sisteminde önemle üzerinde durulmaya çalışılan hayat boyu öğrenme kavramı, Okullar Hayat Olsun Projesi ve bu projenin Konya özelinde uygulanışı incelenmiş; projenin gerçekleştirilmesinde üçlü saç ayağını oluşturan birimlerin (Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Konya Orman Bölge Müdürlüğü ve Konya Büyükşehir Belediyesi) yapmış olduğu etkinlikler ve projenin

getirileri bir kaynakta toplanmış olup elde edilen bulgulara bakılarak şu sonuçlara ulaşılabilir:

1. Hayat boyu öğrenme, bireye metabilışsel düşünme yeteneği (bireylerin kendi potansiyellerini fark etmeleri) kazandırır.
2. Hayat boyu öğrenme, bireye yeniliklere açık olma düşüncesini kazandırır.
3. Hayat boyu öğrenme, bireyi girişken ve üretken olmaya teşvik eder.
4. Hayat boyu öğrenmede süreklilik esastır. Süreklilik, eğitim sürecinin yaşamın ilk yıllarından sonuna kadar devam ettiğini vurgular. Böylece hayat boyu öğrenme, bireye “öğrenmenin yaşı yoktur” düşüncesini kazandırır.
5. Hayat boyu öğrenme, içerikten ziyade; sürece ve süreç sonundaki kazanımlara önem verir.
6. Hayat boyu öğrenmede, bireyin kendi yaptığı çalışmalar ile daha anlamlı öğrenmeler gerçekleşeceği savunulur.
7. Hayat boyu öğrenme, yukarıdaki özelliklerinin de etkisiyle günümüz eğitim ihtiyaçlarına cevap verme noktasında tercih edilen yaklaşımlardandır.
8. Okullar Hayat Olsun Projesi, hayat boyu öğrenmeyi temel alır ve eğitimde yaş sınırlandırmasını ortadan kaldırır.
9. Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında belediyelerin okul bina ve bahçelerini okul dışında kullanarak hizmet üretmeleri ile birlikte belediye hizmetleri yaygınlaştırılmıştır.
10. Okullar Hayat Olsun Projesi ile toplumun öğrenme imkânları genişletilmiştir.
11. Okullar Hayat Olsun Projesi ile projeye katılan okullar hafta içleri (akşamlar da dâhil), hafta sonları ve yaz tatillerinde gerek öğrencilerin, gerek

velilerin, gerek mahallelinin kullanımına sunularak daha işlevsel hale gelmekte ve böylelikle okullar cıvıl cıvıl olmaktadır. Böylece, zaman ve kamu malları olumlu yönde ve maksimum seviyede değerlendirilmektedir.

12. Okullar Hayat Olsun Projesi ile özellikle öğrenciler zamanlarını zararlı ortamlarda heba etmekten kendilerini muhafaza edebilmektedirler.

13. Okullar Hayat Olsun Projesi ile kamu birimleri arasında işbirliğinin kurumsallaşmasına katkı sağlanmıştır.

14. Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında açılan kurslarda milli takımlara (judo) kabul gören sporcular yetişmektedir.

15. Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında yapılan peyzaj çalışmaları ve dikilen fidanlarla birlikte okul bahçeleri daha yaşanabilir hale gelmektedir.

16. Okullar Hayat Olsun Projesi sayesinde okul – öğrenci – veli üçgeni daha sağlam temeller üzerinde yükselmekte; gerek velinin gerekse öğrencinin okula olan aidiyet ve güven duygusu artmaktadır.

17. Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında açılan kurslar, düzenlenen etkinlikler neticesinde ülkemizin eğitim seviyesi yükselmekte; dünya ile rekabet edebilme gücü artmaktadır.

KAYNAKÇA

Akkuş, Nur (2008). *Yaşam Boyu Öğrenme Becerilerinin Göstergesi Olarak 2006 PISA Sonuçlarının Türkiye Açısından Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı. Ankara.

Ayhan, Serap (2005). “Dünden Bugüne Yaşam Boyu Öğrenme”, *1. Yaşam Boyu Öğrenme Sempozyumu*, 9-10 Aralık 2004, Yayınlanmış Sempozyum Bildirileri, Ankara: Pegem A Yayıncılık, s.2-14.

Bükel, İbrahim (2010). “Eğitim Öğretimde Hayat Boyu Öğrenme Perspektifi”, *Mercek Yayınları*, 15/57-1, 101-109.

Diker Coşkun, Yelkin (2009). *Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı. Ankara.

Dokümanlar – Proje Sunumu, <http://okullarhayatolsun.meb.gov.tr/> Erişim Tarihi: 15.05.2014.

DPT (2001). *Hayat Boyu Eğitim veya Örgün Olmayan Eğitim Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.

DPT (2009). *2009 Yılı Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) ve Gençlik Programı Uygulama Raporu*. AB Eğitim ve Gençlik Programları Kitapları Analiz ve Raporlar Serisi. Ankara: Kayıhan Ajans.

Duman, Ahmet (2005). “Türkiye’de Yaşam Boyu Öğrenme Siyasalarını Oluştur(a)mamanın Dayanılmaz Hafifliği”, *1. Yaşam Boyu Öğrenme Sempozyumu*, 9-10 Aralık 2004, Yayınlanmış Sempozyum Bildirileri, Ankara: Pegem A Yayıncılık, s. 31-44.

Ersoy, Aynur (2009). *Yaşam Boyu Öğrenme ve Türkiye’de Halk Kütüphaneleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı. Ankara.

Ersoy, Aynur ve Yılmaz, Bülent (2009). “Yaşam Boyu Öğrenme ve Türkiye’de Halk Kütüphaneleri”, *Türk Kütüphaneciliği Yayınları* 23, 4 (2009), 803-834.

<http://hbogm.meb.gov.tr/> Erişim Tarihi: 13.01.2015.

<http://hayatboyu.meb.gov.tr/?px=1.2.40> Erişim Tarihi: 10.02.2014.

<http://hbogm.meb.gov.tr/oho/Haberler.html> Erişim Tarihi: 24.07.2014.

http://hbogm.meb.gov.tr/oho/imza_toreni.html Erişim Tarihi: 10.06.2014.

<http://konyaobm1.ogm.gov.tr/> Erişim Tarihi: 13.06.2014.

http://okullarhayatolsun.meb.gov.tr/isDosyalar/2014/01/17/16-01-2014-tarihli-ve-233807-s_4W_VMfUg3z.pdf Erişim Tarihi: 05.09.2014.

Komisyon (2012). *Eğitim Bilimleri Konu Anlatımlı Modüler Set/Program Geliştirme*. Ankara: İhtiyaç Yayıncılık.

Konya/Karatay Kocatepe İlköğretim Okulu Okullar Hayat Olsun Projesi Tanıtım Filmi, <http://hbogm.meb.gov.tr/oho/pilotUygulama.html> Erişim Tarihi: 27.04.2014.

Mahiroğlu, Ahmet (2005). “Avrupa Birliği Ülkelerinde Yeni Eğitim Politikaları Yaşam Boyu Öğrenme”, Milli Eğitim 33/167 (Özel sayı: AB Sürecinde Eğitim), 154-172.

MEB (1990). *On Üçüncü Milli Eğitim Şûrası, Yaygın Eğitim*. Ankara: Mesleki Teknik Açıköğretim Matbaası.

MEB (2006). *MEGEP Türkiye'nin Başarısı için İtici Güç Hayat Boyu Öğrenme Politika Belgesi*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

MEB (2009). *Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi/Yüksek Planlama Kurulu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Okullar Hayat Oldu, Yay. Haz. Konya Büyükşehir Belediyesi Okullar Hayat Olsun Projesi Birimi, Konya 2012.

Okullar Hayat Olsun Projesi Faaliyet Raporu, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,02/12/2013,

http://gaziantep.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_04/14031124_1evrak55943.pdf,

Erişim Tarihi: 01.06.2014.

Özcan, Aynur (2008). *Avrupa Birliği'nin Yaşam Boyu Öğrenme Stratejileri: AB Resmi Belgelerindeki Yaşam Boyu Öğrenme Yaklaşımının İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Halk Eğitimi Bölümü. Ankara.

Proje Hakkında, <http://okullarhayatolsun.meb.gov.tr/> Erişim Tarihi: 20.04.2014.

Tortop, Özgül (2010). *Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenme Temel Yeterlik Alanları: Türkiye Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalı. Ankara.

Turan, Sevgi (2005). “Öğrenen Toplumlara Doğru Avrupa Birliği Eğitim Politikalarında Yaşam Boyu Öğrenme”, *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi* 5/1, 87-98.

EKLER

EK-1: Bilgi Teknolojisi Sınıfı ve Kütüphane

EK-2: 16 Derslikli İlköğretim Okulu Örnek Vaziyet Planı

EK-3: 32 Derslikli İlköğretim Okulu Örnek Vaziyet Planı

EK-4: 24 Derslikli İlköğretim Okulu

EK-5: Kamelya – Satranç – Anfi – Kum Havuzu Fotoğrafi

EK-6: Anfi Fotoğrafi

EK-7: Satranç Sahası Fotoğrafi

EK-8: Kum Havuzu Fotoğrafi

EK-9: Projenin Logosu

EK-10: Proje İle İlgili Gazete Sayfaları

EK-11: Okullar Hayat Olsun Projesi İle İlgili Türkiye Belediyeler Birliği'nin "İller ve Belediyeler Dergisi" Mart 2012 – 767 Sayısında Yayınlanan Röportajlar

EK-12: Okullar Hayat Olsun Projesi (Konya) İle İlgili Taraflarla Yapılan Röportajlar

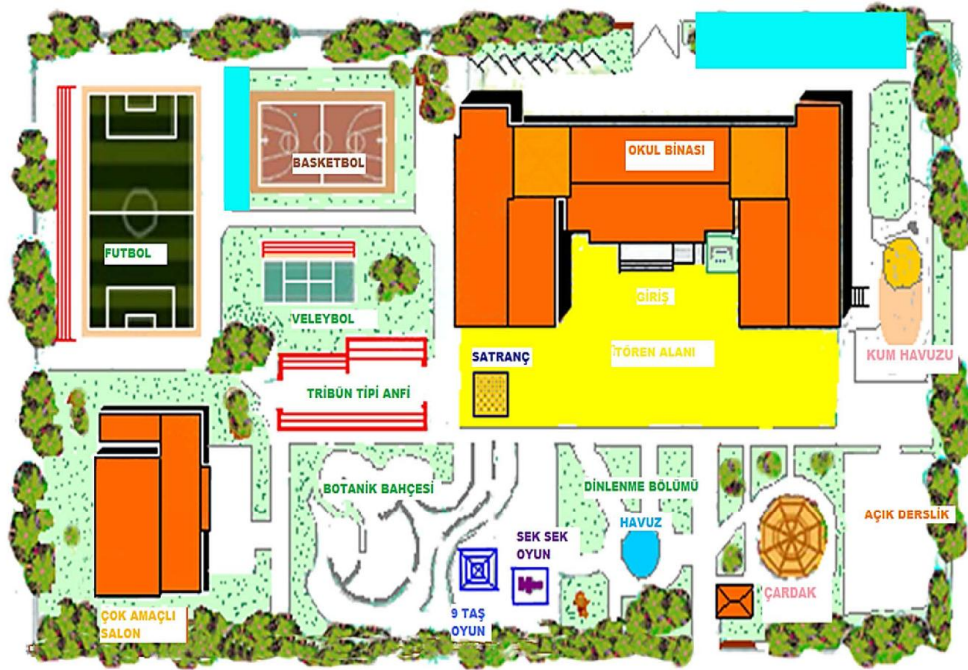
EK-1

EK-2

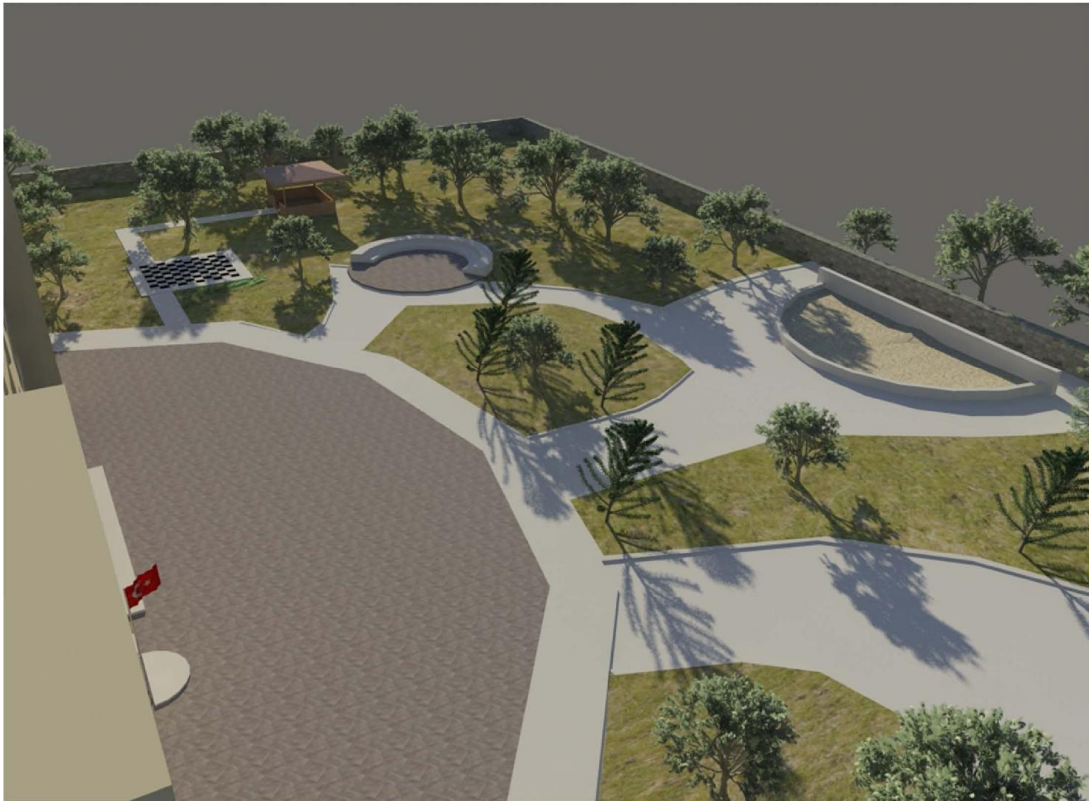
32 DERSLİKLİ İLKÖĞRETİM OKULU ÖRNEK VAZİYET PLANI 1/500

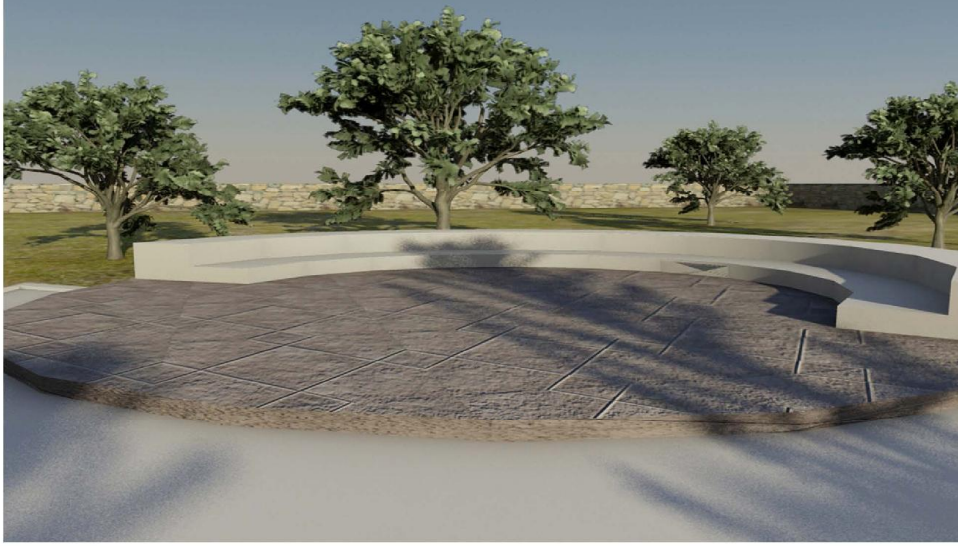
EK-4

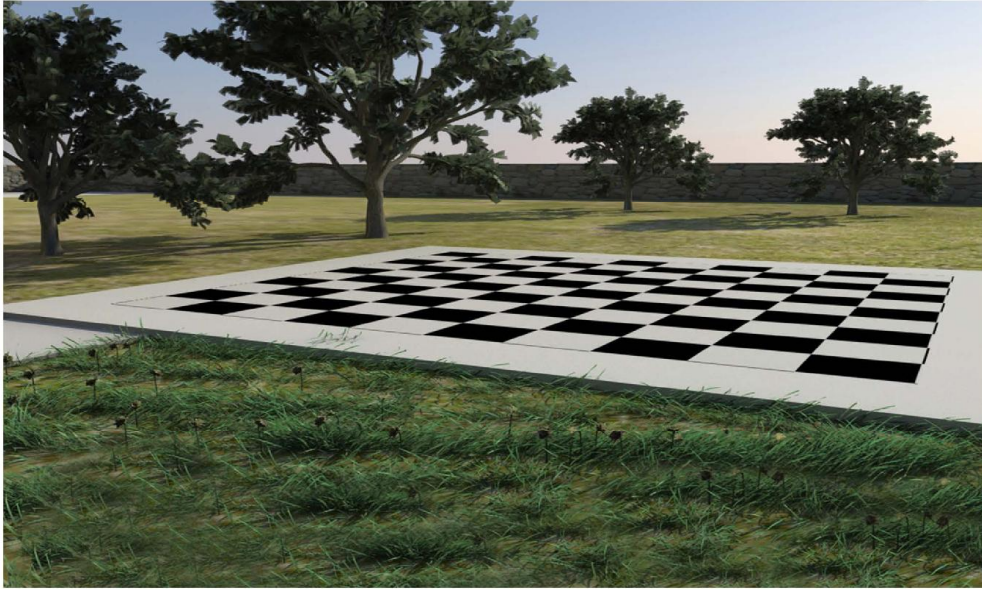
EK-5

EK-6

EK-7

EK-8

EK-9

OKULLAR HAYAT OLSUN**Küre'de 600 fidan toprakla buluştu**

■ Küre'de Orman İşletme Müdürlüğü ile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından "Okullar Hayat Olsun Projesi" kapsamında düzenlenen etkinlikte, Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu bahçesine mazi, 600 fidan dikildi. **KASTAMONU İHA**

Kaynak: **TÜRKİYE**
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Tarih : 05.06.2012
Sayfa : 19
Tiraj : 145163
StxCm : 8

'Okullar Hayat Olsun' 396 bin fidan kazandırdı

Çocuklara tabiat sevgisini aşlamayı ve ağaçlandırmaya katkıda bulunmayı hedefleyen Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında 2 bin 339 okul bahçesi Milli Eğitim Bakanlığı ve belediyeler tarafından yeniden düzenlendi. Bu kapsamda 17 bin 350 dekarlık alana 396 bin 729 adet fidan dikildi.

Konuyla ilgili açıklama yapan Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, 2008 yılında başlatılan ağaçlandırma seferberliğiyle 2,3 milyon hektarlık alanın ağaçlandırılacağını hatırlattı. Seferberlikte son yıla girildiğini ve ilk dört yılda hedefleri aşarak toplam 1 milyon 929 bin hektar alanda ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışması yaptıklarını vurguladı.

Seferberlik çerçevesinde hastane ve sağlık ocağı bahçesi, cami, ibadethane ve mezarlık, karayolu ve köy yolları kenarı ile okul bahçelerinin ağaçlandırıldığına dikkati çeken Eroğlu, "Bu yıl sonunda tamamlanacak seferberlik neticesinde takriben 2,4 milyon hektarlık alanda ağaçlandırma çalışması yapılmış olacak. İncelemelerde bulunmak üzere gittiğim her ilde fidan dikme merasimleri düzenliyoruz." ifadelerini kullandı. **ANKARA AA**

Kaynak: **ZAMAN**
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Tarih : 31.07.2012
Sayfa : 3
Tiraj : 928968
StxCm : 22

OKULLAR HAYAT BULSUN

Orman ve Su İşleri Bakanı Eroğlu, "Çocuklarımız diktikleri fidanlarla birlikte büyürken, ağacı ve tabiatı seven bir nesil yetişiyor" diye konuştu.

ORMAN ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, "Okullar Hayat Olsun" Projesi kapsamında, çocukların diktikleri fidanlarla birlikte büyüyeceğini, ağacı ve tabiatı seven bir neslin yetişeceğini bildirdi. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, Bakan Eroğlu, "Okullar Hayat Olsun" Projesi ile öğrencilere başta tabiat sevgisinin aşılanacağını ve okul bahçelerinin öğrencilerin rahat nefes alabilecekleri alanlar haline getirileceğini belirtti.

Bu amaçla 2011 yılında Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında protokol yapıldığını hatırlatan Eroğlu, bu yıl başlanan ve 5 yıl bo-

yunca devam edecek projeye okul bahçelerinin peyzaj düzenlemesinin ve ağaçlandırılmasının yapılacağını bildirdi. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı pek çok okulda, Orman Genel Müdürlüğü ekiplerince fidan dikimi konusunda eğitim verildiğini aktaran Eroğlu, şunları kaydetti: "Öğretmenler, öğrenciler, veliler ve mahalle sakinlerinin de iştirakleriyle fidan dikimi yapılmaktadır. Böylece çocuklarla birlikte yapılan bu faaliyet neticesinde, çocuklarımız diktikleri fidanlarla birlikte büyürken, ağacı ve tabiatı seven bir nesil yetişiyor.

Bakanlığımızın koordinasyonunda gerçekleştirilen 'Okullar Hayat Olsun'

Projesi uygulama çalışmaları neticesinde, ülke genelinde 2 bin 339 okul bahçesi Milli Eğitim Bakanlığı ve Belediyeler ile işbirliği içerisinde yeniden düzenlendi. Böylece 17 bin 350 dekar alana 396 bin 729 adet fidan dikildi."

Ağaçlandırma seferberliği

Eroğlu, 2008 yılında başlatılan ağaçlandırma seferberliğiyle 2,3 milyon hektar alanın ağaçlandırılacağını hatırlatarak, seferberlikte son yıla girildiğini ve ilk dört yılda hedefleri aşarak toplam 1 milyon 929 bin hektar alanda ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışması yaptıklarını vurguladı.

BAKAN PRİŞTİNA'DA: Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Prishtine'deki Sultan Murat Hüdevendigar Türbesi'ni ziyaret ederek dua etti. Ziyarette AK Parti Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz da bulundu.

Kaynak: **MİLAT**
GÜNLÜK BÖLGESEL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Tarih : 31.07.2012
Sayfa : 14
Tiraj : 11105
StxCm : 91

Okul bahçeleri otopark olmayacak

■ Milli Eğitim Bakanlığı'nın okulların tamamen halka açılmasını amaçlayan "Okullar Hayat Olsun" projesi kapsamında, okul bahçeleri artık otopark olarak kullanılmayacak. MEB Müsteşar Yardımcısı Halis Yunus Ersöz, Türkiye'de 42 bin civarında okul bulunduğunu, projeye okulların daha etkin bir şekilde toplum hizmetine açılmasının, bahçelerinin ağaçlandırılmasının, düzenlenmesinin amaçlandığını belirtti. Ersöz, "Bu alanın otopark olarak kullanılması çok anlamsızdı. Bu kadar çocuk top oynamak zorunda kalırken, sokakta zamanını geçirmek zorunda kalırken, o alanı birkaç kuruş gelir elde etmek amacıyla kullanmanın doğru olmadığını düşünüyoruz" değerlendirmesinde bulundu. ■ ANKARA

Kaynak: **YENİ SAFAK**
ULUSAL GÜNLÜK GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Tarih : 17.12.2011
Sayfa : 11
Tiraj : 103761
StxCm : 14

Aksaray'da okul hayat oldu

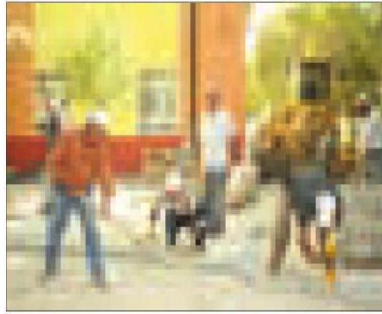
Okullar Hayat Olsun Projesi'nin tanıtımı ve protokol imzalama töreni Aksaray Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Proje, okulların ders saatleri dışında da aktif olması ve öğrencilerin yanı sıra tüm halka da hizmet verebilmesini içeriyor. Proje kapsamında öğrenciler ve veliler ders saatleri dışında okulların laboratuvar, çok amaçlı salon ve derslikleri ile spor salonlarından faydalanabilecekler. Yine proje dâhilinde okul bahçeleri daha yeşil bir hale gelecek ve okul bahçelerine spor aletleri terleştirilerek mahallelinin toplan-

ma mekânları haline getirilecek. Projenin paydaşları Aksaray Valiliği, Aksaray Belediyesi, Milli Eğitim Müdürlüğü, Orman Müdürlüğü olarak belirlendi. Belediye Başkanı Nevzat Palta, bu çalışmayı sonuna kadar desteklediklerini ifade ederek, "Okullar Hayat Olsun Projesi hükümetimizin ortaya koymuş olduğu Türkiye genelinde uygulamaya konacak güzel bir proje." dedi. Vali Orhan Alimoğlu da, "Okullarımız mahallelerin kültür merkezi, bahçeler ise mahallenin bahçesi olsun istiyoruz" dedi. ■ YENİ ŞAFAK / AKSARAY

Kaynak: **YENİ ŞAFAK ANKARA TAŞRA BASKISI**
GÜNLÜK BÖLGESEL GAZETE
ANKARA
EKONOMİ

Tarih : 27.05.2012
 Sayfa : 16
 Tiraj : 98556
 StxCm : 31

HABERLER

“Okullar hayat buluyor”

■ **KARAMAN'DA** “Okullar Hayat Bulsun” projesi kapsamında çalışmalar devam ediyor. Projenin en önemli destekçilerinden Karaman Belediyesi de okullara olan katkısını sürdürüyor. Proje kapsamında Cumhuriyet Nihat Arslan İlköğretim Okulu bahçesinde öğrencilerin yararlanabilmeleri için çevre düzenlemesi yapılıyor. Karaman Belediyesi, okul bahçesini parke taşlarla donatırken, spor sahasının zeminine de beton dökerek projeye katkıda bulunuyor. Park-Bahçe Müdürlüğü ekipleri tarafından yürütülen çalışmalar tamamlandığında okul bahçesi yeni bir spor sahasına ve çocuk oyun alanına kavuşacak. Yapılan çalışmaları yerinde inceleyen Belediye Başkanı Kâmil Uğurlu, Karaman'da bulunan okullara gereken bütün desteği verdiklerini söyledi. Karaman Belediyesi olarak eğitim ve öğretim kalitesinin artırılmasına büyük önem verdiklerini, okullarda çevre düzenlemesi ile açık sosyal alanların oluşturulması çalışmaları yaptıklarını ifade eden Başkan Uğurlu, “Artık çocuklarımıza sadece kapalı alanlarda değil, onlara açık alanlarda da eğitim vermeliyiz. Onları yeşilliklerle, doğa ile ve sosyal donatılarla buluşturmalıyız. Biz okul bahçelerinin, mahallelinin vakit geçirebileceği, eğlenip dinlenme aktiviteleri için yararlanabilecekleri, çocuklar ve gençlerin oyun oynayıp spor yapabilecekleri mekânlar haline gelmesini istiyoruz. Okul bahçelerinin bir yaşam merkezi olması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz” dedi. **Karaman / cihan**

Kaynak: **YENİ ASYA**
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Tarih : 25.08.2012
Sayfa : 3
Tiraj : 51933
StxCm : 88

Okullar hayat olsun projesi başladı...

KIRIKKALE **İHA**

■ Milli Eğitim Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Belediyeler Birliği tarafından ortaklaşa düzenlenen 'Okullar Hayat Olsun' projesi Kırıkkale'de imzalanan protokolle başladı. Kırıkkale'de, "Okullar Hayat Olsun Projesi" uygulama protokolü Vali Yardımcısı Yusuf Ziya Karacaev başkanlığında İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Kırıkkale Belediyesi ve Orman İşletme Müdürlüğü arasında imzalanarak yürürlüğe girdi. Proje kapsamında Kırıkkale'de faaliyet gösteren okulların derslikleri, kütüphaneleri, bilgi teknoloji sınıfları, çok amaçlı salonları, konferans salonları, spor salonları ve okul bahçeleri eğitim öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında toplumun hizmetine açılacak.

Kaynak: **TÜRKİYE**
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Tarih : 27.05.2012
Sayfa : 19
Tiraj : 145163
StxCm : 18

“Okullar Hayat Olsun Projesi” Samsun'da uygulanıyor

Okullar Hayat Olsun Projesi, Samsun'da uygulanmaya devam ediyor. Proje ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren okulların, eğitim öğretim saatleri dışında, dinlenme aktivitelerine imkan veren güvenli alanlar haline dönüştürülmesi amaçlanıyor. Bu amaçla, okulların hafta sonlarında ve yaz aylarında dersliklerinin, kütüphanelerinin, bilgi teknolojileri sınıflarının, çok amaçlı salonlarının, konferans salonlarının, spor salonlarının ve okul bahçelerinin belediyelerle işbirliği yapılarak velilerin, mahallelinin ve çevrenin hizmetine açılması, okulların öğrenciler ve yetişkinler için birer hayat boyu öğrenme merkezi haline dönüştürülmesi hedefleniyor.

YARDIM TALEPLERİNE OLUMLU CEVAP VERİLDİ

Söz alan ilçe milli eğitim şube müdürleri, ilçelerinde yapılan çalışmaları anlatarak, kendilerine destek olan belediye başkanlıklarına teşekkür etti. Belediyeler adına söz alan katılımcılar, her konuda okullara destek olmaya çalıştıklarını, bu konuda kendilerine gelen talepleri değerlendireceklerini, eğitimin yanında olduklarını ifade etti. Henüz protokol imzalamayan belediyeler adına ise eğitim camiası ve okulların her türlü işbirliği ve yardım taleplerine olumlu cevap verildiği ifade edildi. (CİHAN)

Kaynak: **HABER VAKTİM**
GÜNLÜK YEREL GAZETE
ANKARA
SİYASİ

Tarih : 18.07.2012
Sayfa : 10
Tiraj : 5000
StxCm : 34

'Okullar Hayat Olsun Projesi' Mezitli'de

■ Gülhan DEMİRCİ / MERSİN, (DHA)

MİLLİ Eğitim Bakanlığı'nın başlattığı 'Okullar Hayat Olsun Projesi' Mersin'in Mezitli ilçesinde de hayata geçiyor.

'Okullar Hayat Olsun Projesi' Uygulama Protokolü için tören düzenlendi. Mezitli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nde yapılan törene Mezitli Kaymakamı Kamil Kıcıroğlu, İl Milli Eğitim Müdür Vekili Kamil Çelebiyılmaz, Mersin Orman İşletme Müdürü Halis Belen, Mezitli Belediye Başkanı Uğur Yıldırım, Fındıkpınarı Belediye Başkanı Fatih Say, Tepeköy Belediye Başkanı Durcan Duru, İlçe Milli Eğitim Müdürü Muzaffer Nenni ve İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü Kamil Durdu katıldı. ube Müdürü Kamil Durdu'nun sunumunu ardından konuyla ilgili protokol imzalandı.

Kaynak: **HÜRRİYET ADANA ÇUKUROVA**
GÜNLÜK BÖLGESEL GAZETE
ADANA
SİYASİ

Tarih : 11.04.2012
 Sayfa : 6
 Tiraj : 402460
 StxCm : 20

Okullar Hayat Olsun Projesi'nde çalışmalar sürüyor

ANKARA (ANAHABER)
 Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, başlattıkları 'Okullar Hayat Olsun Projesi' çerçevesinde 2 bin 339 okul bahçesinin düzenlendiğini, 1 milyon 929 bin hektar alanda ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışması yaptığını belirtti.

'Okullar Hayat Olsun Projesi' ile öğrencilere başta tabiat sevgisinin aşılacağını ve okul bahçelerinin öğrencilerin rahat nefes alabilecekleri alanlar haline getirileceğini belirten Bakan Veysel Eroğlu, bu mak-

satla 2011 yılında Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında protokol yapıldığını belirtti. Veysel Eroğlu, "Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı pek çok okulda Orman Genel Müdürlüğü ekipleri fidan dikimi konusunda eğitim vermektedir. Öğretmenler, öğrenciler, veliler ve mahalle sakinlerinin de iştirakleriyle fidan dikimi yapılmaktadır.

Böylece çocuklarla birlikte yapılan bu faaliyet neticesinde çocuklarımız diktikleri fidanlarla birlikte büyürken, ağacı ve tabiatı seven bir nesil yetişiyor. Bakanlığımızın ko-

ordinasyonunda gerçekleştirilen 'Okullar Hayat Olsun Projesi' uygulama çalışmaları neticesinde ülke genelinde 2 bin 339 okul bahçesi Milli Eğitim Bakanlığı ve belediyelerle işbirliği içerisinde yeniden düzenlendi. Böylece 17 bin 350 dekar alana 396 bin 729 adet fidan dikildi."dedi.

'Okullar Hayat Olsun Projesi' protokolü Orman ve Su İşleri Bakanı Eroğlu, Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer ve İstanbul Belediye Başkanı ve Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Kadir Topbaş tarafından 13 Aralık 2011 tarihinde imzalanmıştı.

Kaynak: **KÜRESEL ANA HABER**
HAFTALIK BÖLGESEL GAZETE
ANKARA
SİYASİ

Tarih : 06.08.2012
 Sayfa : 13
 Tiraj : 6450
 StxCm : 29

EK-11

Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ömer DİNÇER'in Röportajı

Sayın Bakanım, Okullar Hayat Olsun Projesi'nin amacı nedir ve topluma ne tür katkılar sağlamasını bekliyorsunuz?

Ömer DİNÇER: Bu proje ile temelde eğitimin topluma yayılması; okullarla ailelerin, velilerin ve mahallelinin buluşturulması hedeflenmektedir. Biz, eğitimin sadece okullar ve dersliklerde yapılan eğitim-öğretimle sınırlı olmadığını düşünüyoruz. Dersliklerin yanı sıra okul bahçelerinin, eklentilerinin, sokağın ve hatta evlerin salonlarının çocuklarımızın eğitim ve öğrenme düzeyi üzerinde etkisi vardır. Ülkemizin eğitim seviyesini artırmak için böylesi bir projeye ihtiyaç bulunmaktadır. Çünkü ülkemizde ortalama eğitimde geçen süren 6,1 yıldır. Bu süre gelişmiş ülkelerde iki katın üzerinde olup, şayet 2023 yılında dünyanın en büyük on ekonomisi arasına girilmek isteniyorsa topyekûn bir eğitim seferberliğinin başlatılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, okul-toplum ilişkisinin geliştirilmesi ve velilerin okullara aidiyetinin artırılması eğitimin niteliğinin artışında ve okul başarısı üzerinde olumlu etkiye sahiptir. Proje ile veli-okul-öğretmen ilişkisi karşılıklı etkileşimin artışıyla birlikte daha sağlıklı bir zemine oturacaktır.

Bu bağlamda projenin amacı, okulların toplum hizmetine açılmasıdır. Okulların derslikleri, toplantı salonları, konferans salonları, spor salonları, çok amaçlı salonları ve bahçeleri ağaçlandırılarak ve düzenlenerek eğitim-öğretim saatlerinin dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında mahallelinin hizmetine sunulmaktadır. Böylece okulların öğrenciler ve yetişkinler için birer "hayat boyu öğrenme merkezi" ve eğlenme ve dinlenme aktivitelerine imkân veren "yaşayan güvenli alanlar" haline dönüştürülmesi amaçlanmaktadır.

Projenin kamu hizmet sunumu açısından ortaya çıkaracağı faydalar için neler söyleyebilirsiniz?

Ö.D. : Temel amacımızın yanı sıra Okullar Hayat Olsun Projesi birçok alandaki geleneksel davranış ve anlayışta değişiklik yapabilecek bir potansiyeli bünyesinde barındırmaktadır. Projenin kaynak kullanmada etkinliği ve kamu kurumları arasında koordinasyon ve işbirliğini artırmaya yönelik unsurlara sahip olduğunu söyleyebiliriz. Gerçekten, kamu kaynaklarının daha verimli ve etkili bir şekilde kullanılabilmesi için gelişmiş birçok ülkede okullardan okul saatleri dışında da yararlanılmasına yönelik eğilimler artmaktadır. Çünkü, okullardan eğitim dönemleri dikkate alındığında gündüz saatlerinin ancak yüzde 30'u civarındaki kısmında yararlanılmaktadır. Geri kalan saatlerde ve akşamları ise kıt kaynaklarla yapılan bu milli servet atıl kalmaktadır. Bir seferberlik anlayışıyla, büyük kaynaklar ayırarak ve vatandaşlarımızın katkılarıyla oluşturduğumuz alanlardan yeterince yararlanılmamaktadır. Okullar gece vakitlerinde hizmete açılmadığı gibi hafta sonları çoğunlukla tümüyle kapalıdır. Ülkemizde 42 bin civarında okul, 600 bin civarında derslik, binlerce spor salonu, konferans salonu, bilgi teknolojisi sınıfı, kütüphane bulunmakta ancak bunlardan büyük ölçüde yararlanılmamaktadır. Buna karşılık, ülkemizdeki belediyeler başta olmak üzere diğer kamu kurumları okullardan yararlanılarak yerine getirilebilecek hizmetler sunmak amacıyla kapasite oluşturmak için milyarlarca lira kaynak harcamaktadır. Ayrı birimler oluşturmak altyapı ve yatırım harcamalarının yanı sıra kuşkusuz önemli miktarda idari ve personel harcaması ortaya çıkarmaktadır. Örneğin, ülkemizde belediyelerin birçoğu bilgi evleri ve kütüphaneler açmaktadır. Her mahalleye bu tesisleri yapmak belediye bütçeleriyle karşılanması mümkün olmayan büyük maliyetler oluşturacaktır. Oysa belediyeler, uygulama alanı olarak okulu, bilgi teknolojileri sınıflarını ve kütüphaneleri aynı fonksiyonları icra etmek için kullanabilirler.

Diğer taraftan ülkemiz kamu yönetiminin önemli zafiyetlerinden biri olan kurumsal taassup bu proje ile azalacaktır. Merkezi ve yerel idareler arasında işbirliği ve koordinasyon içinde çalışma geleneğinin yerel düzeyde bir uygulaması ortaya çıkmış olacaktır. Bu projenin merkezi ve yerel idarelerin kaynak ve imkânlarını

işbirliği içinde halkın hizmetine sunmalarında bir kilometre taşı olacağını düşünüyorum.

Bir başka husus projenin toplumun artan eğitim, kültür ve sosyal hizmet talebine cevap verilmesinde önemli bir rol üstlenecek olmasıdır. Bilgi toplumunda yaşam ve çalışma şartları hızla değişmekte, eğitim ve hayat boyu öğrenme tüm toplumun süreklilik arz eden bir ihtiyacı haline dönüşmüş bulunmaktadır. Artan ihtiyacı karşılamak için sürekli yatırım yapmak ve hizmet üretmek gerekecektir.

Okulları ortak yaşam alanına dönüştüren adımlar nelerdir?

Ö.D. : Okullar mahallenin ortak yaşam alanına, başta bahçelerinin ağaçlandırılması ve düzenlenmesi olmak üzere diğer tüm alanlarının hizmete açılması ile dönüşecektir. Okul bahçeleri mahallelinin eğlenme ve dinlenme aktiviteleri için yararlanabilecekleri, çocuklar ve gençlerin oyun oynayıp spor yapabilecekleri mekânlar olarak kullanılabilir. Çocuklar, sokaklarda oyun oynamak, spor yapmak, özellikle büyükşehirlerde mahalle kaldırım kenarlarında sosyalleşmek yerine; okul bahçeleri buluşma alanı haline gelecektir. Okul bahçelerinde yeşil alan, ana sınıfı oyun parkı ve kum havuzu, spor sahaları, geleneksel çocuk oyun alanları ve sahaları (mendil kapmaca, sek sek, dokuztaş vb.), çardak-kameriye, dinlenme ve oturma grubu, açık derslik ve anfitiyatro ile gezinti yolları yer alacaktır.

Okulun konferans salonları, çok amaçlı salonları ve dersliklerinde mesleki, sosyal ve kültürel eğitimler ve faaliyetler düzenlenebilir. Ailelerin okullara aidiyetini artıracak toplantı, seminer ve konferanslar, aile-çocuk eğitime ilişkin bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri, okuma yazma kursları vb. etkinlikler okulların konferans salonlarında ve dersliklerde tertip edilebilir.

Spor salonları açılarak güreş, uzak doğu sporları, atletizm vb. alanlarda okullarda olmayan ve gençler için cazip olan spor alanlarında kurslar düzenlenmesinde kullanılabilir. Bu salonlar fitness programı imkânı sunacak ekipmanlarla donatılarak hem örgün öğretim öğrencilerine hem de mahallelinin

yararlanmasına açılabilir. Bayanlar için özel programlar düzenlenebilir. Böylece spor ve sağlıklı yaşam imkânları toplumun tüm kesimlerine yayılabilir.

Okuma kültürünün yaygınlaştırılması ve güvenli alanlarda internet erişimi sağlanmasıyla okullar ortak ve güvenli yaşam alanına dönüşecektir. Öyle ki, bizim Z-kütüphane adını verdiğimiz içerisinde temel eserleri barındıran, çocuklarımız ve mahallelinin internete girdikleri, çıktı alıp ödevlerini yapabildikleri, hatta sadece oyun oynama amacıyla geldikleri nezih mekânlar oluşturulacaktır. Bu mekânlar okulun giriş katında konumlanacak ve yeni okul projelerinde okula girmeden dışarıdan girilebilir olacaktır. Bu kütüphanelerden mahalleliye ödünç kitap hizmeti de verilebilir.

Bakanlığınızın yükümlülükleri nelerdir?

Ö.D. : Bakanlık olarak işbirliği yaptığımız kuruluşlara yük getirmek istemiyoruz. Bu bağlamda okullarda sunulacak hizmetlerin gerektirdiği ısınma ve aydınlanma giderlerini biz karşılayacağız. Yine, okullarda bu hizmetler için norm kadro fazlası öğretmenlerimizi, maaş karşılığı ders saatini dolduramayan öğretmenlerimizi görevlendireceğiz. Gerektiğinde de halk eğitim merkezleri aracılığıyla ücretli öğretmenlerimizle bu hizmetleri sunmaya çalışacağız.

Belediyelerden beklentiniz nelerdir?

Ö.D. : Belediyelerden temel beklentimiz kamu kaynaklarını etkin kullanma kaygısı içinde hareket ederek benzer fiziki kapasite oluşturmaktan imtina edip okullarımızdan yararlanmalarıdır. Sunmakta oldukları mesleki, sosyal ve kültürel tüm eğitim ve faaliyetleri okullarda yapmalarıdır. Bu noktada şu hususu belirtmeliyim. Ülkemizde belediyeler zaten okullarımıza her türlü desteği sağlamaktadırlar. Biz bu projeye fiziki kapasitemizi belediyelerin hizmetine açıyoruz. Diğer bir ifadeyle okullarımıza yaptıkları katkıların karşılığını vermek istiyoruz.

Belediyelerin sadece sunacakları hizmetlerle ilgili sınırlı sorumlulukları mevcut. Bunlardan birincisi, sunacağı hizmetler için yeterli insan kaynağı ve bütçeyi

sağlamak; ikincisi okulda mevcut bulunmaması halinde işbirliği içinde kullanılacak alanların tesisi veya eksiklerinin giderilmesine yönelik yatırım harcamalarını yapmak; üçüncüsü hizmet verilen alanların güvenliğini hizmet verdiği sürelerle sağlamak ve sonuncusu da okulu -öğrenciler için temizliğini yaparak- hazır halde bırakmaktır.

Ancak, okullarda Z-kütüphanelerin oluşturulmasının, bahçelerin ağaçlandırılması ve düzenlenmesinin projenin amaçlarına ulaşması ve beklenen faydaları üretebilmesi açısından gerekli olduğu belediyeler tarafından da kabul edilmelidir (http://hbogm.meb.gov.tr/oho/OmerDincer_roportaj.html Erişim Tarihi: 22.06.2014).

Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel EROĞLU'nun Röportajı

Sayın Bakanım, Okullar Hayat Olsun Projesi'nin çevreye sağlayacağı katkılar nelerdir?

Veysel EROĞLU: Ağaçlandırma seferberliğinin başladığı 2008 yılından itibaren kamu kurum ve kuruluşları ile imzalanan protokoller Bakanlığımızın yeniden yapılanması çerçevesinde hızlı bir şekilde revize edilmektedir.

13 Aralık 2011 tarihinde Bakanlığımız, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında Okullar Hayat Olsun Projesi Uygulama Protokolü'nü imzaladık.

Bu proje ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren bütün okulların eğitim-öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında dersliklerinin, kütüphanelerinin, bilgi teknolojileri sınıflarının, çok maksatlı salonlarının, konferans salonlarının, spor salonlarının ve okul bahçelerinin belediyelerle işbirliği yapılarak velilerin, mahallelinin ve çevrenin hizmetine açılması; okulların öğrenciler ve yetişkinler için birer "hayat boyu öğrenme merkezi"

ve eğlenme, dinlenme aktivitelerine imkân veren “yaşayan güvenli alanlar” haline dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, okul bahçeleri fiziki yapılarına uygun projelere göre yeniden düzenlenecektir. Bakanlık olarak, belediyeler ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde okul bahçelerinin peyzaj ve tasarımının yapılması, ağaçlandırılması, ekolojik okul bahçelerinin oluşturularak çevrenin yararlanabileceği alanlar haline getirilmesini hedefliyoruz.

Bakanlığınızın yükümlülükleri nelerdir?

V.E. : Birçok büyük şehir için okul binaları ve özellikle bahçeleri halkın nefes alabileceği yegâne alanlar konumunda bulunmaktadır. Bu sebeple Bakanlık olarak uygulama yapılacak ve ağaçlandırılacak okul bahçeleri için ön etüt rapor ve uygulama projeleri hazırlayacağız.

Okul bahçelerinin ağaçlandırılması için gerekli olan fidanları en yakın fidanlıklardan bedelsiz olarak Milli Eğitim Bakanlığı ve belediye birimlerine tahsis edeceğiz ve naklini sağlayacağız.

Ağaçlandırılması talep edilen alanlara fidan dikimini gerçekleştirerek 3 yıl süreyle bu alanların bakım hizmetlerini gerçekleştireceğiz.

Okul bahçelerinin ağaçlandırılması süreci nasıl işleyecek, ağaçlandırılacak okullar nasıl belirlenecek?

V.E. : Ağaçlandırılacak okul bahçeleri; İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından tespit edilecek, taşra birimlerimize bildirilecek ve etüt rapor ve uygulama projeleri de taşra birimlerimizce hazırlanacaktır. Bahse konu okul bahçeleri tarafımızdan ağaçlandırılarak 3 yıl süreyle bakımları yapılacaktır.

Çevre koruma konusunda eğitimler verilecek mi?

V.E. : Ormancılık haftası içerisinde günün önem ve anlamına uygun olarak ağaç sevgisi ve ormanların faydaları hakkında öğrencilere yönelik konferanslar

düzenlenecektir. Ayrıca bu kapsamda fidan dikim etkinlikleri düzenlenerek öğrencileri çevre konusunda bilinçlendirme eğitimleri verilecektir.

Belediyelerden beklentileriniz nelerdir?

V.E. : Söz konusu projeyi hayata geçirirken belediyelerimizle de koordineli çalışacağız. Belediyelerimizden, ağaçlandırılacak okul bahçelerinin peyzaj projelerini hazırlamalarını, fidanların nakliyesi konusunda taşra birimlerimize yardımcı olmalarını, ağaçlandırılan okul bahçelerindeki fidanların sulamasına yardımcı olmalarını bekliyoruz.

Okulların yeşillendirilmesinin kentlere yapacağı katkıları nasıl değerlendiriyorsunuz?

V.E. : Okul bahçeleri ağaçlandırılarak ve oyun alanları ile donatılarak öğrencilere ve ailelere açılabilir. Bu mekânların kullanılması büyük şehirlerde bunalan halkın rahatlamasına, komşuluk ilişkilerinin gelişmesine ve mahallenin okula sahip çıkmasına hizmet edecektir.

Öğrenme ve algılamanın en yoğun olduğu dönem çocukluk ve gençlik çağıdır. Bu sebeple çocuklarımıza ve gençlerimize güzel alışkanlıklar kazandırarak zamanı iyi ve doğru değerlendirmeyi okul yıllarında daha kolay öğretebiliriz.

Okul bahçelerini öğrenme, dinlenme ve eğlenme merkezleri haline getirdiğimizde çocuklarımızı bu sayede birçok kötü alışkanlıktan da korumuş olacağız.

Unutmayalım telafi edilemeyen tek şey boşa giden zamandır. Zamanı geriye getirmek mümkün değildir. Dolayısıyla zamanımızı iyi değerlendirmeliyiz.

Çevre açısından beş (5) yıl sonra nasıl bir Türkiye hayal ediyorsunuz?

V.E. : Daha yeşil ve yaşanabilir bir dünya, daha az hava kirliliği, daha az atık, çevreyle uyumlu bir yaşama ortamı ve sürdürülebilir bir kalkınma (http://hbogm.meb.gov.tr/oho/VeySELEROGLU_roportaj.html Erişim Tarihi: 03.07.2014).

Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Kadir TOPBAŞ'ın Röportajı

Sayın Başkanım, Okullar Hayat Olsun Projesi'nin amacı nedir?

Kadir TOPBAŞ: Bilim ve teknikteki gelişmeler, toplumları bilgi toplumlarına dönüştürüyor. Ulusların rekabet üstünlüğü, ulaşılan ekonomik refahla, maddi servetle değil; sahip oldukları ve hükmettikleri bilgi ile ölçülüyor. Bu bilgiyi üreten ve kullanıma geçiren ise nitelikli, eğitilmiş insan gücüdür. Bu güce sahip olan toplumlar, her türlü zorluk karşısında umutlarını korurlar. İşte “Okullar Hayat Olsun” projesi bunun için önemli.

Tasarruf sağlayacak, ülke kaynaklarının etkin kullanılmasının yolunu açacak, eğitim projelerine destek verecek, halkımızın artan mesleki, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak, hayat boyu öğrenimi yaygınlaştıracak, hem de kamu kurumlarının hizmet alanını genişletecek bir projeyi hayata geçiriyoruz.

Eğitim-öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında tüm okulları, derslik, kütüphane, çeşitli salon, spor alanı ve bahçeleri velilerin, mahallelinin ve çevrenin hizmetine açıyoruz. Bu proje bir Türkiye Projesi'dir. Milletimize hayırlı uğurlu olsun.

Eğitimli insan g¼c¼yle uluslararası rekabet arasındaki ilişkinin boyutları ne kadar g¼c¼l¼?

K.T. : 21. y¼zyılın tarihine vurulacak m¼h¼rleri taşıyan ¼lkeler değil kentlerdir. Ve bunun bir tezah¼r¼ olarak g¼n¼m¼zde ¼lkeler değil, kentler yarışıyor. İstanbul; New York, Londra, Paris ve Tokyo gibi b¼y¼k merkezlerle bir yarış içinde. Bu yarışta en önemli g¼c¼ ise yetişmiş insan g¼c¼.

Hele g¼n¼m¼z¼n bilgi çağında herkesin kendini çok ciddi yetiştirmesi gerekiyor. Özellikle çocuklarımız d¼nyanın bir başka bölgesindeki çocuklarla rekabet halinde yetişiyor. Rekabetin bu kadar arttığı d¼nyamızda vatandaşlarımıza eğitim imkânlarını en iyi şekilde sunmak zorundayız.

Bilim adamları insanların eğitim d¼neminde yüzde 80 oranında çevresinden ve sosyal hayattan etkilendiğini ifade ediyorlar. Yani insanın sosyal hayatı ne kadar çeşitli ve d¼zenli olursa davranış biçimleri o doğrultuda eğitime ve başarıya yansıyacaktır. Bu da hayat boyunca s¼ren eğitimle ilgili bir s¼reçtir. Maalesef d¼nya n¼fusunun t¼m hayat boyunca eğitim oranı yüzde 14 iken bizde yüzde 2’lerde g¼r¼n¼yor.

Peki, “Okullar Hayat Olsun” projesinin kentlerimizin gelişimine sağlayacağı katkılar nelerdir?

K.T. : Bu proje ile okulları, hayat boyu öğrenme merkezlerine; spor alanlarını, sağlıklı yaşam alanlarına; okul bahçelerini ise eğlenme ve dinlenme aktivitelerine imkân veren güvenli alanlara d¼n¼řt¼r¼yoruz.

Biliyorsunuz bu projeden önce halkımız, beceri kazanmak, meslek edinmek, dil öğrenmek gibi çeşitli eğitimleri almak için İstanbul’da İSMEK’i; diğer illerde ise çeşitli kurumların halk eğitim merkezlerini kullanıyordu. Spor yapmak için İstanbul’da bizim spor tesislerimiz; diğer illerde ise halka açık spor alanları kullanılıyordu.

Okullar Hayat Olsun Projesi ile bu hizmetleri, belediye ve sivil toplum örgütlerinin de katkılarıyla çok daha tasarruflu, güçlü ve yaygın bir şekilde okullarımızda yapabileceğiz.

Burada çok önemli bulduğum bir konu daha var. Meydanlar ve bir araya gelinen ortak mekânları biz demokrasi alanları olarak tanımlıyoruz. Bir mahallede yaşayan insanlarda mahalleye yönelik aidiyet duygusunu oluşturmak için ortak mekânlar oluşturmak gerekir. Okullarla, öğrenciyi ve mahalleliyi daha irtibatlı hale getirmek de çok önemli.

Ecdadımız Selçuklu ve Osmanlı bir bölgeyi yerleşime açarken külliyesini, medresesini, camisini, aşevini, kütüphanesini, bedestenini ve hastanesini merkeze yerleştiriyor, şehri bunun etrafında geliştiriyordu. Temel ihtiyaç alanları insanların ortak buluşma alanlarını oluşturmaktaydı.

Bugün şehirlerimiz eğitim, kültür ve spor aktivite alanlarını oluşturmakta zorlanıyor. Plansız gelişmenin sonucunda ciddi problemler oluştu. Sadece barınma ve işyerleri düşünüldüğü için sosyal donatı alanları metropollerde yetersiz kaldı. Oysa ki planlı bir şehir; okullar, spor salonları, park alanları ve yeşil alanlarıyla tam bir kampus niteliğinde olmalıdır. Şehirlerde ortak mekân sayısını ne kadar arttırırsanız; barış, sevgi ve hoşgörü o kadar çok gelişir. Bu sebeple Okullar Hayat Olsun Projesi'ni çok önemsiyorum.

Halkımızdan da çok olumlu tepkiler alıyoruz. Herkesin bir buluşma noktası olacak bu proje ile sağlıklı ve samimi iletişimin kurulduğu mahalleli kavramı yeniden yaşatılacaktır. Bu da toplumsal gücümüz açısından önem taşıyor.

Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı olarak, imzalanan protokol gereği üyelere vereceğiniz desteklerden bahseder misiniz?

K.T. : Halkımızın yaşam standartlarını ve kalitesini artırmak için çalışan belediyelerimize her türlü imkânı sağlamaya devam edeceğiz. Biz, Türkiye Belediyeler Birliği olarak bu projede de sosyal sorumlulukla hareket ediyoruz.

Protokolün imzalanmasının ardından kısa sürede uygulamalara başladık. Bu kapsamda birliğimiz, üyelerimizin ihtiyaçlarını belirlemek için çalışmalarını sürdürüyor. Öncelikle yerel yönetimimizin hizmet kalitesini önemsiyoruz. Bunun için, bu projede de gerekli insan kaynağı ve bütçeyi sağlamak önceliğimiz olacak. Bununla birlikte sosyal kaynaşmanın sağlanacağı hizmet binalarının eksikliklerinin giderilmesine yönelik destek olacağız. Yapılacak olan bu tesislere rahat katılımın sağlanabilmesi çok önemli. Bu sebeple buraların güvenliğini sağlamak gerekiyor. Bu konuda yerel yönetimlere büyük görevler düşecek.

“Okullar Hayat Olsun Projesi”nin en önemli ayağı, halkımıza sunacağımız kültürel ve sportif etkinliklerdir. Bunların içeriğinin doldurulması ve şekillendirilmesiyle ilgili proje paketlerinin hazırlanması gerekiyor. Bunun için gerekirse merkezi bir proje yönetimi kurmamız gerekecek. Halkımızın bu projelere katılımının sağlanması, seminerlere, aktivitelere, kütüphanelere güvenle ulaşabilmelerini temin edeceğiz. Etkinliklere katılım konusunda tanıtımlar, afişler ve çeşitli bilinçlendirme çalışmaları yapacağız.

Okul binalarının bu tür eğitim ve etkinliklerde kullanılacak olmasının belediyelerimize sağlayacağı avantajlar nelerdir?

K.T. : Günümüzde toplumların ihtiyaç duyduğu bilgi ve eğitim taleplerini hep birlikte karşılama zorunluluğumuz var. Kurumlar, bu talepleri kendi imkânları ile yerine getirmeye çalışırken ya değeri çok yüksek maliyetlere sebep oluyorlar. Ya yeterli ölçüde hizmet üretilmiyorlar. Ya da yaptığı yatırım kapasitesinin çok altında bir taleple karşı karşıya kalıyorlar.

Okullar Hayat Olsun Projesi ile birlikte kurumlar, imkânlarını birbiriyle paylaşacaklar. Yerel yönetimler hizmet vermek için yaptıkları binalara çok ciddi bedeller ödemek zorundalar. Ayrıca plansız gelişen şehirlerde bu tür hizmet binalarına yer açmak için ciddi kamulaştırma sorunlarıyla karşı karşıya kalıyorlar. Her kurum kendisi yatırım yapmak yerine bütün ülke kaynaklarını etkin ve verimli kullanma yoluna gidecektir. Böylece halkımıza, toplumumuza çeşitli öğrenme imkânları ve dinlenme alanları sunabileceklerdir.

Okulların, bir takım kurslar başta olmak üzere özellikle kültür, sanat ve spor alanında daha çok kullanılması devletin ciddi bir tasarruf sağlamasına vesile olacaktır. Proje bu yönüyle belediyelerimize de ciddi kolaylık sağlayacaktır. TBB Başkanı olarak yerel yönetimlerimizin bu projeyi daha da geliştirebileceklerini ve sürekli kılacaklarını düşünüyoruz.

Ayrıca bir mimar belediye başkanı olarak bundan sonra eğitim kurumlarının bu projeye uygun olarak inşa edilmesini de ayrıca önemsiyorum. Ve özellikle okul bahçelerinin yeniden düzenlenmesi gerekiyor. Bu projeye okul bahçelerini fiziki yapılarına uygun projelere göre yeniden düzenleyeceğiz. Bu konuda Orman ve Su İşleri Bakanlığımız, belediyeler ve ilgili sivil toplum kuruluşları işbirliğinde peyzaj ve tasarımlarını yapacağız. Ağaçlandırılmasını, ekolojik okul bahçelerinin oluşturulmasını, çevrenin yararlanabileceği alanlar haline getirilmesini sağlayacağız.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak “Okullar Hayat Olsun Projesi”nin başlangıcını teşkil edecek eğitim ve sosyal projeleri hayata geçirdiğinizi biliyoruz. İstanbul’un dünya vizyonu ile bunların nasıl bir bağlantısı var?

K.T. : İstanbul, hem doğuya hem de batıya ışığını yansıtan muhteşem bir şehir. Ve şu an dünyanın cazibe merkezi. Yüzyıllar boyunca cazibesini kaybetmeden korumaya devam ediyor. Bugün 21. yüzyılda İstanbul Türkiye’nin küresel rolünün simgesi, bir Avrupa megapolü, bir dünya kenti. Ve bunu da son sekiz yılda spor, ekonomi, kültür ve uluslararası ilişkiler gibi alanlarda ev sahipliği yaptığı dünya çapındaki organizasyonlarla da göstermiştir.

Elbette, dünya vizyonu çalışmalarımıza halkımızı da teşvik ettik. Katılımlarını sağladık. 2010 Avrupa Kültür Başkenti olduk, kongre ve kültür salonlarını doldurdular. 2012 spor başkenti olduk, statları ve spor komplekslerini dolduruyorlar.

İBB olarak da gençlerimizin en iyi ortamlarda eğitim görmesi için çok önemli yatırımlar yaptık. Göreve başladığımız 2004 yılından bu yana KİPTAŞ ile birlikte

882 derslikli 22 Okulu tamamlayarak eğitim dünyamızın hizmetine sunduk. Mevcut okullarımızın laboratuvar, akıllı tahta gibi ihtiyaçlarını büyük oranda karşıladık.

Başarılı öğrencilerimizi başta bisiklet olmak üzere pek çok hediyelerle ödüllendirdik. Üniversite sınavlarında ilk 100'e giren öğrencilerimize para ödülleri dağıttık.

138 okula kapalı spor salonu yaptık. Bu salonları, okul zamanının dışında da halkımıza açtık. Bu tesislerimizden sadece halkımızdan 120 bin kişi istifade etti. 22 branşta spor eğitimleri verdik. 713 takım ve 15 bin 870 lisanslı sporcu burada çalıştı. Ayrıca İstanbul'da yüzme salonları dâhil 44 spor kompleksi yaptık, 2 tanesinin de yapımı devam ediyor. Yaklaşık 865 bin vatandaşımız bu tesislere üye olmuş durumda.

Halkımızın açık havada spor yapabilmeleri için parklara ve korulara, İstanbul'un 225 farklı noktasına yaklaşık 3 bin 100 adet spor aleti koyduk. Adeta sporu sokağa taşıdık. Sadece 2010 yılında 1,5 Milyon vatandaşımız bu alanlarda spor yaptı.

"2012 Spor Başkenti İstanbul"da hedefimiz; 100 noktada, 50 bin İstanbullu'ya eğitmenler eşliğinde spor yaptırmak.

En önemli hizmetlerinizden olan İSMEK ile "Okullar Hayat Olsun Projesi" arasında ilişki kurulacak mı?

K.T. : İSMEK günümüzde büyük bir "halk üniversitesi"ne dönüşmüş durumda. Mezun sayımız bu yıl 1 milyon 350 bine ulaşıyor. Şu an 190 bin. Bu yıl 200 bin insanımıza, 160 ayrı branşta eğitimler veriyoruz.

"Okullar Hayat Olsun" projesiyle İSMEK'te verdiğimiz kursları mahalledeki eğitim kurumlarında verme imkânı ortaya çıkacaktır. Bundan sonra İSMEK başta olmak üzere bu tür sosyal hizmetler için yeni yerler yapmak ya da kiralamak yerine okulları kullanabileceğiz. Böylece okullarımızda eğitimle birlikte kültür ve sanat aktiviteleri artacaktır.

Bu proje ile kurulan okul-öğrenci-halk üçgeninde beş (5) yıl sonra nasıl bir Türkiye hayal ediyorsunuz?

K.T. : Eğitim ve gençlerimiz ülkemizin en önemli iki meselesidir. Geleceğe güvenle bakmak ancak her açıdan donanımlı gençlerle olur. Daha uygar, daha müreffeh bir gelecek için en büyük yatırımı gençliğe ve eğitime yapmalıyız.

Başta hükümetimiz, Milli Eğitim Bakanlığımız ve ilgili kurumlar olmak üzere hepimiz bunun çabası içindeyiz. Biz gençlerimizin, sağlıklı düşünme ve analiz yapma yeteneğine sahip; geniş ufuklu, kendisine güvenen ve dünyadaki her yeniliğe açık olmasını istiyoruz. Bunun için yeni eğitim imkânlarına ve projelerine ihtiyaç var. Projenin bu yönüyle ülkemiz için önemli bir kazanç olduğunu düşünüyorum.

Bu projeyle, örgün eğitim saatleri dışında okul hizmet binasına ait bahçe, kütüphane, bilişim teknoloji sınıfları, çok amaçlı salon ve spor alanlarını herkese açmış olacağız. Öğrenci, veli ve mahalle sakinlerinin kullanımına sunmuş olacağız. Böylece okullar sadece ders saatlerinde değil, günün diğer zamanlarında da kullanılarak kaynak israfının önüne geçilecektir.

Ayrıca öğrenciler, gençler başta olmak üzere herkes, sevgili halkımız boş zamanlarda okul alanlarını kullanarak güvenli ortamda sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapabilecektir. Okul kütüphanelerinden hem veli hem öğrencilerin ders dışında da faydalanabilmesinin önünü açıyoruz. Öğrencilerimiz, bilgisayar laboratuvarlarında ders ile birlikte oyun da oynamalı diye düşünüyoruz.

Okul bahçelerinin; yeşil alanların yanı sıra tören, spor, geleneksel oyun, anfiteatro alanları olarak da kullanılması gerektiğine inanıyoruz. Okullarımızın bizzat kendisinin de her zaman hayat dolu olmasını istiyoruz. Kapandıkları zaman -yaşamdan kopan, karanlık mekânlara dönüşmesi- yazık oluyor.

Bu proje kapsamında çok önemli sosyal projelerin de hayata geçeceğine inanıyorum. Ailelere çocuk gelişimi, karı koca ilişkileri, vatandaşlık bilgisi gibi çeşitli kurslar verilecektir. Sosyal dayanışma ve toplumsal paylaşmaya ciddi bir

katkısı olacaktır. Modern kent yaşamının ortaya çıkarttığı insanlar arası ‘yabancılaşma duygusu’nu büyük ölçüde azaltacak bir çözümü sunacaktır.

Bu mekânların çatısı altında güçlenecek güven duygusuyla yeni bir toplumsal sevgi ve hoşgörü ortamı yeşerecektir. Daha sağlıklı ve esaslı bir iletişim sağlanacaktır. Sosyolojik olarak özellikle mahalle kültüründe ciddi bir dönüşümün gerçekleşeceğini düşünüyoruz. Tabii ki veliler ve mahalle sakinleri de okul binasını kullanarak sahiplenecektir.

Okullar artık nefes alınacak mekânlar haline dönüşecektir. Bu projeye katılan herkesin özverili olarak çalışması gerekiyor. İnanıyorum ki bütün dünyaya örnek olacak çok başarılı ve güzel sonuçlar elde edeceğiz (http://hbogm.meb.gov.tr/oho/KadirTopbas_roportaj.html Erişim Tarihi: 16.07.2014).

EK-12

Aşağıdaki röportajlar; Konya ilinde, 2014 yılı ağustos ayında tarafımda yapılmıştır.

Konya İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı (Projenin İlk Olarak Uygulandığı Konya/Karatay/Kocatepe İlköğretim Okulu'nun O Zamanki Müdürü) Ahmet CİĞERCİ'nin Röportajı

Niçin Pilot İl Olarak Konya? Niçin Sizin Okul?

Ahmet CİĞERCİ: Milli Eğitim Bakanlığı'nda büyükşehir belediyelerinin de olduğu toplantı yapılmış, toplantıda Konya'yı Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Ercan USLU temsil etmiş. Bu proje için de Ercan USLU gönüllü olarak başlayalım demiş. O yüzden bakanlık Konya'yı pilot il olarak belirlemiş. Ercan Bey, Karatay Halk İçi Eğitim Merkezi Müdürlüğü'yle iletişime geçti. Karatay Halk İçi Eğitim Merkezi Müdürlüğü de bizimle iletişime geçti. Bu şekilde okulumuz projeye katılmış oldu.

Okullar Hayat Olsun Projesi'nin İlk Olarak Uygulandığı Okul Olan Karatay/Kocatepe İlköğretim Okulu'nun O Zamanki Müdürü Olarak O.H.O.P. Hakkındaki Düşünceleriniz Nelerdir?

A.C. : İlk etapta kendi okul müdürü arkadaşlarımız dahi bu projeye karşı çıkmışlardı. Uygulanmasının zor olacağını düşünmüşlerdi. Zamanla bu proje uygulandıkça işin kolay olduğu, okul müdürlerine artı bir yük getirmediği; bilakis okul – çevre ilişkilerinin daha çok güçlenmesine katkıda bulunduğu için bu projenin bütün okullarımıza yaygınlaşmasını temenni ediyoruz.

Mili Eğitim Müdürlüğü'nün Yükümlülükleri Nelerdir?

A.C. : Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yükümlülükleri; derslerin olmadığı cumartesi ve pazar günleri okulları halkın kullanımına açmak, okulda açılacak olan kursların öğretmenlerinin gerekli maddi kaynaklarını temin etmek, kursları organize etmek, kursların açılması için halkla yapılması gereken anketleri yapmak.

Belediyelerden ve Orman Bölge Müdürlüğü'nden Beklentileriniz Nelerdir?

A.C. : Okullar Hayat Olsun Projesi güncel bir proje olduğu için Konya Büyükşehir Belediyesi gerçekten çok büyük destekte bulundu ve halen de destek vermeye devam ediyor. Bu proje sayesinde okullarımız hem fiziki olarak çok faydalandı hem de öğrencilerimiz için çeşitli sosyal etkinlikler düzenlendi. Bunların başında; çocuklarımız Çanakkale'ye, piknik alanlarına, Konya gezisine götürüldü. Kendilerine her türlü destek sağlandı. Konya Büyükşehir Belediyesi bu konuda çok şeyler yapıyor. Okullarımızın bahçelerinde orman yapılacak alanlar olmadığı için Orman Bölge Müdürlüğü'yle direk bir bağlantı kuramadık açıkçası.

Okullar Hayat Olsun Projesi'nin Konya'ya Kazandırdıkları Nelerdir?

A.C. : Bir kere okullar ile halk arasındaki bağlar daha çok güçlendi. Halk okulları sahiplenmeye, okulları korumaya başladı. “Benim okulum” üzerinde durulmaya başlandı. Sahiplenme oldu. En büyük kazanç bu oldu. Sonra, okullarımız derslerin bitiminde, cumartesi – pazar ya da geceleri atıl durumdayken; şu anda bu durum aşılmış oldu.

Okullar Hayat Olsun Projesi İle Kurulan Okul – Öğrenci – Halk Üçgeninde Beş (5) Yıl Sonra Nasıl Bir Konya Hayal Ediyorsunuz?

A.C. : Beş yıl sonra tamamen halk tarafından “okullar bizim evimiz, bizim yuvamız” felsefesinin oturacağını düşünüyorum ben. Sadece okul binalarını değil; okul bahçelerini de halka açtık. Uygulamalardan bir tanesi de, ev hanımları aerobik salonlarına gidemiyorlardı; onlar için okul bahçesine dahi spor aletleri koyduk.

Projenin İstikrarı Adına Önerileriniz Nelerdir?

A.C. : Projenin istikrarı adına önerilerimiz, belediyelerimiz mutlaka desteğini devam ettirmeli; belediyelerimiz desteğini devam ettirdiği müddetçe bu proje canla başla yürür. Okullarımızın hizmetli ve güvenlik sorunları var. Bu konuda belediyelerimiz (özellikle büyükşehir belediyesi) olabildiğince yardımcı olmaya çalışıyor. İstikrarı, belediyelerin desteği devam ettirir. Yoksa Milli Eğitim Bakanlığı olarak bizim

hizmetli ve güvenlik konusunda eksiklerimiz var. Onun haricinde, öğretmen istihdamı konusunda; zaten Milli Eğitim Bakanlığı Halk Eğitim Merkezi kanalıyla öğretmen istihdam ediyor.

Ciğerci, Ahmet (20 Ağustos 2014). Konya İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı (Projenin İlk Olarak Uygulandığı Konya/Karatay/Kocatepe İlköğretim Okulu'nun O Zamanki Müdürü) İle Gerçekleştirilen Röportaj. Konya.

Konya Büyükşehir Belediyesi Okullar Hayat Olsun Projesi Koordinatörü Seyit Ali ESER'in Röportajı

Proje Koordinatörü Olarak Okullar Hayat Olsun Projesi Hakkındaki Düşünceleriniz Nelerdir?

Seyit Ali ESER: Proje gerçekten bir boşluğu doldurdu. Şöyle ki okullar akşam saatlerinde ve cumartesi – pazar atıl bir şekilde, kapalı bir şekilde bekliyordu. Hiçbir şekilde amaca hizmet etmiyordu. Neden amaca hizmet etmiyordu? Evet okullar bir eğitim kurumu olarak yapılmış; ama tam gün eğitim görmeyen, yarım gün eğitim gören bir okulu düşündüğümüz zaman sabah dokuzda açılır ve saat ikide kapanır. Eğitim verdiği süre bu saatler içerisinde geçerlidir. Bundan sonra kapalı bir alan, kilitli alanlar (emniyet açısından da haklılar; ama bu kadar olmaması gerekiyordu) söz konusuydu. Trilyonlar harcanarak yapılan bir binanın o şekilde kapalı kalmaması gerekiyordu. Son dönemde bunlar aşıldı. Artık binalar hem mahalle halkına, hem o okulda eğitim gören öğrenciye; hem hafta sonu, hem akşamları hizmet vermeye başladı. Bu da gerçekten çok güzel oldu. Milli servetimiz boşa gitmemiş oldu, değerlendirildi. Okul binalarının değerlendirilmesinin ilk ayağı bu.

İkincisi, şimdi meslek noktasında meslek edindirme kursları var burada. İçerisinde kalorifer ateşçiliği sertifikasına, kuaförlüğe varana kadar sertifikalı ve meslek eğitimi yapılan alanlar var. Mesleği olmayan kişiye meslek eğitimi veriliyor. Ülkemizin bazı bölgelerinde (Konya da dâhil) bir otobüse binip her akşam halk eğitim merkezlerinin bulunduğu bölgelere otobüs ile gidip gelmeyecek kadar işsiz arkadaşlarımız vardır. Okullar Hayat Olsun Projesi'yle bu zorlukların da önüne

geçmiş olduk. Bireyler buldukları mahallelerde yer alan okullarda bu eğitimi alabilirler.

Bizim özellikle üzerinde durduğumuz noktalardan bir tanesi de yaz tatillerinde çocuklarımızın eğitim, kültür, sanat, spor faaliyetlerinden yoksun kalmamalarıydı. Okullar Hayat Olsun Projesi başladığında çalışmalarımız büyüklere (veliler, mahalle halkı) yönelikti; fakat çocukları ihmal etmemeliydik. Milli Eğitim Müdürlüğü ile olan ortak çalışmalarımız çerçevesinde; okulların normal eğitim – öğretime devam ettiği dönemlerde okullarda farklı alanlarda kurslar açtık. Bu kurslara bilgisayar, yabancı dil, hobi kursları (gitar, ney, bağlama), spor kursları (judo, tekvando, boks) örnek olarak verilebilir. Bir okulumuz proje sayesinde bisiklet takımı oluşturdu. Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında eğitim almış ve şu anda judo milli takımımızın yıldızlar kategorisinde boy gösteren iki tane milli sporcu var. Bu çocuklar proje kapsamında açılan kurslarda eğitim aldılar, çok başarılı oldular (belli dereceler aldılar). Bu başarılı sonuçların ardından önce milli takım bölge antrenörleri, sonra milli takım antrenörleri çocukları keşfettiler. Şu anda milli takım kampında çalışmalarına devam etmektedirler.

Biz eğer olimpiyatlarda derece yapmak istiyorsak; bu hedefimize ulaşabilecek yetenekler ülkemizde fazlasıyla mevcut. Genç nesil çok fazla bizde. Önemli olan gençlerimizi gerektiği gibi yönlendirmek ve gençlerimize gerekli eğitimi vermektir. Bunun da ilk aşaması okuldan geçiyor. Neden okuldan geçiyor? Zaten eğitimi orada alıyor bu çocuk. Ailenin bakış açısına göre okul güvenli bir ortam. Aileler çocuklarını tereddüt etmeden okula gönderiyor. Aileler, eğitim için çocuklarını güvenli buldukları ortamlar olan okullara gönderiyorlarsa; aynı zamanda spor, kültürel, sanatsal, vs. gibi farklı aktiviteler için de çocuklarını gönül rahatlığıyla okullara gönderir. O yüzden bunun üzerinde çok durmamız gerekiyor.

Okullar Hayat Olsun Projesi bir proje olarak ortaya çıktı, çok iyi sonuçlar vermeye başladı ve devam ediyor. Son üç yıldır devam eden yaz kurslarına bu yıl katılan öğrenci sayısı Konya merkez ilçelerinde (Karatay – Meram – Selçuklu) 6.662, diğer 28 ilçesinde ise yaklaşık 4.300'dür. Böylelikle Okullar Hayat Olsun

Projesi kapsamında Konya genelinde 2014 yaz kurslarına katılan öğrenci sayısı toplamda 11.000 civarındadır.

Belediyenin Yükümlülükleri Nelerdir? İmzalanan Protokol Gereği Üyelere Vereceğiniz Desteklerden Bahseder Misiniz?

S.A.E. : Protokol gereği belediyemizin sorumluluğu sadece mekânların (okulun içerisinde ve bahçesinde kurs görülen alanlar) uygun hale getirilmesidir. Örneğin, bir sınıf kurs dersliği olarak kullanılıyorsa; o sınıfı uygun hale getirmek. Bundan kastımız bilgisayar veya görsel malzemeye duyulan ihtiyacın bir kısmını karşılamak. Bunun yanı sıra güvenlik tedbirlerini almak ve hizmetli personel ihtiyacını karşılamak büyükşehir belediyemizin protokol üzerindeki sorumluluklarındandır. Bu yapılan hizmetler vatandaşlarımız için olduğundan bazı noktalarda ekstra desteklerimiz (spor malzemeleri gibi) de söz konusudur.

Okullar Hayat Olsun Projesi'nin tarafları arasında ciddi bir kaynaşma mevcut. Özellikle il yürütme kurulu toplantısında tarafların düşünceleri enine – boyuna masaya yatırılıyor. Proje kapsamında yapılacak olan çalışmalar adına taraflar üzerlerine düşen görevleri alıyor. Böylece taraflar arasında görev paylaşımı yapılıyor. Özetleyecek olursak, belediyemize bakan yönüyle görevlerimiz; kurs yapılacak mekânların uygun hale getirilmesi, güvenliğin sağlanması, hizmetli alımlarının gerçekleştirilmesi, gerekli malzeme ve materyallerin temin edilmesidir.

Konya'da kursların en önde koşanı, kursiyer sayısı bakımından en rağbet göreni step – aerobik kursudur. Yaşam tarzı olarak geneli muhafazakâr olan Konya'da bayanların spor yapabilmeleri adına gerekli olan malzemeler temin edilerek okulda spor yapılacak alanlar oluşturulmuştur. Bayan eğitimci eşliğinde verilen step – aerobik kursuna katılan kursiyerler gayet memnun olduklarını ifade etmektedirler.

Okullar Hayat Olsun Projesi'nin Konya'nın Gelişimine Sağlayacağı Katkılar Nelerdir?

S.A.E. : Çok fazla katkı vardır bence. Neden katkı var? Okullar Hayat Olsun Projesi'nin ana maksadı eğitimidir. Bu mesleki eğitim de olabilir, hobi eğitimi de

olabilir. Asıl amacı eğitim olan bir çalışmanın hiçbir şekilde zararını görmediğimiz gibi nitelikli olması şartıyla çok faydaları olacaktır.

Yaz kurslarına gelen öğrencilerimiz kocaman bir yaz tatilini sokaklarda değil de kurslarda eğitim alarak değerlendiriyorlar. Yaz döneminde yabancı dil kursu, spor kursları, Kur'an-ı Kerim eğitimine katılarak kendini geliştiren öğrencilerimizin eğitilmiş bireyler olarak ilerleyen zamanlarda şehirlerine, ülkelerine yapacakları büyük hizmetlerin olacağı kanısındayım. Verilen bu eğitimlerin sürdürüldüğü takdirde beş (5) yıl sonra Konya'nın çok farklı yerlerde olacağına inanıyorum. Okullar Hayat Olsun Projesi'ni ve Konya'yı rakamlar bazında konuştuğumuzda son üç yıldır Konya, eğitim ve kursiyer anlamında Türkiye'de bir numaradır. 2013 – 2014 Eğitim ve Öğretim yılında kursiyer sayısı bakımından en yakın rakibimiz ile aramızdaki fark % 50'dir.

Okullar Hayat Olsun Projesi Kapsamında Okul – Öğrenci – Halk Üçgeninde Kurulan Bağ Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

S.A.E. : Şimdi, veli bazı bölgelerde okuldan kopuktur. Veli ile öğretmen – öğrenci – okul arasında bir seviye vardır her zaman. Veli, çocuğunu okula götürecekse de gider kapının önünden bırakır, tekrar çıkar kapının önünden alır. Eğer bir sorunu, problemi yoksa kolay kolay öğretmen ile de okul idaresi ile de diyaloga girmez. Maalesef öyle bir yapı var. Bu durum okul müdürlerimizden, öğretmenlerimizden veya velilerimizden kaynaklanmıyor; ama bazı davranışlar (özgüven eksikliği gibi) bizde alışkanlıktır. O davranışlarımızı değiştirmemiz gerekiyor. Şimdi şöyle bir durum oluşuyor burada. Veli okula gidiyor, aynen çocuğu gibi o okulda eğitim alıyor. Daha sonra o benim müdürüm, o da benim öğretmenim diyor. Ondan sonra çok rahat bir şekilde okul müdürüyle, müdür yardımcısıyla, öğretmeniyle hatta ve hatta hizmetli ile dahi giriş çıkışta selamlaşıyor, sohbet ediyor. Aslında bizim geçmiş ile olan bağlarımız kopmuş maalesef. İşte proje ile geçmiş ile olan bağlarımız kuvvetleniyor. Dolayısıyla veli okula bakarken çocuğumun okulu demiyor artık benim okulum, bizim okulumuz diyor. Böylelikle okulu (kamu malını) sahipleniyor. Kamu malını sahiplenmek, buna sahip çıkmamız anlamına geliyor. Bu da gelecek için çok önemlidir diye düşünüyorum.

Projenin İstikrarı Adına Önerileriniz Nelerdir?

S.A.E. : Projenin istikrarı açısından bizim sürekli konuştuğumuz bazı çalışmalar var. Daha iyi nasıl olur, daha iyi nasıl devam eder? sorularına aradığımız cevaplar var. Özellikle okul idarecilerimizin kendi kurumları adına şöyle bir talepleri (bu talepleri büyükşehir belediyesinden değil tabi ki) var: orada hizmet eden, görev alan eğitimciler ek ders ücreti olarak veya halk eğitim müdürlükleri tarafından görevlendirilmişse; halk eğitim müdürlükleri tarafından ders saati üzerinden ödeme yapılıyor. Ama özellikle projenin başındaki sorumlu okul idarecilerimizin biraz daha bu noktada göz ardı edildiği düşüncesi genel bir kanıdır. İşte bu noktada biraz eksiklerimiz var.

Özellikle projeye yeni katılacak olan okul müdürlerine en azından aylık bilgilendirme toplantıları yapılabilir. Bu toplantılar ilçe ilçe yapılabilir. Akabinde her üç – dört ayda bir il bazında toplantı düzenlenerek eğitim semineri şeklinde yapılabilir. İl geneli toplantılar yapıldıktan sonra illerdeki yetkilileri Türkiye genelinde bir eğitim programına alabilirsiniz. Biz bunun bir örneğini yaptık Konya’da. Milli Eğitim Bakanlığı’nın talebiyle seksen bir (81) ilden il milli eğitim müdürlerinin, müdür yardımcılarının ve Milli Eğitim Bakanlığı’ndan daire başkanı düzeyinde yirmi (20) üst düzey yöneticinin katılımıyla Konya’da iki (2) gün süren bir bilgilendirme toplantısı yaptık. Biz orada seksen (80) ile bu projenin çıkış, patlama noktası neresi olabilir, projeyi nasıl daha iyi yürütebilirler, kursiyer sayılarını daha fazla nasıl artırabilirler yönünde düşüncelerimizi anlattık. Ondan sonra özellikle Güney Doğu Bölgesi’nden (Siirt, Batman gibi illerden) ciddi şekilde teşekkür telefonları aldık. “Bizim doğru bildiğimiz birçok yanlış varmış. Biz farklı düşünüyorduk; ama gerçekten bunları uygulamaya başladıktan sonra proje çok daha farklı yerlere gitti. Teşekkür ediyoruz.” Bu, bence üzerinde durulması gereken bir nokta. Bu nedenle eğitim seminerleri biraz daha önem kazanıyor bu noktada.

Eser, Seyit Ali (22 Ağustos 2014). Konya Büyükşehir Belediyesi Okullar Hayat Olsun Projesi Koordinatörü İle Gerçekleştirilen Röportaj. Konya.

İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü/Ağaçlandırma Şube Müdürü (Konya Orman Bölge Müdürlüğü/Eski Şube Müdürü) Talip KAVLAK'ın Röportajı

Okullar Hayat Olsun Projesi Nasıl Başladı?

Talip KAVLAK: Son yıllarda İstanbul'da İSMEK (İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Meslek Eğitimi Kursları), Ankara'da BELMEK (Ankara Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Kursları), Konya'da KOMEK (Konya Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Kursları) başlığı altında Türkiye genelinde açılan meslek edindirme kursları başarılı sonuçlara imza atarken; yeni fiziki mekânlar açılmasına rağmen talebi karşılayamayacak duruma geldi. İşte tam bu noktada halkın talebini karşılayacak yeni projelere ihtiyaç vardı. Benim anladığım, ihtiyacı karşılamak için o dönemki Milli Eğitim Bakanımız Ömer DİNÇER (Karamanlı olması dolayısıyla) ile Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanı Tahir Akyürek'in bulunduğu bir ortamda Okullar Hayat Olsun Projesi fikri ortaya atılmış. Böylece Türkiye genelinde Okullar Hayat Olsun Projesi'nin ilk işaret fişğini atanlar birisi Konya Büyükşehir Belediyesi olmuştur.

Konya'da yüzlerce okul var. Sadece merkezde beş yüz (500) den fazla okul var. Bu okullar fiziki olarak muazzam bir kapasiteye sahip olmasına rağmen hafta içi paydostan sonra, hafta sonu tüm gün boş. Milli Eğitim Bakanı'nın şöyle bir ifadesi vardır: "Anadolu'da tek katlı evler vardır, her evin bahçesi vardır. Biz oraya hayat derdik." Okullar Hayat Olsun Projesi öğrenciden ziyade o bölgede oturan aileler, veliler, okula gitmeyen yaştaki insanlar için en yakın okulu bir hayat haline getirip o bölgedeki insanların bilgi edinmeye ihtiyaç duyduğu alanlarda önce ihtiyaçlar tespit edilsin, sonra taleplere göre de bu ihtiyaçları giderecek kurslar açılsın ve bu fonksiyon devam etsin diye başladı.

Proje Hakkındaki Düşünceleriniz Nelerdir?

T.K. : Okullar Hayat Olsun Projesi, atıl bir kapasitenin değerlendirilip kişilerin ihtiyaç duyduğu alanlarda eğitim almalarını sağlayan bir projedir. Bence de oldukça iyi bir proje. Tabi ki önemli olan bu projenin sürekliliği ve çıktılarının da izlenmesidir. Ülkemizdeki en büyük eksiklerden bir tanesi de kurumsal hafızaya

gerekli önemin verilmemesi, kurumsal sürecin izlenmemesi ve bu tür projelerde izleme, değerlendirme, sonuçların bazen aksamasıdır. Proje, nerden nasıl alındı? Hangi kazanımlara ulaşıldı? Ve bugün elde ettiğimiz çıktı nedir? Bunun bir şekilde ölçülebilir değerlerle ölçülmesi lazım. Özellikle Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Konya Büyükşehir Belediyesi bundan üç (3) – beş (5) yıl sonra başlangıçtan bugüne kadar ki süreçte elde edilen sonuçları, tabloyu ve projenin başarısını topluma net bir şekilde sunabilmeli, yansıtılabilmelidir ki benzer projelere örnek teşkil edebilsin.

Konya Orman Bölge Müdürlüğü'nün Proje İle İlgili Yükümlülükleri Nelerdir? Bu Yükümlülükler Doğrultusunda Neler Yapıldı?

T.K. : Projenin bizimle ilgili boyutu, faaliyet gösterecek, kurs açacak, proje kapsamında fonksiyon üstlenecek okulların bahçesinde uygun yer var ise; ağaçlandırma, çevre düzenlemesi konusunda katkı yapmak. Bu konuda okullarımızın bahçelerine fidanlar dikildi. İşin çevre boyutu bu şekilde yürüyor. Zaten protokol gereği de proje kapsamındaki okulların ihtiyacı varsa bahçelerinin ağaçlandırılması, bu ağaçların bakımlarının yapılması şeklinde bir yükümlülüğümüz var.

Protokole bağlı birimlerin temsilcilerinin katılımıyla il yürütme kurulu oluşturuldu. Her ay toplanan bu kurulda değişik fikirler ortaya çıktı. Şahsımın önerisiyle çocuklarla diktiğimiz fidanların yaz aylarında kurummasını, ölmesini engellemek adına “CAN SUYU KAMPANYASI” yapalım dedik. İl müdür yardımcımız, yaz okullarımızda kurslara katılan öğrencilerimizle bu kampanyayı yürütebileceğimizi söyledi. Bahar ayında yaklaşık kırk (40) okulun katılımıyla ağaçlandırdığımız sahanın bakımını geçtiğimiz haftalarda yaptık. Gençlerimizde en azından bir farkındalık oluşturmak, meselenin sadece fidan dikmek olmadığı; fidanların bakımının da büyük önem arz ettiği düşüncesini gençlerimize aşılacak amacıyla 200 kadar gencimizi belediyenin imkânlarıyla bu kampanyaya dâhil ettik. Çocuklar, suyu çok sevdikleri için çok eğlenceli zaman geçirdiler. Neredeyse çocukları fidanlardan zor ayırdık.

Çevre ve orman gönüllüsü başlığı altında; her okuldan bir öğretmen ve farklı sınıflardan beş – altı öğrenciden oluşan ve toplamda 150 – 200 kişiyi bulan bir grup oluşturuldu. Sonrasında bu grubu çevre, orman, ağaçlandırma, iklim değişimi gibi

konularda eğitimlere alalım. Eğittiğimiz bu ekip doküman, materyal sağlamak kaydıyla aldıkları bu eğitimi kendi okullarında sürdürsünler. Dolayısıyla, günümüzde herkesi ilgilendiren erozyon, ağaçlandırma, çevre, ormansızlaşma, iklim değişimi, çevre sağlığı gibi konularda kitlesel olarak bütün okullarımızı, bütün öğrencilerimizi kapsayan daha bilinçli bir toplum oluşturmak gibi bir önerimiz oldu. Bu önerimiz özellikle Milli Eğitim tarafından büyük yankı buldu. Bunu mutlaka Konya'da faaliyete geçireceğiz, Türkiye'de örnek bir proje olur dendi.

Proje İle İlgili Olarak Eksik Gördüğünüz Noktalar Nelerdir? Çözüm Önerileriniz Var Mıdır?

T.K. : Proje ile ilgili yapılan toplantılarda okul müdürlerinden edindiğim bilgilere göre; projenin iyileştirilmesi gereken konularından bir tanesi Milli Eğitim Bakanlığı'nın projede normal görevinin dışında ek görev alacak insanların motivasyonunu sağlamak adına atacağı adımlardır. Verilen emeğin bir karşılığı olması lazım.

Milli Eğitim, (projenin yükü Milli Eğitim ve belediyede kalmak üzere) idarecilerin gönüllülük esasına göre pilot okullar seçti (Nihayetinde bu hizmet bir gönüllük işi). Maalesef geçen süre zarfında Milli Eğitim öğretmenlerle ilgili ek ücret konusunu çözemedi. Bu durumla ilgili en kısa zamanda bir formül üretilmeli.

Hatta Milli Eğitim Bakanlığı yasal alt yapısını oluşturup projede görev alan öğretmenlerin saat karşılığında alacağı ek ödeme miktarını belirlemelidir. Bu durum çözülmez ise, projenin istikrarı zora girer. Projeyi cazip hale getirmek için normal ders saati ücretinden daha fazla bir ödeme yapılmalıdır.

Hafta sonlarında okulda idareci, güvenlik, hizmetli bulunması adına endişeler dile getirildi. Bu sıkıntıların çözümünü kısmen de olsa Konya Büyükşehir Belediyesi üstlendi.

Proje Kapsamında Yapılan Çalışmalar Neticesinde Beş (5) Yıl Sonra Nasıl Bir Konya Hayal Ediyorsunuz?

T.K. : Bilinçli insan, bilinçli toplum demektir. Bilinçli toplum, güçlü toplum demektir. Sonuçta iki kelimeyle özetleyecek olursak; eğitim şart. Ürettiğimiz fikirlerin sözde kalmaması lazım. Bu fikirler doğrultusunda adımlar atılması gereklidir. Her bakımdan bilinçli insanların oluşturduğu bir toplumda hem çevremiz, doğamız korunur; hem de kültür de demokrasi de gelişir. Sonuç itibariyle güçlü bir Türkiye istiyorsak, her kesim üzerine düşen sorumluluğu yerine getirme anlamında taşın altına elini koymalıdır.

Kavlak, Talip (25 Ağustos 2014). İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü/Ağaçlandırma Şube Müdürü (Konya Orman Bölge Müdürlüğü/Eski Şube Müdürü) İle Gerçekleştirilen Röportaj. Konya.

T. C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Özgeçmiş

Adı Soyadı:	Coşkun ERKAL	İmza:	
Doğum Yeri:	ÜRGÜP		
Doğum Tarihi:	04/10/1988		
Medeni Durumu:	Bekâr		

Öğrenim Durumu

Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	Hacı Ahmet TOKSÖZ İ.Ö.O.		ÜRGÜP	1995 – 2003
Ortaöğretim	Ürgüp Lisesi		ÜRGÜP	2003 – 2006
Lisans	Atatürk Üniversitesi	Sınıf Öğretmenliği	BAYBURT	2007 – 2011
İlgi Alanları:	Matematik, Tiyatro, Sinema, Spor			
İş Deneyimi:	Sınıf Öğretmeni (Özel Okul) 2011 – 2012 Sınıf Öğretmeni (MEB) 2014 – 2015			
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:	Prof. Dr. Osman AKANDERE			
Tel:	0 (539) 921 82 05			
Adres	Kavakhönü Mah. Ali Baran Numanoğlu Bulvarı No: 25 Kat: 2 Daire:3 Ürgüp/NEVŞEHİR			